

Osiągamy cele
i mierzymy wyżej

Raport Roczny Grupy TP
za 2011 rok

Nasza wizja

Celem Grupy TP jest osiągnięcie silnej, wiodącej pozycji we wszystkich podstawowych segmentach działalności.

Źródłem sukcesu będzie bogata oferta nowoczesnych usług, prężne i aktywne struktury sprzedażowe oraz wysoka jakość obsługi klienta, wzmocnione przez rozbudowaną infrastrukturę i zmotywowaną kadrę pracowników.

Koordynacja wysiłków w ramach zwanego i efektywnego modelu biznesowego pozwoli na zapewnienie trwałego wysokiego zwrotu akcjonariuszom.

Spis treści

01 Wprowadzenie	32 Kadra zarządzająca
02 Podstawowe informacje o Grupie TP	33 Zarząd
04 Grupa TP w liczbach	34 Ład korporacyjny
06 List Prezesa	35 Rola akcjonariuszy
08 Realizacja celów strategicznych	36 Rada Nadzorcza
10 Osiągamy cele i mierzymy wyżej	37 Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej TP S.A. w roku 2011
16 Wyniki operacyjne 2011	39 Sprawozdania z działalności komitetów Rady Nadzorczej
16 Otoczenie rynkowe	42 Kontrola wewnętrzna, w tym zarządzanie ryzykiem
17 Otoczenie regulacyjne	43 Przekazywanie informacji
18 Produkty i usługi	44 Zwięzła ocena sytuacji Grupy TP w 2011 roku, przygotowana przez Radę Nadzorczą TP S.A.
20 Sprzedaż i obsługa klienta	
22 Technologia	
23 Zasoby ludzkie	
24 Wyniki finansowe	46 Sprawozdanie finansowe
28 Odpowiedzialny biznes	

Witamy

W ciągu roku Grupa TP notowała stałe postępy, realizując założenia strategiczne oraz osiągając zakładane cele finansowe, a przy tym utrzymując bardzo solidną sytuację bilansową. Po raz kolejny mogliśmy zaoferować akcjonariuszom atrakcyjne wynagrodzenie bez naruszania podstaw przyszłego wzrostu.

Grupa TP jest największym dostawcą usług telekomunikacyjnych w Polsce. Działa we wszystkich segmentach rynku telekomunikacyjnego. Grupa posiada największą w Polsce infrastrukturę techniczną, wspierającą świadczenie usług z zakresu telefonii stacjonarnej i komórkowej oraz przesyłu danych.

W czwartym kwartale 2011 roku, udział Grupy w poszczególnych segmentach rynku telekomunikacyjnego w Polsce, w ujęciu wartościowym, wynosił: 65,9% w rynku stacjonarnych usług głosowych, 40,3% w rynku szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz, pod marką Orange, 30,2% w rynku komórkowym. 49,79% akcji TP S.A. jest w posiadaniu France Telecom (wg stanu na koniec 2011 roku).

Całkowite przychody
w zł

14,9 mld

zmiana względem 2010: -4,1%

Liczba pracowników

23 805

na koniec roku

Klienci usług głosowych telefonii stacjonarnej

5,6 mln

65,9% udziału w rynku (w ujęciu wartościowym)

Klienci telefonii komórkowej

14,7 mln

30,2% udziału w rynku (w ujęciu wartościowym)

Klienci usług dostępu do Internetu

2,3 mln

40,3% udziału w rynku (w ujęciu wartościowym)

Klienci usług TV

636 tys.

Struktura przychodów
w mln zł

2010

2011

	2010	2011
■ Telefonia stacjonarna	5 157	4 569
■ Telefonia komórkowa	7 065	7 010
■ Przesył danych	2 542	2 433
■ Radiokomunikacja	215	113
■ Sprzedaż towarów i inne	736	797

**Struktura własnościowa kapitału
zakładowego TP**
na 31 grudnia 2011 roku

■ France Telecom	49,79%
■ Capital Group, Inc. ¹	5,06%
■ Pozostali akcjonariusze	44,3%
■ TP S.A. (akcje własne) ²	0,85%

¹ Liczba akcji według stanu na dzień 15 października 2010 zgodnie z informacją otrzymaną od Capital Group International, Inc.

² Akcje TP S.A. nabyte w 2011 roku w ramach programu skupu akcji własnych

Grupa TP w liczbach

Całkowita stopa zwrotu dla akcjonariuszy

+14,6%

w 2011 roku

Dywidenda na akcję

1,5 zł

Zwrot z dywidendy²

8,7%

na koniec roku

Osiągnięcia finansowe

- Przychody: 14,9 mld zł
- Skorygowana EBITDA¹: 5,4 mld zł, 36,3% przychodów
- Wolne przepływy pieniężne netto: 2,4 mld zł
- Kapitalizacja rynkowa²: 22,8 mld zł – wzrost o 4,5% względem 2010 roku
- Stopa dywidendy²: 8,7%
- Rozpoczęcie programu skupu akcji własnych o wartości 800 mln zł
- Spadek kosztów wynagrodzeń pracowniczych o 6,7%
- 182 mln zł oszczędności kosztowych w 2011 roku

Osiągnięcia operacyjne

- 326 tys. nowych przyłączeń komórkowych netto
- 60 tys. nowych klientów usług dostępu do Internetu
- 47% nowych klientów usług dostępu do Internetu w opcjach o dużej prędkości
- Realizacja porozumienia z PTC w sprawie współkorzystania z sieci
- Wprowadzenie pakietów łączących TV i dostęp do Internetu wspólnie z TVN
- Uгода końcowa w sporze z DPTG
- Kontynuacja realizacji zobowiązań wynikających z porozumienia z UKE
- Osiągnięcie porozumienia z partnerami społecznymi w sprawie dalszej redukcji zatrudnienia

¹wyniki 2011 z wyłączeniem rezerwy na restrukturyzację (-172 mln zł) i zwiększenia rezerwy na roszczenia DPTG (-35 mln zł), a także zysku ze sprzedaży udziałów w Emitel (+1,2 mld zł) oraz zawiązania rezerwy na karę nałożoną przez Komisję Europejską (-0,46 mld zł) – obie pozycje w 2 kw. Wyniki 2010 pro forma skorygowane o wyłączenie wyników spółki Emitel oraz z wyłączeniem rewizji rezerwy na roszczenie DPTG (-1,1 mld zł). Baza kosztowa do poziomu EBITDA

²zgodnie z kursem akcji na koniec roku

Przychody całkowite³

w mln zł

2010 15 565

2011 14 922

Zmiana: -4,1%

Przychody z telefonii stacjonarnej^{2,3}

w mln zł

2010 8 866

2011 8 282

Zmiana: -6,6%

Przychody z telefonii komórkowej²

w mln zł

1 599 6 112

1 441 6 265

■ 2010 usługi hurtowe ■ 2010 usługi detaliczne
■ 2011 usługi hurtowe ■ 2011 usługi detaliczne

Zmiana: -0,1%

Kapitalizacja rynkowa⁴

w zł

22,8 mld

na koniec roku

Oszczędności kosztowe

w zł

182 mln

w 2011 roku

Wolne przepływy pieniężne netto

w mln zł

2010 2 440

2011 2 403

Skorygowana EBITDA^{1,3}

w mln zł i % przychodów

2010 5 691 36,6%

2011 5 410 36,3%

¹ wyniki 2011 z wyłączeniem rezerwy na restrukturyzację (-172 mln zł) i zwiększenia rezerwy na roszczenia DPTG (-35 mln zł), a także zysku ze sprzedaży udziałów w Emitel (+1,2 mld zł) oraz zawiązania rezerwy na karę nałożoną przez Komisję Europejską (-0,46 mld zł) – obie pozycje w 2 kw. Wyniki 2010 pro forma skorygowane o wyłączenie wyników spółki Emitel oraz z wyłączeniem rewizji rezerwy na roszczenie DPTG (-1,1 mld zł). Baza kosztowa do poziomu EBITDA

² podział na segmenty zgodnie ze Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym Grupy TP

³ skorygowane o wyłączenie z konsolidacji spółki Emitel od 2 półrocza 2010; jeżeli wyraźnie nie określono inaczej, wszelkie porównania odnoszą się do takich wyników finansowych pro forma

⁴ kapitalizacja rynkowa = cena akcji x liczba akcji (z wyłączeniem akcji nabytych w 2011 roku w ramach programu skupu akcji własnych)

List Prezesa

Maciej Witucki
Prezes Zarządu

”

W 2011 roku kontynuowaliśmy realizację średniookresowego planu działań, osiągając postęp w poszczególnych obszarach działalności i wyraźnie przejmując inicjatywę na rynku. Odnotowaliśmy solidne wyniki finansowe zarówno pod względem przychodów jak i rentowności.

”

Szanowni Akcjonariusze,

2011 był rokiem, w którym Grupa TP osiągnęła solidne wyniki. Pomimo trudnej sytuacji na rynku udało nam się utrzymać wytyczony kurs, a na koniec roku osiągnąć zakładane cele komercyjne i finansowe.

Stały postęp na kluczowych rynkach

Kontynuowaliśmy realizację średniookresowego planu działań, co przełożyło się na postęp w poszczególnych obszarach działalności. W trakcie roku Grupa TP wyraźnie przejęła inicjatywę na rynku, utrzymując udział w rynku w segmencie komórkowym. Przychody z usług bezprzewodowej transmisji danych rosły w szybkim tempie, w miarę poszerzania przez Grupę rynku smartfonów w Polsce. W segmencie szerokopasmowego dostępu do Internetu wzrost był nieco wolniejszy, niż byśmy chcieli i naszym zdaniem, potencjał tego rynku w Polsce nadal nie jest w pełni wykorzystany. Jednak w miarę realizowania przyjętej przez Grupę TP strategii produktowej, tempo wzrostu w tym segmencie stale rośnie. W ubiegłym roku osiągnęliśmy 17% udział w rynku pod względem nowych przyłączy netto, przy czym prawie połowa nowych klientów decydowała się na opcje o prędkości 6 Mb/s lub wyższej.

Solidne wyniki finansowe

W zakresie wyników finansowych, Grupa TP odnotowała solidne wyniki zarówno pod względem przychodów jak i rentowności. Pomimo presji wynikającej z osłabienia złotego w drugim półroczu, zysk netto wyniósł 1,9 mld zł. W efekcie wskaźnik zysku na akcję wzrósł do 1,44 zł, co niemal pokrywa proponowaną dywidendę w wysokości 1,5 zł na akcję. Również rentowność była zgodna z oczekiwaniami – skorygowana marża EBITDA utrzymała się na solidnym poziomie 36,3%. Wolne przepływy pieniężne netto Grupy w wysokości około 2,4 mld zł, zgodne z założonym celem, odzwierciedlają wysoki poziom zysku netto i EBITDA. Ponadto, w 2 kwartale sfinalizowaliśmy sprzedaż TP Emitel, co pozwoliło nam przeznaczyć 800 mln zł na skup akcji własnych, z czego w 2011 roku skupiono akcje o wartości 200 mln zł.

Wolne przepływy
pieniężne netto
w zł

2,4 mld

zgodne z celem

Baza kosztowa¹

-3,7%

rok-do-roku

Całkowita stopa zwrotu dla akcjonariuszy w 2011 roku

+14,6% TP S.A.
wobec -21,9%
dla indeksu
WIG20

¹ wyniki 2011 z wyłączeniem rezerwy na restrukturyzację (-172 mln zł) i zwiększenia rezerwy na roszczenia DPTG (-35 mln zł), a także zysku ze sprzedaży udziałów w Emitel (+1,2 mld zł) oraz zawiązania rezerwy na karę nałożoną przez Komisję Europejską (-0,46 mld zł) – obie pozycje w 2 kw. Wyniki 2010 pro forma skorygowane o wyłączenie wyników spółki Emitel oraz z wyłączeniem rewizji rezerwy na roszczenie DPTG (-1,1 mld zł). Baza kosztowa do poziomu EBITDA

Plany na przyszłość

Priorytetem pozostają dla nas oszczędności kosztowe, czego potwierdzeniem jest ograniczenie kosztów o 3,7% w skali roku. Ponadto, w 3 kwartale osiągnęliśmy ważne porozumienie z partnerami społecznymi, które otwiera możliwość redukcji zatrudnienia w ciągu najbliższych dwóch lat łącznie o 2300 etatów. Działania te będą miały znaczący pozytywny wpływ na przyszłą rentowność Grupy TP.

Nasze relacje z polskim regulatorem telekomunikacyjnym były nadal stabilne. Prowadzenie działalności w przewidywalnym otoczeniu regulacyjnym pozwala nam planować i realizować długofalowe projekty strategiczne. Jednym z takich projektów jest przełomowa umowa z T-Mobile o współkorzystaniu z sieci. Umowa ta w sposób trwały poprawia naszą strukturę kosztów w segmencie komórkowym, a jednocześnie – z punktu widzenia klientów – zwiększa zasięg i przepustowość sieci.

Korzystając z okazji, pragnę osobiście podziękować wszystkim pracownikom Grupy TP za ciężką pracę, którą wykonali w ubiegłym roku. Dziś możemy stwierdzić, że w naszej Spółce rozwija się rzeczywiście nowa kultura współpracy, a solidne wyniki w 2011 roku są w niemałej części efektem wysiłków, jakie podjęliście w celu zbudowania i umocnienia tej kultury.

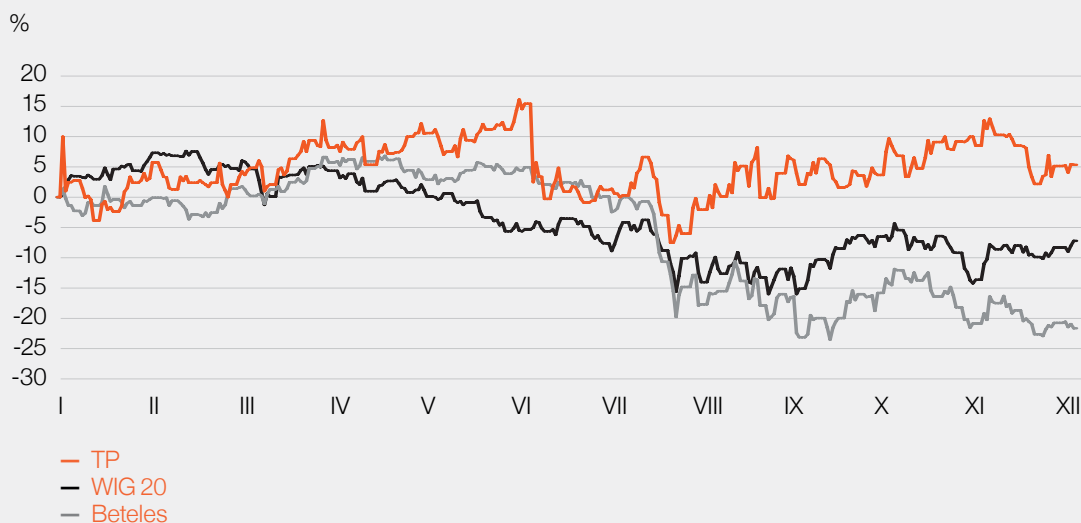
Dalsze lata

W 2012 roku będziemy nadal realizować średniookresowy plan działań, który wkracza w trzeci i ostatni rok. Nasze najważniejsze cele komercyjne to utrzymanie wiodącej pozycji w telefonii komórkowej oraz pobudzenie wzrostu w segmencie szerokopasmowego dostępu do Internetu, a także wykorzystanie sponsorowania turnieju EURO 2012 przez Orange do umocnienia pozycji tej marki na rynku polskim. Zasadniczym celem naszego programu doskonalenia obsługi klientów pozostanie uczynienie obsługi klienta kluczowym wyróżnikiem Grupy TP na rynku, czemu będzie towarzyszyć wprowadzenie nowych ofert konwergentnych i szybsze wdrażanie usług. Przewidujemy, że spadek przychodów będzie wolniejszy, przy czym Grupa będzie nadal przestrzegać rygorystycznej kontroli kosztów. Realizowane łącznie, powyższe działania umocnią naszą pozycję rynkową i zwiększą efektywność operacyjną, co pozwoli nam w dalszym ciągu osiągać zasadnicze cele: stabilne wyniki finansowe oraz atrakcyjne wynagrodzenie dla akcjonariuszy. Zważywszy na ubiegłoroczne osiągnięcia strategiczne i stałe postępy oraz na solidną sytuację bilansową i doskonałą kadrę kierowniczą, jaką dysponujemy, jestem przekonany, że Grupa TP będzie rosła w siłę w 2012 roku i w przyszłości.

Maciej Witucki

Prezes Zarządu

Kurs akcji TP względem indeksów WIG20 i Beteles, styczeń – grudzień 2011

Źródło: Bloomberg

Realizacja celów strategicznych

koncentracja
inicjatywa
ewolucja

2011 był drugim rokiem realizacji naszego trzyletniego średniookresowego planu działań. W Grupie TP nadal pracowaliśmy nad wykonaniem zadań, które koncentrują się wokół trzech głównych celów strategicznych: koncentracji na podstawowej działalności, odzyskaniu inicjatywy na rynkach oraz ewolucji modelu operacyjnego. Nasze sukcesy w 2011 roku polegały nie tylko na realizacji zakładanych celów, ale także na stworzeniu podstaw dla przyszłych osiągnięć.

koncentracja

Strategia

- Wykorzystanie nowego otoczenia regulacyjnego
- Koncentracja na produktach i klientach
- Inwestycje w rozwój dostępu do Internetu

Zakładany cel

1,2 mln nowych/zmodernizowanych łączy szerokopasmowych do końca 1 kw. 2013, w tym 220 tys. o prędkości 30 Mb/s

inicjatywa

Strategia

- Zwiększenie lojalności klientów
- Osiągnięcie masy krytycznej w usługach telewizyjnych
- Skrócenie czasu wprowadzania nowych produktów na rynek o połowę
- Przejście do następnej generacji rozwiązań w zakresie obsługi klienta

Zakładany cel

Odzyskanie wiodącej pozycji w segmencie telefonii komórkowej i dostępu do Internetu

ewolucja

Strategia

- Obniżenie kosztów operacyjnych
- Zmiana struktury kosztów (na korzyść kosztów związanych ze sprzedażą)
- Przesunięcie nakładów inwestycyjnych dla wsparcia nowego modelu operacyjnego

Zakładany cel

Rozbudowany program transformacji kosztów w celu skompensowania skutków zmian regulacyjnych i utrzymania wskaźników rentowności

Postęp

- Obniżki stawek MTR na uzgodnionym poziomie
- Dokończenie procesu zbycia spółki Emitel
- Program inwestycji w dostęp do Internetu realizowany zgodnie z planem
- Usprawnienie procesów sprzedaży i obsługi klientów, widoczne we wskaźnikach komercyjnych

Kluczowe mierniki

- Prawie 860 tys. nowych/zmodernizowanych łączy do końca 2011 roku (72% planu na trzy lata)

Udział opcji o dużych prędkościach w sprzedaży neostrady (6 Mb/s i więcej)

2010	18%
2011	47%

Postęp

- Rozpoczęcie sprzedaży wzbogaconej oferty TV wspólnie z TVN
- Kontynuacja programu „misja klient”
- Stały wzrost w segmentach telefonii komórkowej i dostępu do Internetu

Kluczowe mierniki

- Nr 1 na rynku komórkowym
- 944 tys. nowych klientów komórkowych od 2010 roku (początek realizacji średniookresowego planu działań)
- 60 tys. nowych klientów usług szerokopasmowych w 2011
- Ponad 300 tys. przyłączeń klientów komórkowych netto w 2011
- Wzrost liczby klientów usług TV o 17%
- 47% opcji 6 Mb/s lub wyższych w sprzedaży neostrady

Przyłączenia netto w telefonii komórkowej ponad

600 tys. w 2010
300 tys. w 2011

Postęp

- Realizacja programu transformacji kosztów, w tym m.in.:
- Sprzedaż przestarzałego okablowania
 - Skuteczniejsze utrzymanie klientów, niższe koszty sprzedaży
 - Uproszczenie procesów
 - Współpraca wewnątrz branży w celu zmniejszenia kosztów

Kluczowe mierniki

- Prawie 182 mln zł oszczędności w 2011 roku
- Baza kosztów¹: -3,7% rok-do-roku
- Uzgodnienie ze związkami zawodowymi redukcji zatrudnienia o 2300 etatów
- Podpisanie umów z PTC i Grupą TVN

Oszczędności kosztowe w zł

182 mln

¹ wyniki 2011 z wyłączeniem rezerwy na restrukturyzację (-172 mln zł) i zwiększenia rezerwy na roszczenia DPTG (-35 mln zł), a także zysku ze sprzedaży udziałów w Emitel (+1,2 mld zł) oraz zawiązania rezerwy na karę nałożoną przez Komisję Europejską (-0,46 mld zł) – obie pozycje w 2 kw. Wyniki 2010 pro forma skorygowane o wyłączenie wyników spółki Emitel oraz z wyłączeniem rewizji rezerwy na roszczenie DPTG (-1,1 mld zł). Baza kosztowa do poziomu EBITDA

Osiągamy cele
i mierzymy wyżej

Stabilne wyniki

Bardzo duża stabilność wyników we wszystkich sektorach działalności w 2011 roku zapewniła TP wysoką wiarygodność. Przybliżyliśmy się do realizacji wszystkich celów założonych w średniookresowym planie działań, który przyjęliśmy w 2010 roku. Odnotowaliśmy znaczny postęp w sferze komercyjnej oraz osiągnęliśmy wyniki finansowe zgodne z oczekiwaniami: zmniejszyliśmy tempo spadku przychodów, wygenerowaliśmy znaczne wolne przepływy pieniężne i utrzymaliśmy wysoką marżę EBITDA dzięki rygorystycznej kontroli kosztów. Nasze relacje z Regulatorem są nadal pozytywne, co pozwala nam osiągać stały postęp w realizacji celów strategicznych, w tym między innymi poprzez przełomowy projekt współkorzystania z sieci, realizowany wspólnie z PTC (prowadzącą działalność pod marką T-Mobile).

**Klienci telefonii
komórkowej**

14,7 mln

Klienci detalicznych
usług dostępu do
Internetu

2,3 mln

Klienci usług TV

636 tys.

Osiągamy cele
i mierzymy wyżej

Stabilna stopa zwrotu

W 2011 roku utrzymaliśmy niezwykle bezpieczną strukturę bilansu, co pozwoliło na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy w tej samej wysokości co w poprzednim roku. Ponadto przystąpiliśmy do realizacji programu skupu akcji własnych o wartości 800 mln zł. Kurs akcji TP utrzymywał się na wysokim poziomie, a w skali roku wzrósł o 5,4% (a więc lepiej od dynamiki zmian indeksu WIG 20, który spadł o 21,9% rok-do-roku). TP wypada bardzo korzystnie w porównaniu z innymi podobnymi spółkami w Europie – indeks europejskich spółek telekomunikacyjnych Beteles spadł bowiem w ciągu roku o 9,1%. Zaufanie rynku do TP jest odzwierciedleniem tego, że spółka ma odpowiednią kadrę zarządzającą oraz właściwą strategię, która pozwala jej bezpiecznie przejść przez okres zawirowań gospodarczych.

**Kapitalizacja
rynkowa**

+4,5%

względem
31.12.2010 roku

Zwrot z dywidendy

8,7%

Zgodnie z kursem akcji
na koniec roku

**Rozpoczęcie
programu skupu
akcji własnych
o wartości
w zł**

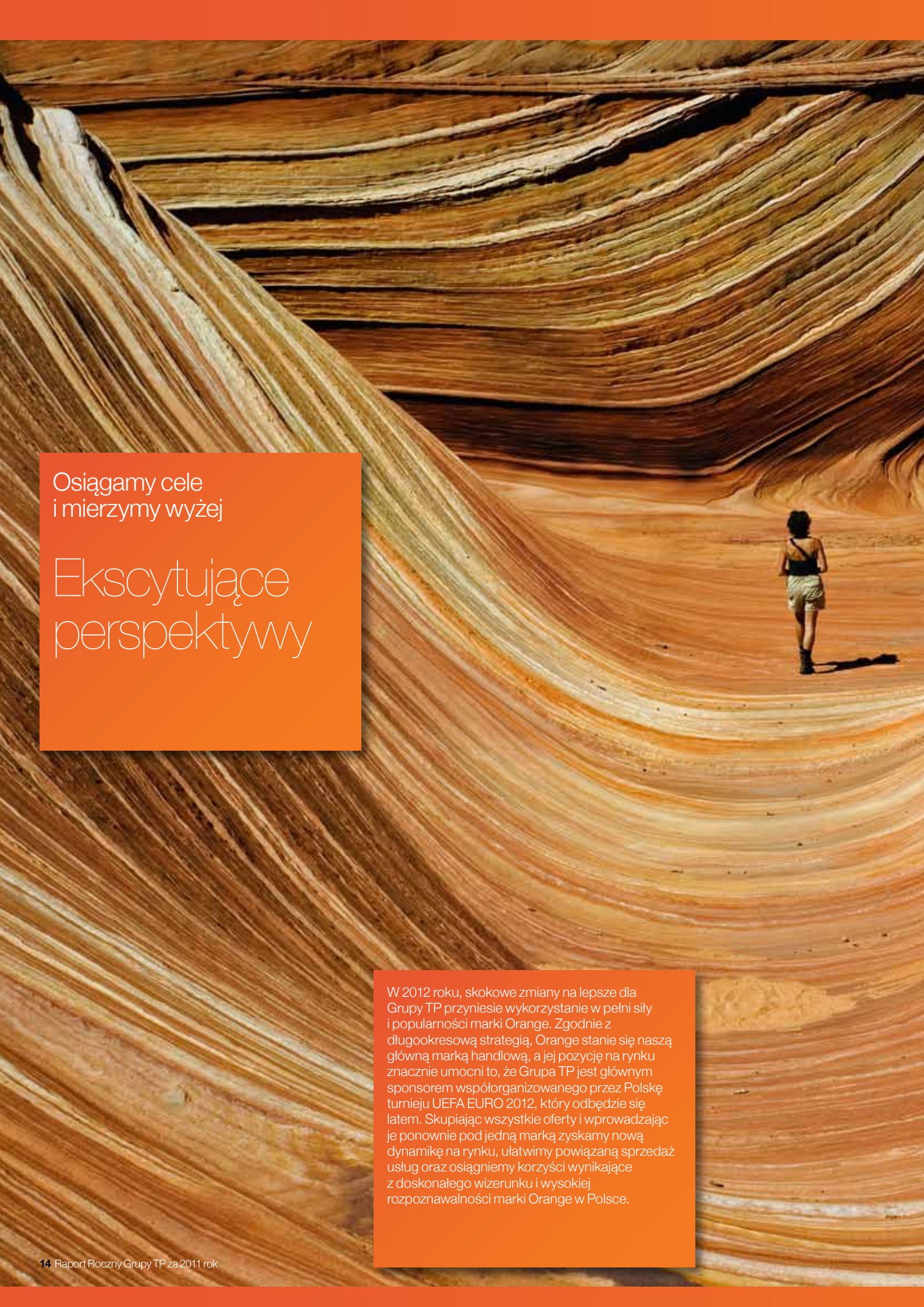
800 mln

do 31.12.2012

**Dywidenda
na akcję**

1,5 zł

płatna w 2012 roku

A full-page background image of a desert canyon with distinct horizontal rock layers. A person is seen from behind, running along a sandy path that curves through the canyon. The lighting is warm, suggesting a sunset or sunrise.

Osiągamy cele
i mierzymy wyżej

Ekscytujące perspektywy

W 2012 roku, skokowe zmiany na lepsze dla Grupy TP przyniesie wykorzystanie w pełni siły i popularności marki Orange. Zgodnie z długookresową strategią, Orange stanie się naszą główną marką handlową, a jej pozycję na rynku znacznie umocni to, że Grupa TP jest głównym sponsorem współorganizowanego przez Polskę turnieju UEFA EURO 2012, który odbędzie się latem. Skupiając wszystkie oferty i wprowadzając je ponownie pod jedną marką zyskamy nową dynamikę na rynku, ułatwimy powiązaną sprzedaż usług oraz osiągniemy korzyści wynikające z doskonałego wizerunku i wysokiej rozpoznawalności marki Orange w Polsce.

Udział smartfonów
w sprzedaży
w segmencie post-
paid w 4 kw. 2011

35%

ARPU z usług
przesyłu danych
w segmencie post-
paid w 4 kw. 2011

+21%

rok-do-roku

Udział opcji
neostrady o
prędkości 6 Mb/s
lub wyższej
w sprzedaży

prawie
50%

Udział w rynku
pod względem
przyłączeń netto
w segmencie
dostępu do
Internetu

~17%

Pomimo trudnej sytuacji na rynku telekomunikacyjnym w Polsce, Grupa TP obroniła w 2011 roku stan posiadania, utrzymując udział w rynku w segmentach telefonii komórkowej i dostępu do Internetu. Wydatki operacyjne były nadal pod ścisłą kontrolą. Inwestowaliśmy w infrastrukturę, technologie i urządzenia, które w przyszłości pozwolą nam osiągać jeszcze wyższe cele.

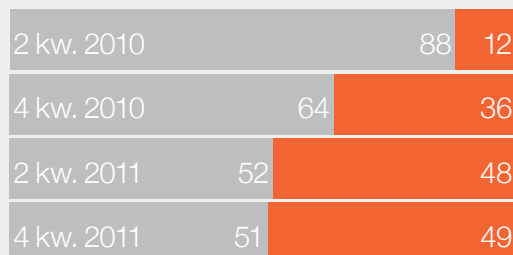
Wyniki operacyjne 2011 Otoczenie rynkowe

Wzrost PKB w Polsce

Źródło: GUS

Struktura sprzedaży Neostrady w %

■ do 6 Mb/s ■ 6 Mb/s lub szybsze

Udział smartfonów w sprzedaży w segmencie post-paid¹

¹ Udział smartfonów w nowych i przedłużanych umowach

Polska gospodarka w dalszym ciągu należała do najsilniejszych w Europie; szacuje się, że wzrost gospodarczy w 2011 roku wyniósł około 4,3%. Bezrobocie utrzymywało się na stosunkowo wysokim poziomie około 12,5%, zbliżonym do poziomu z 2010 roku. Analitycy zgodnie przewidują, że w 2012 roku gospodarka będzie się nadal rozwijać, choć wolniej – w tempie około 2,5% rocznie.

Wyniki branży telekomunikacyjnej w Polsce nie były równie dobre. Według szacunków Grupy TP, w 2011 roku rynek skurczył się o 0,4%, do czego przyczynił się spadek przychodów z usług głosowych telefonii stacjonarnej oraz wpływ obniżek stawek za zakańczanie połączeń w sieciach komórkowych (MTR).

Boom na przesył danych w segmencie komórkowym

Chociaż rynek komórkowych usług głosowych wszedł w fazę nasycenia (wskaźnik penetracji dla kart SIM osiągnął 133%), dzięki rosnącej popularności i dostępności smartfonów, tabletów i innych mobilnych urządzeń zapewniających dostęp do Internetu istnieje nadal znaczny potencjał wzrostu w segmencie mobilnej transmisji danych.

Duży popyt na szybszy dostęp szerokopasmowy

W segmencie dostępu szerokopasmowego następuje stopniowe spowolnienie wzrostu. Jednak dzięki wprowadzonym w 2010 roku zmianom w modelu kształtowania cen za te usługi, Grupa TP mogła skorygować ceny w celu zwiększenia swojej konkurencyjności na tym zatłoczonym rynku. W 2011 roku, rosnący popyt ze strony klientów na opcje neostrady o wyższych prędkościach transmisji nabrał cech wyraźnego trendu. W efekcie, zaczynamy osiągać wymierne korzyści z inwestycji w łącza szerokopasmowe podjętych w ramach porozumienia z UKE.

Nowe sojusze zmieniają rynek

Generalnie, rynek usług telekomunikacyjnych w Polsce wszedł w fazę konsolidacji, w której regularnie dochodzi do fuzji i przejęć. W 2011 roku, między innymi spółka UPC nabyła sieć Aster, Zygmunt Solorz-Żak stał się właścicielem spółki Polkomtel, a Netia nabyła spółki Dialog i Crowley. Jednocześnie, coraz częstsze są przypadki nawiązywania szerszej współpracy przez dotychczasowych konkurentów, gdyż operatorzy starają się wypracować efektywniejsze metody docierania z ofertą na nowe rynki bądź dążą do ograniczenia kosztów poprzez wspólne korzystanie z infrastruktury. Do najważniejszych przykładów takiej współpracy należy porozumienie między Grupą TP a Grupą TVN w sprawie oferowania pakietów usług TV i dostępu do Internetu oraz umowa pomiędzy PTK Centertel (operatorem sieci komórkowej Grupy TP) a PTC w sprawie utworzenia spółki zarządzającej ich sieciami.

Wyniki operacyjne 2011

Otoczenie regulacyjne

Od podpisania porozumienia z UKE w październiku 2010 roku, trwa konstruktywny dialog z Regulatorem, a otoczenie regulacyjne cechuje się stabilnością. W 2011 roku, w dalszym ciągu realizowaliśmy swoje zobowiązania zarówno w zakresie nakładów inwestycyjnych jak i niedyskryminacyjnego traktowania operatorów alternatywnych.

Modernizacja łączy szerokopasmowych

Do końca 2011 roku zainwestowaliśmy w budowę lub modernizację prawie 860 tys. łączy szerokopasmowych, co stanowi prawie 72% określonych w porozumieniu zobowiązań na okres trzech lat. Uzgodniliśmy także, że 220 tys. spośród pozostałych 341 tys. łączy będzie miało przepustowość 30 Mb/s lub większą. Oznacza to zastosowanie technologii VDSL, która będzie naszą podstawową bronią w walce konkurencyjnej z operatorami kablowymi na terenie dużych miast. Co istotne, nie będzie się to wiązać ze zwiększeniem nakładów inwestycyjnych ponad poziom wynikający z porozumienia z UKE. Jesteśmy zdecydowani dotrzymać obietnicy, żeby po 2012 roku ograniczyć inwestycje do wcześniejszego poziomu.

W 2011 roku, dialog z Regulatorem przyniósł nam szereg korzyści. Wprowadzenie nowej formuły „koszt plus” przy ustalaniu cen usług dostępu do Internetu przyczyniło się do przywrócenia wzrostu w tym segmencie. Uzgodniliśmy także możliwą do przyjęcia ścieżkę stopniowego wprowadzania obniżek stawek MTR na SMS i połączenia głosowe w latach 2011-2012.

Przyszłe priorytety

W 2012 roku będziemy się starać kontynuować dialog z nowym Prezesem UKE w dwóch kluczowych kwestiach. Pierwsza z nich dotyczy przetargu na pasmo 1800MHz. W obecnej formie, założenia do tego przetargu, które skierowano do konsultacji społecznych, silnie faworyzują czwartego operatora. Mamy nadzieję, że pozytywny dialog w tej sprawie może się przyczynić do przyjęcia bardziej neutralnych i bardziej nastawionych na ceny zasad przetargu. Będziemy także z dużym zainteresowaniem śledzić proces przygotowania przetargów na częstotliwości z pasm 800 MHz i 2600 MHz, które mają kluczowe znaczenie dla szybkiego wdrożenia technologii LTE w zakresie mobilnego dostępu szerokopasmowego. Po drugie, zamierzamy włączyć się do debaty o przepisach dotyczących światłowodów, gdyż uważamy, że uczciwe i stabilne reguły w tym zakresie mogą stymulować inwestycje w tę kluczową technologię.

Trwa pozytywny dialog

Wyniki operacyjne 2011 Produkty i usługi

Vincent Lobry
Wiceprezes Zarządu
ds. marketingu

”
W 2011 roku kontynuowaliśmy realizację średniookresowego planu działań, zachowując przy tym pełną dyscyplinę i determinację. Koncentrując się na optymalizacji kosztów, podejmowaliśmy jednocześnie działania w celu wykorzystania pozytywnych trendów komercyjnych zapoczątkowanych w 2010 roku. Odzyskawszy w 2010 roku wiodącą pozycję w segmentach telefonii komórkowej i dostępu do Internetu, notujemy stały dalszy postęp, który jest potwierdzeniem naszego dążenia do odzyskania inicjatywy na rynkach oraz uczynienia obsługi klienta kluczowym wyróżnikiem Grupy TP.
”

Telefonia komórkowa

Rosnący popyt na przesył danych

Nasza baza klientów telefonii komórkowej zwiększyła się o 300 tys. klientów, tj. o 2,3%. Jest to przyzwoity wynik w kontekście dużej konkurencji na rynku, na którym czwarty operator Play nadal korzysta z asymetrii stawek MTR. Naszym najważniejszym osiągnięciem w 2011 roku było systematyczne zwiększanie wskaźnika penetracji dla smartfonów. Urządzenia przystosowane do mobilnej transmisji danych stanowią obecnie 35% w strukturze sprzedaży, przy czym ich udział rośnie. W czwartym kwartale 2011 roku trend ten zaowocował wzrostem wskaźnika ARPU z usług przesyłu danych w segmencie post-paid o 21% w porównaniu z 2010 rokiem. Wzrost ARPU z przesyłu danych to obecnie kluczowy czynnik, który przeciwdziała spadkowi całkowitego ARPU z usług detalicznych wskutek presji cenowej.

Reagowanie na zmieniające się potrzeby klientów

W celu spełnienia nowych potrzeb polskich klientów wprowadziliśmy istotne modyfikacje w naszych sieciach i ofercie usług. Wdrożyliśmy technologię HSPA DC, która gwarantuje klientom prędkość dostępu do Internetu, jakiej potrzebują, żeby korzystać ze smartfonów czy tabletów. Wprowadziliśmy także ofertę konwergentną Combo, która łączy usługi telefonii stacjonarnej i komórkowej. Jesteśmy przekonani, że konwergentność oraz obsługa klienta będą w przyszłości głównymi czynnikami naszej przewagi konkurencyjnej. W związku z tym, w 2012 roku zamierzamy wprowadzić na rynek nowe, atrakcyjniejsze pakiety oraz więcej usług konwergentnych.

ARPU z usług
przesyłu danych
w segmencie post-
paid w czwartym
kwartale 2011 roku

+21%

rok-do-roku

Opcje prędkości VDSL

40-80
Mb/s

wprowadzone w 2011

Dostęp do Internetu i telewizja

Investowanie w przyszłość

W ciągu roku podejmowaliśmy działania na rzecz maksymalnego wykorzystania zmian wprowadzonych w ofercie usług szerokopasmowych w październiku 2010 roku. Kluczowym elementem naszej strategii było komercyjne wdrożenie pakietów łączących telewizję i dostęp do Internetu wraz ze wzbogaconą ofertą programową TVN. Choć nie przyniosło to natychmiastowego przełomu, nie jest to niespodzianką w kontekście bardzo trudnego roku dla całej branży. Jesteśmy pewni, że współpraca z TVN w zakresie tej oferty zapewni nam w przyszłości odpowiednią pozycję na rynku mediów i telekomunikacji. Obie firmy odniosą korzyści z tej łączonej oferty, która jest dostępna w sieci sprzedaży zarówno Grupy TP jak i TVN. Poza poszerzeniem możliwości sprzedaży dodatkowych usług istniejącym klientom w wyniku wzajemnego dostępu do bazy klientów obu firm, wspólne działania w zakresie technologii, marketingu i sprzedaży przyniosą dzięki synergii znaczące oszczędności kosztowe.

Wprowadziliśmy także do oferty nowe opcje o prędkości 40 i 80 Mb/s, wykorzystujące technologię VDSL. Oparte na tej technologii usługi dostępu do Internetu znacząco poprawią naszą pozycję w dużych miastach, w których konkurujemy z operatorami sieci telewizji kablowej. Podjęliśmy także działania na rzecz usprawnienia geomarketingu oraz sprzedaży bezpośredniej w tych obszarach.

Stać, powolna poprawa

Nasze działania doprowadziły do korzystnej zmiany trendów w segmencie dostępu do Internetu. Choć dynamika wzrostu liczby klientów była niższa od zakładanego celu, to jednak we wszystkich kwartałach odnotowywaliśmy stopniowy postęp, co dowodzi, że jest to trwały pozytywny trend. Ponadto, w ubiegłym roku ponad 50% nowych klientów wybierało opcje neostrady o prędkości 6 Mb/s lub wyższej (wobec 18% w 2010 roku). Przyczyniło się to do stabilizacji ARPU pomimo znacznej obniżki cen detalicznych w 2010 roku. Stwarza to korzystne podstawy dla wzrostu przychodów z usług dostępu do Internetu w 2012 roku.

Klienci telefonii komórkowej w mln

2010	14,3
2011	14,7

Klienci usług dostępu do Internetu w tys.

2010	2 286
2011	2 346

Klienci usług TV w tys.

2010	544
2011	636

Przyłączenia netto w segmencie dostępu do Internetu udział w rynku

2010	3,2%
2011	16,8%

”
Po zakończeniu procesu integracji struktur związanych z obsługą klientów, co nastąpiło w 2010 roku, w ubiegłym roku nadal koncentrowaliśmy się na kwestii efektywności – w aspekcie efektywnej obsługi klientów. Projekt „misja klient” staje się codzienną rzeczywistością wewnątrz Grupy: usprawniając systemy i procesy staramy się zawsze koncentrować na tym, by nasze usługi były prostsze i bardziej dostępne dla osób, które z nich korzystają.
”

e-faktury
miesięcznie

1,7 mln

wobec 1,2 mln w 2010 roku

Wyniki operacyjne 2011 Sprzedaż i obsługa klienta

Mariusz Gaca

Dyrektor Wykonawczy ds.
sprzedaży i obsługi klientów,
Prezes PTK Centertel

Orange Customer Service: więcej niż serwis

2011 był pierwszym pełnym rokiem działalności spółki Orange Customer Service, która została utworzona w październiku 2010 roku. W wyniku przeglądu wszystkich procesów związanych z obsługą posprzedażną i płatnościami oraz przyjęcia podejścia „od obsługi do sprzedaży”, stworzyliśmy nowoczesną, przyjazną strukturę, zorientowaną na zapewnienie klientom jak najlepszych doświadczeń w kontaktach z firmą. Kontynuowaliśmy także działania na rzecz optymalizacji obsługi posprzedażnej i związanych z tym kosztów, w szczególności w takich obszarach jak e-faktury czy zarządzanie ruchem przychodzącym, koncentrując się na segmentacji klientów i przekierowywaniu połączeń stosownie do kompetencji. Ponadto stworzyliśmy nowe kanały e-usługi, dostosowane do zmieniającego się stylu życia i potrzeb naszych klientów, takie jak „doradca wirtualny” na stronie Orange Poland w Facebooku.

Modernizacja sieci sprzedaży i dystrybucji stosownie do zmian w ofercie

Rok 2011 przyniósł znaczące zmiany w zakresie sprzedaży produktów i usług największym klientom Grupy TP – powstała spółka Integrated Solutions, która obsługuje rynek technologii teleinformatycznych. W segmencie klientów indywidualnych, poza coraz szerszym wykorzystaniem zdalnych kanałów sprzedaży, skoncentrowaliśmy się na modernizacji procesów sprzedaży i obsługi w celu dostosowania ich do nowych, wymagających usług, takich jak szybki dostęp szerokopasmowy (o szybkości 40 Mb/s lub większej). Wobec nowych wyzwań na rozwinętym rynku dostępu do Internetu, podjęliśmy intensywne prace nad opracowaniem strategii regionalnej, koncentrując wysiłki na obszarach, gdzie są realizowane nowe inwestycje, oraz w dużych miastach, gdzie konkurujemy z operatorami sieci telewizji kablowej. Zmodyfikowaliśmy także systemy prowizji, tak by były bardziej efektywne i ukierunkowane na wartość. W oparciu o podejście „od obsługi do sprzedaży”, staramy się uzyskać maksymalne korzyści komercyjne z połączeń przychodzących od aktualnych klientów. Wykorzystaliśmy także czasowo naszą sieć dystrybucji do sprzedaży produktów spoza branży telekomunikacyjnej, takich jak produkty związane z turniejem UEFA EURO 2012™.

Nacisk na budowanie wartości w relacjach z klientami

Ponieważ rynek, na którym działamy, jest już w pełni rozwinięty i należy do najbardziej konkurencyjnych rynków telekomunikacyjnych w Europie, naszym priorytetem jest budowanie długotrwałej wartości w relacjach z klientami. Program doskonalenia obsługi klientów sprzyja budowaniu lojalności, jednak proste podejście ilościowe nie wystarcza. Z tego względu, opracowaliśmy nową strategię segmentacji rynku opartą na wartości, a następnie zmodyfikowaliśmy działania związane z obsługą posprzedażną i utrzymaniem klientów skierowane do poszczególnych segmentów. Wprowadziliśmy także zaawansowane procedury przeciwdziałania utracie klientów, zwracając szczególną uwagę na tych klientów, którzy mogą być najbardziej skłonni, by od nas odejść.

Upraszczanie usług

**Optymalizacja
kosztów**
w zł

0,2 mld

oszczędności w 2011 roku

Najwyższe standardy obsługi klientów

Wyniki operacyjne 2011 Technologia

Piotr Muszyński

Wiceprezes Zarządu
ds. operacyjnych

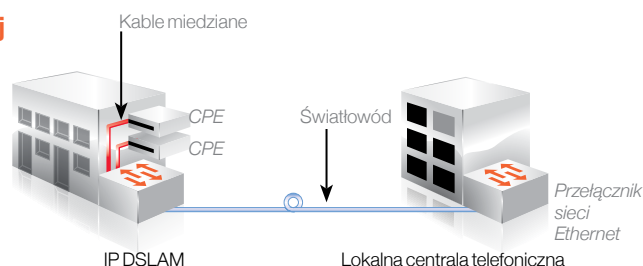
” W 2011 roku kontynuowaliśmy przebudowę sieci, wprowadzając rewolucyjne prędkości stacjonarnego i mobilnego dostępu do Internetu. Rozbudowaliśmy sieć szybkiej transmisji danych – obecnie w jej zasięgu znalazła się największa jak dotychczas część ludności Polski. Rozwijanie infrastruktury stwarza podstawy dla długofalowego rozwoju społecznego i ekonomicznego naszego kraju, a zarazem dla trwałego i znaczącego wzrostu Grupy TP w przyszłości.

”

Zasięg sieci szybkiego przesyłu danych w % ludności Polski

UMTS/HSPA	62
CDMA	88
HSPA+CD	58

Dostęp nowej generacji FTTB – VDSL

Sieć przesyłu danych: rewolucyjne prędkości

Rozbudowa infrastruktury sieci przesyłu danych obejmowała znaczne zwiększenie przepustowości sieci szkieletowej IP – od 2010 roku jej możliwości wzrosły o 20%. W ramach stałego dążenia do zwiększania prędkości transmisji, zainstalowaliśmy nowe przełączniki sieciowe VDSL, które w powiązaniu z technologią światłowodową (FTTB) umożliwiły wprowadzenie opcji usług o prędkościach do 80 Mb/s. Kontynuowaliśmy także realizację programu inwestycyjnego wynikającego z porozumienia z UKE, który obejmuje modernizację sieci szkieletowych, łącznych i dostępowych. Ponadto, rozbudowujemy infrastrukturę, aby umożliwić świadczenie usług takich jak videostrada tp, video na życzenie czy cyfrowa telewizja satelitarna. Na koniec 2011 roku, nasze usługi IPTV były już dostępne dla ponad 70% użytkowników usług szerokopasmowych xDSL.

Sieć komórkowa: rosnący popyt na transmisję danych

Rosnąca popularność smartfonów i innych mobilnych urządzeń do transmisji danych powoduje, że możliwości naszej sieci mobilnej muszą stale wyprzedzać potrzeby klientów. W 2011 roku, przystąpiliśmy do końcowego etapu wdrażania sieci szkieletowej nowej generacji, opartej w 100% na technologii IP. Na koniec roku, nowa sieć obsługiwała już ponad 90% połączeń użytkowników w technologii GSM i UMTS/HSPA.

Rozszerzyliśmy także zasięg usług UMTS/HSPA, które obejmują obecnie tereny zamieszkałe przez 62% ludności Polski, a także zwiększyliśmy przepustowość sieci GSM. Ponadto, nadal rozbudowywaliśmy sieć CDMA, która na koniec 2011 roku obejmowała zasięgiem 88% terytorium Polski. Zwiększyliśmy także zasięg nowej mobilnej technologii przesyłu danych HSPA+DC, która na koniec roku była dostępna dla 58% ludności Polski.

Inwestycje w technologie
mobilnego przesyłu danych

Szkolenie i utrzymanie
najlepszych ludzi

Wyniki operacyjne 2011 Zasoby ludzkie

Jacek Kowalski
Członek Zarządu
ds. zasobów ludzkich

” W 2011 roku skupiliśmy się na wdrażaniu w firmie najwyższych standardów obsługi klienta. Uznaliśmy to za kluczowy element naszej działalności oraz źródło potencjalnej konkurencyjnej przewagi. Zainwestowaliśmy dużo w rozwój menedżerów tworząc wspólnie z partnerami z France Telecom Group Orange Campus – nowatorski system szkolenia menedżerów. Kontynuowaliśmy także dialog z partnerami społecznymi zawierając nową umowę społeczną przewidującą m.in. kontynuację odejść dobrowolnych w latach 2012-2013. Program ten jest dedykowany do pracowników w obszarach, w których optymalizacja zatrudnienia jest niezbędna i wynika z konieczności zwiększenia efektywności, co w efekcie przyniesie wymierne oszczędności, także w zakresie kosztów pracy.

”

Pracodawca z wyboru

Od kilku lat stabilnie inwestujemy w budowanie wizerunku Grupy TP jako jednego z najlepszych pracodawców na rynku. Szeroka oferta pracy obejmująca blisko 300 zawodów, możliwości rozwoju zawodowego, innowacyjność, stabilne wynagrodzenia i przyjazne środowisko pracy to elementy, które przyciągają pracowników do nas. Wygraliśmy w kilku prestiżowych konkursach m.in. Lider Zarządzania Zasobami Ludzkimi oraz TOP Employers. Od ponad 3 lat aktywnie promujemy Grupę TP na kluczowych uczelniach w Polsce, zarówno technicznych jak i uniwersytetach. Przyciąga to do nas coraz szersze grupy absolwentów, co jest elementem naszej długoterminowej strategii. Wdrażamy także kulturę opartą na informacji zwrotnej i ocenie 360. W roku 2011 wszyscy menedżerowie uczestniczyli w procesie oceny 360.

Firma stawia na rozwój talentów i inwestuje w tych, którzy posiadają najwyższe kompetencje. Skutecznie budujemy od ponad 3 lat zespół złożony z wysokiej klasy profesjonalistów. Pozyskaliśmy także kompetencje z rynku otwierając kilkaset rekrutacji. Z grupy talentów blisko 50 osób objęło stanowiska kierownicze. W roku 2010 wprowadziliśmy zmodyfikowany system zarządzania przez cele. Jego najnowsza odsłona zostanie wdrożona w roku 2012 skutecznie skupiając kadrę menedżerską wokół kluczowych celów i wskaźników strategicznych.

Szkoły profesjonalne

Szkolenia związane z pogłębianiem wiedzy specjalistycznej ujęliśmy w ramy zintegrowanego systemu szkół profesjonalnych. Kreują one kulturę kształcenia polegającą na dzieleniu się doświadczeniem i wiedzą. Oferują pełen cykl doskonalenia i awansu pracowników. Nauczycielami są nasi pracownicy – eksperci w swoich dziedzinach. W 2011 roku działało 16 szkół, do których uczęszczało ponad 4 tys. „uczniów”.

Orange Campus

W czerwcu 2011 roku uruchomiliśmy program Orange Campus. To ośrodek rozwojowy dla menedżerów z całej Grupy France Telecom. Zajęcia prowadzone są w Serocku, Paryżu i Madrycie. Mają formę wymiany doświadczeń oraz pomysłów na osiągnięcie celów biznesowych, jak i stylu, w jakim to robimy. W 2011 roku w Serocku odbyło się 16 międzynarodowych sesji, 183 naszych menedżerów uczestniczyło w zajęciach we wszystkich ośrodkach programu.

Wzrost efektywności

Wzrastające wymagania konkurencyjnego rynku, automatyzacja procesów, zmieniające się potrzeby w zakresie kompetencji zmuszały nas do dalszej optymalizacji zatrudnienia. W skali roku zatrudnienie zmniejszyło się o 7% a koszty pracy o 6,7%. Podjęliśmy także negocjacje dotyczące kontynuacji programu odejść dobrowolnych obejmujące redukcję zatrudnienia o 2300 w dwóch kolejnych latach.

Obniżenie kosztów wynagrodzeń pracowniczych

6,7%

rok-do-roku

Wyniki finansowe

Jacques de Galzain

Członek Zarządu
ds. finansów

”

Grupa TP po raz kolejny osiągnęła solidne wyniki finansowe, zgodne z przewidywaniami i celami, które określiliśmy na początku 2011 roku. Skutecznie realizując przyjętą strategię średniookresową, osiągnęliśmy cele finansowe i utrzymaliśmy bardzo bezpieczny bilans – uwzględniając nawet ostateczną ugodę na kwotę 550 mln EUR w sporze z DPTG. Zakończona sukcesem sprzedaż spółki TP Emitel nie tylko pozwoliła nam rozpocząć program skupu akcji własnych o wartości 800 mln zł, ale także przyczyniła się do osiągnięcia zysku netto w wysokości 1,9 mld zł, który prawie w całości pokryje wypłatę dywidendy za 2011 rok. Uważamy, że wraz z programem skupu akcji własnych, proponowana dywidenda w wysokości 1,5 zł na akcję potwierdza po raz kolejny naszą determinację, by zapewnić akcjonariuszom odpowiednie wynagrodzenie za stałe wsparcie z ich strony.

”

Trendy przychodów: bez niespodzianek

Przychody Grupy TP zmniejszyły się w 2011 roku o 4,1%, co oznacza poprawę w porównaniu ze spadkiem o 5,1% w 2010 roku¹. Spadek przychodów był odzwierciedleniem niekorzystnego wpływu obniżek stawek MTR (w usługach głosowych i SMS) wprowadzonych w styczniu i lipcu. Z wyłączeniem wpływu decyzji regulacyjnych przychody Grupy spadły o 2,6%. Poprawa po stronie przychodów wynikała z dwóch zasadniczych czynników. Po pierwsze, odnotowaliśmy solidny wzrost liczby klientów w segmencie komórkowym (o 2,3%), który zrównoważył rynkową presję cenową, dzięki czemu przychody segmentu komórkowego utrzymały się na tym samym poziomie co rok wcześniej (z wyłączeniem wpływu obniżek stawek MTR, przychody tego segmentu wzrosły o 3%). Po drugie, udało się nam spowolnić spadek przychodów w segmencie telefonii stacjonarnej (-6,6% rok-do-roku wobec -8,5% rok wcześniej). Baza klientów usług szerokopasmowego dostępu do Internetu wzrosła o 2,6% rok-do-roku, przy czym wskaźnik przyłączeń netto był dodatni we wszystkich kwartałach, a 47% klientów wybierało opcje o dużych prędkościach (6 Mb/s lub więcej) – wobec 18% w 2010 roku.

Wolne przepływy
pieniężne netto
w zł

2,4 mld

¹ Jeżeli nie określono inaczej, wszelkie przedstawiane wyniki za 2010 rok to wyniki pro forma, skorygowane o wyłączenie z konsolidacji spółki Emitel od 2 półrocza 2010

¹ Wg danych porównywalnych

² Wyniki 2010 pro forma, z wyłączeniem zawiązania rezerwy na roszczenia DPTG (-1 061 mln zł)

³ Z wyłączeniem zysku ze sprzedaży udziałów w Emitel (+1 183 mln zł), zawiązania rezerwy na karę nałożoną przez Komisję Europejską (-458 mln zł), rezerwy na restrukturyzację (-172 mln zł) oraz zwiększenia rezerwy na roszczenia DPTG (-35 mln zł)

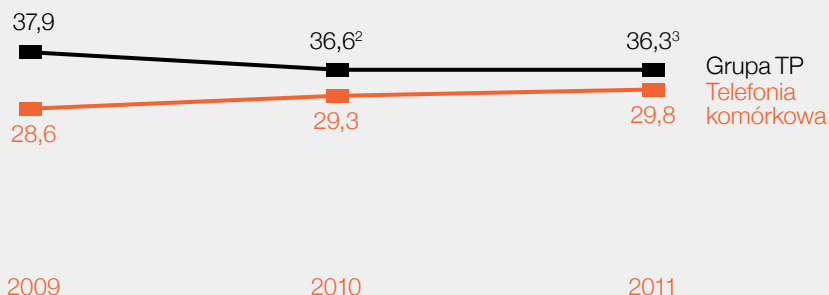
Ewolucja przychodów Grupy TP¹

w %, rok-do-roku

Marża EBITDA

%

Obrona marż, utrzymanie rentowności

W 2011 roku, skorygowana⁴ marża EBITDA dla Grupy TP wyniosła 36,3%, a więc tylko 0,3 punktu procentowego mniej niż rok wcześniej. Z wyłączeniem ujemnych różnic kursowych w wysokości 90 mln zł wynikających z osłabienia złotego, marża EBITDA wyniosłaby 36,9%, a więc w pobliżu górnej granicy zakładanego zakresu (36-37%). Znaczący wpływ na EBITDA miały 182 mln zł oszczędności będące efektem rygorystycznego programu optymalizacji kosztów. W wyniku tego programu baza kosztowa zmniejszyła się trzeci rok z rzędu – o 3,7% w porównaniu z 2010 rokiem. Do skutecznej obrony marż przyczyniła się również ścisła kontrola kosztów sprzedaży związanych z pozyskaniem i utrzymaniem klientów.

Zysk netto TP wyniósł w 2011 roku 1,9 mld zł, co przełożyło się na zysk na akcję na poziomie 1,44 zł.

Zrealizowany cel w zakresie nakładów inwestycyjnych

Nakłady inwestycyjne wyniosły w skali roku nieco powyżej 2,6 mld zł, co odpowiadało 17,5% przychodów, a więc utrzymały się na podobnym poziomie co rok wcześniej – były zaledwie o 37 mln zł niższe niż w 2010 roku. W średniokrośowym planie działań obiecaliśmy, że naszym priorytetem będą projekty inwestycyjne, które wspierają nowy, sprawniejszy model operacyjny oraz wzrost sprzedaży. W 2011 roku w dalszym ciągu dotrzymywaliśmy tej obietnicy.

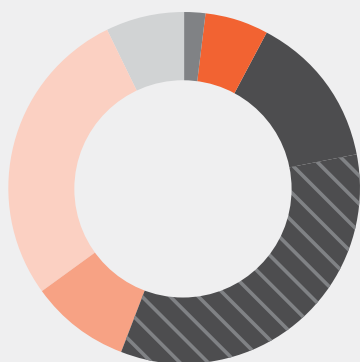
W skali roku, skierowaliśmy 48% ogółu środków inwestycyjnych (1,3 mld zł) w obszar dostępu do Internetu. Zrealizowaliśmy projekty modernizacji sieci, które wypełniają prawie trzy czwarte naszych zobowiązań wynikających z porozumienia z UKE. Zmodernizowaliśmy naszą sieć mobilną do technologii HSPA DC. Inne kluczowe obszary inwestycji obejmowały systemy informatyczne do zarządzania siecią, wspierania sprzedaży, obsługi klientów i usprawnienia procesów związanych ze świadczeniem usług.

⁴ Wyniki 2011 z wyłączeniem rezerwy na restrukturyzację (-172 mln zł), zwiększenia rezerwy na roszczenia DPTG (-35 mln zł), a także zysku ze sprzedaży udziałów w Emitel (+1,2 mld zł) oraz zawiązania rezerwy na karę nałożoną przez Komisję Europejską (-0,46 mld zł); wyniki 2010 pro forma skorygowane o wyłączenie wyników spółki Emitel oraz z wyłączeniem rewizji rezerwy na roszczenia DPTG (-1,1 mld zł). Baza kosztowa do poziomu EBITDA. W wyniku netto nie skorygowano odroczonego podatku.

Wyniki finansowe

ciąg dalszy

Kluczowe obszary inwestycji Grupy TP w 2011 roku

■ Sieć 2G/GSM	2%
■ Sieć 3G/HSDPA+ DC	6%
■ Łącza szerokopasmowe¹	48%
■ (w tym w ramach porozumienia z UKE)	34%
■ Sieć szkieletowa	9%
■ Systemy informatyczne	28%
■ Inne	7%

¹W tym sprzęt instalowany u klientów

Przepływy pieniężne zgodne z założonym celem

W ubiegłym roku Grupa TP generowała nadal znaczne ilości środków pieniężnych: wolne przepływy pieniężne netto wyniosły 2 403 mln zł i były zgodne z założonym celem, utrzymując się prawie na tym samym poziomie co w 2010 roku (2 440 mln zł).

W 2011 roku, działając w najlepszym interesie Spółki i akcjonariuszy, zawarliśmy ostateczną ugodę wciągającą się przez długi czas sporze z DPTG. W związku z tym, uwzględniliśmy płatność w wysokości 550 mln EUR we wskaźnikach zadłużenia netto za 2011 rok. Spowodowało to wzrost zadłużenia netto pro forma do 4,1 mld zł, to jest o 300 mln zł względem stanu na koniec 2010 roku. Pomimo to, nasza sytuacja bilansowa jest nadal bardzo bezpieczna: wskaźnik zadłużenia netto pro forma jest na poziomie 23%, a stosunek zadłużenia netto do EBITDA wynosi 0,8. Korzystna struktura bilansu, duża płynność oraz wysokie przepływy pieniężne stanowią podstawę dobrych ocen ratingowych (A3/BBB+) oraz zapewniają bezpieczeństwo i elastyczność konieczne do utrzymania wypłat dla akcjonariuszy na założonym poziomie.

Proponowana wypłata dla akcjonariuszy

Propozycja wypłat dla akcjonariuszy za 2011 rok jest zgodna z przyjętą przez TP polityką, która ma zapewnić atrakcyjny zwrot, przy uwzględnieniu następujących uwarunkowań:

- poziom konkurencji na rynkach, na których Grupa TP prowadzi działalność,
- elastyczność niezbędna do realizacji inwestycji, które podtrzymają opłacalny wzrost
- dyscyplina finansowa konieczna do utrzymania obecnej oceny ratingowej A3 / BBB+.

¹ Pro forma, z uwzględnieniem ugody z DPTG

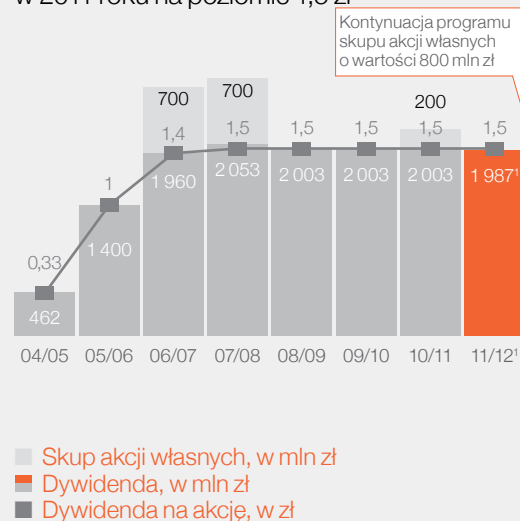
Uwzględniając wyniki za 2011 rok oraz obecną sytuację gospodarczą, Zarząd zarekomenduje Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy zatwierdzenie wypłaty dywidendy zwykłej w wysokości 1,50 zł na jedną akcję, co łącznie będzie równe 2 mld zł.

W 2011 roku przystąpiliśmy również do realizacji programu skupu akcji własnych, dokonując około jednej czwartej przewidzianych w ramach programu transakcji. Pozostała część programu zostanie zrealizowana w 2012 roku.

Perspektywy

W 2012 roku, utrzymamy dotychczasową dyscyplinę w działalności Grupy TP. Zamierzamy podtrzymać korzystną dynamikę w segmencie telefonii komórkowej oraz kontynuować działania na rzecz zwiększenia tempa wzrostu w segmencie dostępu do Internetu. W ostatnim roku realizacji średniookresowego planu działań, zamierzamy osiągnąć wymierne korzyści z programu doskonalenia obsługi klientów oraz działań promujących markę Orange w związku z turniejem EURO 2012. Wszystkie powyższe działania przyczynią się do umocnienia naszej pozycji rynkowej i poprawy tendencji w zakresie przychodów, powodując jednak dodatkową presję na rentowność. W związku z tym, będziemy kontynuować rygorystyczną kontrolę kosztów w celu utrzymania stabilnej marży EBITDA i wygenerowania wysokich przepływów pieniężnych.

Dywidenda na akcję utrzymana w 2011 roku na poziomie 1,5 zł

¹ Propozycja wymaga zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy; całkowita wartość dywidendy według liczby akcji w obrocie na dzień 31 grudnia 2011 roku

Odpowiedzialny biznes

Grupa TP, jako największa grupa telekomunikacyjna w Europie Środkowo-Wschodniej, dostrzega i podejmuje obowiązki wobec społeczeństwa, troszcząc się o potrzeby zarówno obecnych jak i przyszłych pokoleń. Dla nas, odpowiedzialność społeczna to długofalowa strategia zarządzania, która uwzględnia obowiązki w tej dziedzinie, umożliwiając sprostanie wyzwaniom, jakie niesie przyszłość. Nasza strategia społeczna może także przynieść znaczące korzyści komercyjne poprzez budowanie przewagi konkurencyjnej na rynku.

Nowoczesna infrastruktura
obejmuje nawet najdalsze
zakątki naszego kraju

TP po raz trzeci w giełdowym indeksie firm odpowiedzialnych

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie rozpoczęła trzecią edycję notowań indeksu RESPECT, który obejmuje spółki zarządzane zgodnie z najlepszymi standardami społecznej odpowiedzialności biznesu, w tym ładu korporacyjnego i relacji z inwestorami.

Listę spółek zakwalifikowanych do indeksu firm odpowiedzialnych skorygowano w dniu 14 lipca 2011 roku. Aktualnie indeks RESPECT obejmuje 22 polskie spółki, wśród nich Telekomunikację Polską, która jest w nim notowana od samego początku (od 2009 roku).

Chcemy być:

- aktywnym graczem w budowaniu społeczeństwa informacyjnego
- dostawcą bezpiecznych produktów, usług i technologii
- innowatorem i dostawcą narzędzi do budowania „low carbon society”
- wiarygodnym partnerem w etycznym łańcuchu dostaw
- dobrym pracodawcą
- dostawcą wysokiej jakości usług i standardów obsługi klientów
- aktywną firmą na polu zaangażowania społecznego i wolontariatu

Budowanie społeczeństwa informacyjnego

Jako największa grupa telekomunikacyjna nie tylko w Polsce, ale w całej Europie Środkowo-Wschodniej, mamy do odegrania ważną rolę społeczną w budowaniu obejmującego wszystkich społeczeństwa informacyjnego. Nasze inwestycje w rozbudowę sieci będą sprzyjać eliminacji problemu wykluczenia cyfrowego, gdyż w ich wyniku nowoczesna infrastruktura telekomunikacyjna obejmie nawet najodleglejsze zakątki naszego kraju. W 2011 roku, przeznaczyliśmy 34% nakładów inwestycyjnych na rozbudowę sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu (zgodnie z planem uzgodnionym z Regulatorem). Łącznie, począwszy od 2009 roku, wybudowaliśmy lub zmodernizowaliśmy 860 tys. łączy szerokopasmowych.

Zapewnienie szerszego dostępu do narzędzi komunikacji cyfrowej wymaga nie tylko inwestycji infrastrukturalnych, ale także przełamywania barier społecznych w zakresie korzystania z nowych technologii. Jedną z takich barier dotyczy najmłodszych użytkowników nowoczesnych mediów. W odpowiedzi na ten problem, Grupa TP uruchomiła program „Edukacja z internetem TP”, w ramach którego oferujemy szkołom dostęp do Internetu na preferencyjnych warunkach oraz wspieramy edukację dzieci, rodziców i nauczycieli w zakresie bezpieczeństwa w sieci.

Staramy się także przeciwdziałać wykluczeniu z przyczyn społecznych. W 2011 roku udostępniliśmy usługę Asystent NN – aplikację z syntezatorem mowy, która ułatwia korzystanie z telefonu komórkowego osobom niedowidzącym. Oferujemy znaczne rabaty na usługi telekomunikacyjne osobom z orzeczoną niepełnosprawnością oraz osobom korzystającym ze stałych zasiłków pieniężnych w ramach pomocy społecznej. Jesteśmy także aktywnym członkiem Koalicji Cyfrowego Włączenia Generacji 50+.

Innowacyjność a środowisko

Branża telekomunikacyjna ma do odegrania ważną rolę w kwestii ekologii, dostarczając nowych, bardziej energooszczędnych metod prowadzenia działalności. Na przykład tele- i wideokonferencje mogą zastąpić podróże służbowe; wykonywanie pracy w domu jest bardziej elastyczne i eliminuje dojazdy; przekazywanie informacji w formie elektronicznej ogranicza drukowanie na papierze. Z drugiej strony, nasza branża przeżywa bardzo szybki rozwój, co skraca czas użytkowania urządzeń i stwarza wyzwania w zakresie recyklingu i ekonomicznego wykorzystania zasobów przy produkcji. Grupa TP chce być innowatorem w tym zakresie, ograniczając wpływ prowadzonej działalności na środowisko oraz dostarczając nowych, efektywnych rozwiązań telekomunikacyjnych.

Emisja CO₂

		2010 ¹	2011
Ilość emitowanego CO ₂ z konsumpcji energii oraz źródeł stacjonarnych	tony	423 807	365 255
Całkowita Ilość emisji CO ₂ podczas transportu	tony	18 338	16 223
Całkowita Ilość emisji CO ₂	tony	442 145	381 478

Zużycie paliw

		2010 ¹	2011
Bezpośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii			
Paliwo (wszystkie budynki, wszelkie wykorzystanie)	tony	3 448	2 851
Gaz	m ³	3 443 462	4 085 454
Węgiel	tony	119	24
Energia, wyłączając transport	GWh	697	611
Pośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii			
Elektryczność	GWh	619	535

GreenBox

Doskonałym przykładem wykorzystania technologii w celu uczynienia działalności bardziej ekologiczną jest aplikacja GreenBox, którą wdrożyliśmy w całej sieci w 2010 roku (po zakończonym sukcesem pilotażowym uruchomieniu w 2009 roku). GreenBox automatycznie wyłącza nieużywane porty na modemach DSLAM (urządzeniach sieciowych służących do przesyłania danych z sieci do klientów), ograniczając w ten sposób zużycie energii i emisję ciepła. Przekłada się to bezpośrednio na zmniejszenie kosztów utrzymania sieci telekomunikacyjnej, a także na redukcję emisji gazów cieplarnianych.

Efekty GreenBox	Efekty do końca 2011 roku
Oszczędność energii	590 000 kWh
Redukcja CO ₂	560 000 kg
Oszczędności kosztowe	59 000 EUR
Co jest ekwiwalentem:	
Posadzonych drzew	8 400
Przejechanych samochodem km	3 200 000

Polskie Orange Labs jest częścią globalnej sieci ośrodków naukowo-badawczych Orange, których zadaniem jest wyznaczanie trendów w szybko zmieniającym się świecie technologii komunikacyjnych. Realizowane w 2011 roku projekty dotyczyły między innymi badań nad technologią VDSL2 (która umożliwia szybszy szerokopasmowy dostęp do Internetu), rozwoju technologii rozpoznawania mowy oraz współpracy z polskimi uczelniami, w ramach której studenci i pracownicy akademicy biorą udział w pracach naukowo-badawczych.

W 2011 roku zakończyliśmy wdrażanie programu In-house Refurbishment, czyli odnawiania urządzeń w magazynie centralnym Grupy, co umożliwia odnowę i ponowne wykorzystanie urządzeń multimedialnych (dekoderów i modemów) zwracanych przez klientów. Jednocześnie uruchomiliśmy program Orange Recykling, zachęcając klientów do sprzedaży zbędnych telefonów komórkowych, przy czym pieniądze uzyskane ze sprzedaży można zatrzymać dla siebie lub przekazać na cele dobroczynne. Dbamy o przyjmowanie i utylizację niepotrzebnych telefonów komórkowych i akcesoriów do nich.

Podejmujemy działania na rzecz efektywności na wszystkich szczeblach organizacyjnych. Zmniejszyliśmy zużycie papieru w łańcuchu dostaw. W ostatnich latach ograniczyliśmy także zużycie energii elektrycznej poprzez wprowadzenie zasad oszczędzania energii w biurach oraz szkolenie pracowników w tym zakresie. Generalny przegląd systemów informatycznych pod kątem ekologii przyczynił się do efektywniejszego wykorzystania energii w biurach i na potrzeby infrastruktury technicznej. Aby zagwarantować dotrzymanie obietnic w kwestii ekologii, monitorujemy i raportujemy w cyklu półrocznym 122 wskaźniki w następujących kategoriach: odpady, energia elektryczna, woda, papier, paliwa, systemy chłodzące i inne.

Od czasu rozpoczęcia projektu w 2009 roku, osiągnęliśmy następujące korzyści dla środowiska:

- zmniejszenie emisji CO₂ o ponad 6 tys. ton rocznie
- zmniejszenie zużycia wody w Centrum Przetwarzania Danych Grupy TP o ok. 1,5 mln litrów rocznie
- zmniejszenie liczby drukowanych stron o 7,3 %
- zastąpienie ponad 70 mln stron dokumentów papierowych dokumentami w formie elektronicznej
- złomowanie zużytej infrastruktury przez certyfikowaną firmę oraz zakup infrastruktury wyposażonej w miarę możliwości w elementy pochodzące z recyklingu.

Relacje z klientami

TP dba o otwartą i transparentną komunikację z klientami i stara się jak najbardziej ułatwić im kontakt z firmą. Od 2005 roku, w ramach programu Simplicity+, monitorujemy i upraszczamy większość procesów, w których klienci mają z nami kontakt – od bardziej przejrzystej informacji o taryfach po ułatwione procedury instalacji i rezygnacji z usług. Stale analizujemy doświadczenie klientów z firmą poprzez testy laboratoryjne i badania konsumenckie, poszukując obszarów, w których moglibyśmy usprawnić nasze procesy i pomóc pracownikom w lepszej obsłudze.

W 2010 roku wprowadziliśmy „Kodeks Odpowiedzialnej Komunikacji”, którego celem jest uwzględnienie zobowiązań społecznych i środowiskowych we wszelkich formach komunikacji marketingowej. Promujemy też bezpieczeństwo w Internecie; w 2009 roku, w wyniku działań Grupy TP ilość generowanego w naszym kraju spamu spadła o ponad 90%, dzięki czemu Polska wypadła z czołówki niechlubnego rankingu „spamerów”.

¹ Dane raportowane dla Grupy TP

Odpowiedzialny biznes

ciąg dalszy

Odpowiedzialność w miejscu pracy

Zatrudniając ponad 25 tys. osób w ponad 630 lokalizacjach, Grupa TP jest jednym z największych pracodawców w Polsce. Dla nas, społeczna odpowiedzialność przedsiębiorcy zaczyna się „w domu”, to jest wewnątrz firmy. Do naszych priorytetów należy: wsłuchiwanie się w głos pracowników w sprawach ważnych dla przyszłości firmy, ochrona prawa do zrzeszania się, wprowadzenie kodeksu etycznego, zapewnienie bezpiecznych warunków pracy oraz równe traktowanie wszystkich niezależnie od płci, wyznania czy poglądów.

Wartości korporacyjne Grupy TP zostały sformalizowane w formie **Kodeksu Etyki**, nad przestrzeganiem którego czuwa Komitet ds. Etyki. Kodeks porusza szeroką gamę zagadnień związanych z właściwym zachowaniem w pracy, takich jak zasady niedyskryminowania kandydatów na pracowników, właściwe relacje z dostawcami, zgłaszanie nieprawidłowości oraz wzajemna tolerancja i szacunek pomiędzy pracownikami.

Stosujemy transparentną politykę rekrutacji i wynagradzania, przestrzegając zasad niedyskryminacji przy przyjęciach i awansach oraz opierając wysokość pensji i premii na wynikach pracy. Monitorowaniem tych zagadnień zajmuje się Komitet ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej.

Kluczowym priorytetem Grupy TP jest także rozwijanie umiejętności i zatrzymanie najbardziej utalentowanych pracowników w firmie. W 2011 roku, na szkolenia pracowników przeznaczono ogółem 637 111 osobogodzin, średnio 27,6 godziny na jednego pracownika. Realizujemy także elitarny program „Grupa Talentów”, którego celem jest wyszukiwanie i promowanie w ramach Grupy TP osób z potencjałem menedżerskim. Obecnie kobiety są słabiej reprezentowane na stanowiskach menedżerskich TP, ale wprowadziliśmy odpowiednie procedury wyszukiwania talentów i szkolenia w celu zwiększenia udziału kobiet w zarządzaniu.

Zaangażowanie na rzecz społeczności lokalnych

Zaangażowanie społeczne jest integralnym elementem naszych działań z zakresu CSR. Postępując zgodnie z zasadą globalnego myślenia i lokalnego działania, zastanawiamy się nad konkretnymi problemami, jakie dotyczą dziś społeczeństwo, a następnie proponujemy rozwiązania – oparte na naszym doświadczeniu i możliwościach jako firmy telekomunikacyjnej – które sprawdzają się na poziomie poszczególnych szkół, szpitali czy organizacji społecznych.

Obecnie, większość działań charytatywnych Grupy TP jest realizowanych przez Fundację Orange, która koncentruje się na wspieraniu dzieci i młodzieży. Poza własnymi programami, Fundacja Orange udziela bezpośredniej pomocy innym organizacjom pozarządowym, które działają w zakresie edukacji, ochrony zdrowia i kultury. Fundacja promuje także ideę wolontariatu, zwłaszcza wśród pracowników Grupy TP – w 2011 roku ponad 7,6% z nich poświęciło wolny czas na realizację projektów charytatywnych.

Szkolenia pracowników
osobogodzin w 2011 roku

637 111

Systemy informatyczne
zainstalowane w ponad

3 tys.

spośród 8,5 tys. bibliotek w Polsce

Różnorodność w Grupie TP

	2010	2011
Liczba mężczyzn zatrudnionych na stanowiskach menedżerskich	2 782	2 639
Liczba kobiet zatrudnionych na stanowiskach menedżerskich	950	966
Liczba pracowników zatrudnionych na stanowiskach menedżerskich	3 732	3 605
% kobiet zatrudnionych na stanowiskach menedżerskich	25,5	26,8

Do najważniejszych projektów realizowanych przez Fundację Orange należą:

Edukacja z internetem TP: w ramach programu zapewniono dostęp do Internetu na preferencyjnych warunkach oraz zorganizowano szkolenia w zakresie bezpiecznego korzystania z sieci (do programu przystąpiło 14,5 tys. szkół w Polsce, do których uczęszcza łącznie 4 mln uczniów).

Akademia Orange: w ramach programu przekazywane są granty na realizację innowacyjnych projektów edukacyjnych związanych z nowymi technologiami, takich jak instalacja systemów informatycznych w ponad 3 tys. spośród 8,5 tys. bibliotek w Polsce.

Telefon do mamy: projekt służy pomocy chorym dzieciom i ich rodzinom i obejmuje utrzymanie ponad tysiąca kolorowych aparatów telefonicznych na oddziałach pediatrycznych oraz przekazywanie małym pacjentom bezpłatnych kart telefonicznych (do tej pory wydano ich już ponad półtora 1,5 miliona).

Szkoła bez przemocy: kampania przeciwdziałania przemocy pod honorowym patronatem Prezydenta RP, która objęła już prawie 5 tys. szkół na terenie całego kraju. W zorganizowanych w ramach programu warsztatach wzięło do tej pory udział 15 tys. uczniów, rodziców i nauczycieli.

Dźwięki marzeń: od 2006 roku w ramach programu objęto pomocą ponad tysiąc dzieci z wadami słuchu, które otrzymują aparaty słuchowe oraz mają zapewnioną rehabilitację.

Więcej informacji o tych i innych projektach można znaleźć na stronie Fundacji Orange: www.fundacja.orange.pl.

Ocena i raportowanie osiągnięć

Od 2006 roku, TP jest sygnatariuszem opracowanej przez ONZ karty Global Compact –dziesięciu uniwersalnych zasad z zakresu praw człowieka, praw pracowniczych, ochrony środowiska i przeciwdziałania korupcji. Corocznie publikujemy raport z postępów we wprowadzaniu tych wartości w życie. Opublikowaliśmy także obszerny raport dotyczący naszych działań i osiągnięć w zakresie odpowiedzialności społecznej w latach 2007-2010. Raport ten można znaleźć w części CSR, na naszej stronie internetowej relacji z inwestorami: www.tp-ir.pl

W 2011 roku zainicjowaliśmy nową formę dialogu z interesariuszami w celu wypracowania jeszcze wyższego poziomu odpowiedzialności i weryfikacji według standardów AA10001. Proces ten trwa, a jego efekty zostaną przedstawione w naszym kolejnym raporcie CSR.

¹ Seria standardów opartych na określonych zasadach w zakresie CSR

Wolontariat pracowniczy

4,8%

pracowników Grupy TP

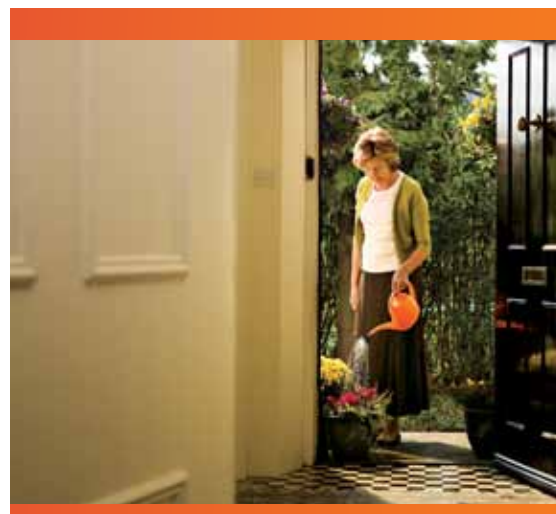
Wydatki na działalność dobroczynną w zł

13,3 mln

Pomoc dzieciom niedosłyszącym w ramach programu „Dźwięki marzeń”

Edukacja w zakresie bezpieczeństwa w sieci poprzez prowadzenie warsztatów na terenie całego kraju

Działania na rzecz włączenia cyfrowego osób po pięćdziesiątce

Kadra zarządzająca

Piotr Muszyński
Wiceprezes Zarządu ds. operacyjnych

Jacques de Galzain
Członek Zarządu ds. finansów

Maciej Witucki
Prezes Zarządu

Jacek Kowalski
Członek Zarządu ds. zasobów ludzkich

Vincent Lobry
Wiceprezes Zarządu ds. marketingu

Mariusz Gaca
Dyrektor Wykonawczy ds. sprzedaży
i obsługi klientów, Prezes PTK Centertel

Do kompetencji Zarządu należy kierowanie wszelkimi działaniami Spółki z wyłączeniem spraw, które na mocy postanowień Kodeksu Spółek Handlowych lub Statutu są przekazane do wyłącznej kompetencji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy lub Rady Nadzorczej. Obowiązki i zakres odpowiedzialności Zarządu są określone w formalnym dokumencie, który precyzuje jego rolę. Poszczególni członkowie Zarządu zarządzają powierzonymi im obszarami działalności Spółki.

Maciej Witucki

Prezes Zarządu

Pan Maciej Witucki ukończył Wydział Elektryczny na Politechnice Poznańskiej w 1991 roku. W latach 1992-1997 odbył studia podyplomowe w dziedzinie zarządzania systemami przemysłowymi w Ecole Centrale Paris. Od września 1997 roku pracował w Banku Cetelem – najpierw we Francji, gdzie współtworzył biznes plan dla spółki-córki na rynku polskim, a następnie w Polsce, jako członek zarządu Cetelem Polska Expansion S.A. Od października 2001 roku pracował w Grupie Credit Agricole, a w 2002 roku został członkiem zarządu LUKAS Bank S.A., awansując w marcu 2005 roku na stanowisko prezesa tego banku. 6 listopada 2006 roku Pan Maciej Witucki przeszedł do Grupy TP jako Prezes Zarządu TP S.A.

Vincent Lobry

Wiceprezes Zarządu ds. marketingu

Pan Vincent Lobry rozpoczął pracę we France Telecom w 1979 roku jako inżynier nowych systemów i zarządzania siecią. Pracował w Indonezji, Stanach Zjednoczonych, Hiszpanii i we Włoszech. Następnie zajął się marketingiem, a w 2006 roku został Dyrektorem ds. Marketingu B2C w FT France. Jest Kawalerem Orderu Zasługi (Ordre du Mérite) i absolwentem Politechniki (École Polytechnique) oraz Wyższej Szkoły Telekomunikacyjnej w Paryżu (École Nationale Supérieure des Télécommunication de Paris). We wrześniu 2009 roku został powołany w skład Zarządu TP S.A.

Piotr Muszyński

Wiceprezes Zarządu ds. operacyjnych

Pan Piotr Muszyński ukończył studia wyższe na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego, podyplomowy kurs zarządzania przedsiębiorstwem w Polskiej Międzynarodowej Szkole Zarządzania Fundacji Polskiej oraz Zaawansowany Program Zarządzania organizowany przez IESE Business School, na Uniwersytecie Nawarry. Rozpoczął karierę zawodową w 1990 roku, w Eastern Europe Investment Ltd. (EEI) jako partner i kierownik projektu. W roku 1993 dołączył do firmy REMA 1000 Poland Sp. z o.o. jako Członek Zarządu i Dyrektor Zarządzający, a od 1999 roku – Prezes Zarządu. Równolegle, w latach 1996-1998 był Członkiem Zarządu firmy Intersport Poland. Został zatrudniony w TP S.A. w 2001 roku, na stanowisku Dyrektora Pionu Obsługi Klienta, a w roku 2005 objął stanowisko Dyrektora Dywizji Obsługa i Sprzedaż. We wrześniu 2008 roku został powołany w skład Zarządu TP S.A.

Jacques de Galzain

Członek Zarządu ds. finansów

Jacques de Galzain ukończył Uniwersytet w Bordeaux w 1981 roku. Posiada tytuł Certified Accountant uzyskany w 1989 roku. Przez 9 lat pracował w firmach świadczących usługi w zakresie audytu, a następnie w latach 1991–2000 w firmie USINOR, piastując szereg stanowisk z zakresu rachunkowości. W 2000 roku przeszedł do firmy ALSTOM, początkowo na stanowisko zastępcy dyrektora ds. rachunkowości. W latach 2001-2006, zasiadał w zarządach spółek ALSTOM i AREVA. Do Grupy France Telecom – Orange dołączył w marcu 2006 roku jako dyrektor ds. rachunkowości Grupy, kierując systemami informacji finansowych. Od grudnia 2009 roku jest zatrudniony w Telekomunikacji Polskiej S.A. na stanowisku Dyrektora Grupy TP ds. rachunkowości oraz pełni funkcję Członka Zarządu ds. finansów w PTK Centertel. W styczniu 2011 roku został powołany na Członka Zarządu ds. finansów w TP S.A.

Jacek Kowalski

Członek Zarządu ds. zasobów ludzkich

Jacek Kowalski ukończył Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego, a w 1996 roku Studia Podyplomowe Kierowania Instytucjami Samorządowymi i Organizacjami Pozarządowymi. Pracował w firmie Infor Training oraz jako Dyrektor Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli. Swoją karierę w Grupie TP rozpoczął w 2001 roku jako Menedżer Human Resources dla sprzedaży i marketingu w PTK Centertel. Od 2005 roku był Dyrektorem Pionu Zarządzania Kompetencjami i Rozwojem Pracowników Grupy TP, a w styczniu 2011 roku został powołany w skład Zarządu TP S.A. jako Członek Zarządu ds. zasobów ludzkich. Jacek Kowalski jest członkiem Rady Programowej Polskiego Stowarzyszenia Zarządzania Kadrami.

14 stycznia 2011r. Roland Dubois złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu.

27 stycznia 2011r. Jacques de Galzain oraz Jacek Kowalski zostali powołani przez Radę Nadzorczą na stanowiska Członków Zarządu.

12 lipca 2011r. Rada Nadzorcza Telekomunikacji Polskiej S.A. mianowała Pana Macieja Wituckiego na trzecią kolejną kadencję na stanowisku Prezesa Zarządu TP S.A. Trzecia kadencja rozpocznie się w dniu kolejnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy w kwietniu 2012 i potrwa trzy lata.

Ład korporacyjny

Jako spółka notowana na giełdach w Warszawie i Londynie, TP dąży do zachowania standardów ładu korporacyjnego zgodnych z dobrymi praktykami międzynarodowymi. Jesteśmy uwrażliwieni na oczekiwania zarówno międzynarodowego środowiska inwestorskiego jak i inwestorów krajowych.

Rada Nadzorcza oraz Zarząd TP postrzegają ład korporacyjny jako zbiór procesów powiązanych z rocznym cyklem biznesowym spółki. Dążymy do zapewnienia pełnej transparentności w tym zakresie.

Na naszej stronie www.tp-ir.pl dostępne są także następujące informacje:

- Struktura akcjonariatu i opis przekształceń własnościowych
- Statut
- Regulamin WZA
- Regulaminy Zarządu i Rady Nadzorczej
- Oświadczenie dla GPW o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego
- Informacje o wypłacie dywidendy

TP zachęca akcjonariuszy do odgrywania aktywnej roli w ramach ładu korporacyjnego. Zgoda akcjonariuszy jest wymagana przy podejmowaniu kluczowych decyzji, takich jak: rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań finansowych i sprawozdań Zarządu, rozpatrywanie i zatwierdzanie wniosków Zarządu w sprawie wypłat dywidendy, rozpatrywanie i zatwierdzanie przygotowanej przez Radę Nadzorczą oceny sytuacji Spółki, powoływanie członków Rady Nadzorczej (oraz w razie potrzeby ich odwoływanie), zmiana Statutu Spółki, podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego oraz skup akcji własnych.

Każda akcja TP daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Także posiadacze globalnych kwitów depozytowych (GDR-ów) mają prawo do przekazania instrukcji w sprawie sposobu głosowania bankowi depozytariuszowi. Poza uczestnictwem w WZA, Zarząd i członkowie ścisłego kierownictwa TP prowadzą aktywny dialog z akcjonariuszami Spółki. Aby umożliwić środowisku inwestorów wyważoną ocenę uzyskanych przez Spółkę wyników, członkowie Zarządu – z Prezesem Zarządu i Członkiem Zarządu ds. finansów na czele – organizują także regularnie prezentacje dla inwestorów instytucjonalnych oraz przedstawicieli krajowych i międzynarodowych instytucji finansowych.

Struktura własnościowa kapitału zakładowego TP

(na dzień 31 grudnia 2011 roku)

France Telecom S.A.	49,79%
Capital Group, Inc. ¹	5,06%
Pozostali akcjonariusze, w tym posiadacze GDR	44,30%
TP S.A. (akcje własne) ²	0,58%
RAZEM	100,00%

¹ Liczba akcji według stanu na dzień 15 października 2010 zgodnie z informacją otrzymaną od Capital Group International, Inc.

² Akcje TP S.A. nabyte w 2011 roku w ramach programu skupu akcji własnych

Kadencja członków Rady Nadzorczej trwa trzy lata, a ich wynagrodzenie określa Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się co najmniej raz na kwartał. Do kompetencji Rady Nadzorczej należy między innymi powoływanie członków Zarządu i określanie ich wynagrodzenia, powoływanie biegłych rewidentów oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością Spółki.

W ramach funkcji nadzorczych, Rada Nadzorcza rozpatruje plan strategiczny i roczny budżet Spółki, a także monitoruje jej wyniki operacyjne i finansowe. Przy rozpatrywaniu wyżej wymienionych spraw Rada Nadzorcza bierze pod uwagę uwarunkowania społeczne, ekologiczne i etyczne działalności Grupy TP.

Prace Rady Nadzorczej koordynuje Przewodniczący przy wsparciu Sekretarza Rady Nadzorczej. Obowiązki i zakres odpowiedzialności Rady Nadzorczej są określone w formalnym dokumencie, który precyzuje jej rolę. Rada Nadzorcza pełni swe obowiązki koleგialnie, ale przekazała część kompetencji określonym komitetom, które opisano w kolejnych punktach.

Skład Rady Nadzorczej TP na 31 marca 2012

- 1 Prof. Andrzej K. Koźmiński - Przewodniczący Rady Nadzorczej, Członek Niezależny
- 2 Benoît Scheen - Zastępca Przewodniczącego, Przewodniczący Komitetu ds. Strategii
- 3 Nathalie Clere - Sekretarz Rady Nadzorczej
- 4 Timothy Boatman - Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytowego
- 5 Thierry Bonhomme - Członek Rady Nadzorczej
- 6 Jacques Champeaux - Członek Rady Nadzorczej
- 7 Dr Mirosław Gronicki - Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 8 Marie-Christine Lambert - Członek Rady Nadzorczej
- 9 Pierre Louette - Członek Rady Nadzorczej
- 10 Prof. Jerzy Rajski - Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 11 Gérard Ries - Członek Rady Nadzorczej
- 12 Dr Wiesław Rozłucki - Niezależny Członek Rady Nadzorczej

Skład Komitetów Rady Nadzorczej na dzień 31 marca 2012:

Komitet Audytowy

- 1 Timothy Boatman – przewodniczący
- 2 Nathalie Clere
- 3 Marie-Christine Lambert

Pracom Komitetu przewodniczy Pan Timothy Boatman, niezależny członek Rady Nadzorczej, który posiada odpowiednie doświadczenie i kwalifikacje w kwestiach finansowo-księgowych oraz audytu.

Komitet ds. Wynagrodzeń

- 1 Benoît Scheen
- 2 Nathalie Clere
- 3 Dr Wiesław Rozłucki

Komitet ds. Strategii

- 1 Benoît Scheen – Przewodniczący
- 2 Jacques Champeaux
- 3 Dr Mirosław Gronicki
- 4 Prof. Jerzy Rajski
- 5 Gérard Ries

Prof. Andrzej K. Koźmiński oraz Pan Timothy Boatman, niezależny członek Rady Nadzorczej i Przewodniczący Komitetu Audytowego, są stałymi gośćmi Komitetu.

Ład korporacyjny

Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej TP S.A. oraz jej komitetów w roku 2011

I. Skład Rady Nadzorczej TP S.A.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 1 stycznia 2011 roku:

- 1 Prof. Andrzej K. Koźmiński - Przewodniczący
- 2 Olivier Barberot - Zastępca Przewodniczącego, Przewodniczący Komitetu ds. Strategii
- 3 Olivier Faure - Sekretarz
- 4 Timothy Boatman - Członek, Przewodniczący Komitetu Audytowego
- 5 Thierry Bonhomme - Członek
- 6 Jacques Champeaux - Członek
- 7 Ronald Freeman - Członek, Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń
- 8 Dr Mirosław Gronicki - Członek
- 9 Marie-Christine Lambert - Członek
- 10 Prof. Jerzy Rajski - Członek
- 11 Raoul Roverato - Członek
- 12 Dr Wiesław Rozłucki - Członek
- 13 Olaf Swantee - Członek

W roku 2011 w składzie Rady miały miejsce następujące zmiany:

Pan Raoul Roverato złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej ze skutkiem na 26 stycznia 2011 roku. 27 stycznia 2011 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Gérarda Riesa na Członka Rady Nadzorczej.

Pan Olivier Barberot złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej ze skutkiem na 24 marca 2011 roku. Tego dnia Rada Nadzorcza powołała Pana Pierre'a Louette'a na Członka Rady Nadzorczej.

14 kwietnia 2011 roku wygasły mandaty pp. Timothy'ego Boatmana i Gérarda Riesa. Tego dnia Zwyczajne Walne Zgromadzenie powołało Pana Timothy'ego Boatmana i Pana Gérarda Riesa na członków Rady Nadzorczej.

Pan Olivier Faure złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej ze skutkiem na 11 lipca 2011 roku. 12 lipca 2011 roku Rada Nadzorcza powołała Panią Nathalie Clere na Członka Rady Nadzorczej.

Pan Olaf Swantee złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej ze skutkiem na 12 października 2011 roku. 13 października 2011 roku wygasły mandaty Pani Nathalie Clere i Pana Pierre'a Louette'a. Tego dnia Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało Panią Nathalie Clere, Pana Pierre'a Louette'a i Pana Benoit Scheena na członków Rady Nadzorczej.

Pan Ronald Freeman złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej ze skutkiem na 23 grudnia 2011 roku.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2011 roku:

- 1 Prof. Andrzej K. Koźmiński - Przewodniczący
- 2 Benoît Scheen - Zastępca Przewodniczącego, Przewodniczący Komitetu ds. Strategii
- 3 Nathalie Clere - Sekretarz
- 4 Timothy Boatman - Członek, Przewodniczący Komitetu Audytowego
- 5 Thierry Bonhomme - Członek
- 6 Jacques Champeaux - Członek
- 7 Dr Mirosław Gronicki - Członek
- 8 Marie-Christine Lambert - Członek
- 9 Pierre Louette - Członek
- 10 Prof. Jerzy Rajski - Członek
- 11 Gérard Ries - Członek
- 12 Dr Wiesław Rozłucki - Członek

W dniu 5 stycznia 2012 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Henri de Joux na członka Rady Nadzorczej.

W skład Rady Nadzorczej TP wchodzi obecnie pięciu członków niezależnych: prof. Andrzej K. Koźmiński, Timothy Boatman, dr Mirosław Gronicki, prof. Jerzy Rajski i dr Wiesław Rozłucki.

W ramach Rady Nadzorczej działają trzy stałe komitety, których skład na dzień 31 grudnia 2011 roku przedstawiał się następująco:

- **Komitet Audytowy:** Timothy Boatman – Przewodniczący, Nathalie Clere i Marie-Christine Lambert - członkowie;
- **Komitet ds. Wynagrodzeń:** Benoît Scheen, Nathalie Clere i Wiesław Rozłucki - członkowie;
- **Komitet ds. Strategii:** Benoît Scheen – Przewodniczący, Jacques Champeaux, Mirosław Gronicki, Jerzy Rajski i Gérard Ries - członkowie.

II. Działalność

Rada Nadzorcza, działając zgodnie z postanowieniami Kodeksu spółek handlowych i Statutem Spółki, sprawowała stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności.

W 2011 roku Rada Nadzorcza wykonała swoje obowiązki wynikające z Kodeksu spółek handlowych:

- 1 Dokonała oceny sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy 2010 oraz wniosku Zarządu dotyczącego podziału zysku Spółki;
- 2 Dokonała oceny sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Telekomunikacja Polska oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2010;
- 3 Złożyła Walnemu Zgromadzeniu sprawozdania z wyników powyższej oceny.

Rada Nadzorcza dołożyła należytych starań w celu zapewnienia by sprawozdania Zarządu i sprawozdania finansowe spełniały wymagania przewidziane prawem.

Rada Nadzorcza wykonywała także prawa i obowiązki wynikające ze Statutu TP S.A. i Kodeksu Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, wśród których należy wymienić:

- 1 wyrażanie opinii dotyczących wniosków kierowanych pod obrady Walnego Zgromadzenia,
- 2 wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych Spółki,
- 3 wyrażenie opinii dotyczących budżetu Telekomunikacji Polskiej i Grupy TP,
- 4 nadzór nad realizacją celów operacyjnych i finansowych Grupy TP,
- 5 wyrażanie opinii dotyczących zaciągania zobowiązań przekraczających równowartość 100 mln EURO,
- 6 sporządzenie zwięzłej oceny sytuacji Grupy TP w roku 2010, z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania istotnym ryzykiem,
- 7 wyrażenie opinii dotyczącej programu nabywania akcji własnych TP S.A. w celu ich umorzenia,
- 8 wyrażenie opinii dotyczącej długoterminowego Systemu Motywacyjnego na lata 2011-2013 dla Najwyższej Kadry Zarządzającej Grupy TP,
- 9 wprowadzanie zmian w składzie Zarządu.

W 2011 roku Rada Nadzorcza oraz jej stałe komitety kładły szczególny nacisk na następujące zagadnienia:

- a wyniki finansowe i operacyjne Grupy TP w odniesieniu do budżetu,
- b średnioterminowy plan działań Grupy TP,
- c rozwiązywanie sporu z DPTG,
- d realizacja porozumienia z Urzędem Komunikacji Elektronicznej,
- e satysfakcja klientów – program poprawy relacji z klientami,
- f sprzedaż TP Emitel,
- g zawarcie przez PTK Centertel (PTK) z Polską Telefonią Cyfrową (PTC) umów dotyczących zasad działania współkontrolowanej spółki NetWorkSI, której przedmiotem działalności jest zarządzanie, planowanie, obsługa, rozwój i utrzymanie radiowych sieci dostępowych PTK i PTC,
- h transakcje z podmiotami powiązanymi.

W 2011 roku Rada Nadzorcza odbyła 7 posiedzeń i podjęła 49 uchwał, w tym 4 w trybie pisemnym (korespondencyjnym).

W swojej działalności Rada Nadzorcza korzystała z opinii przekazywanych przez swoje Komitety (Komitet Audytowy, Komitet ds. Wynagrodzeń i Komitet ds. Strategii), w odpowiednich sprawach.

Sprawozdania z działalności trzech komitetów Rady Nadzorczej w 2011 roku stanowią załączniki do niniejszego sprawozdania.

Rada Nadzorcza sformułowała szereg zaleceń, uwag i wniosków dla Zarządu, odnoszących się do różnych aspektów działalności Spółki.

Rada Nadzorcza na bieżąco nadzorowała wykonanie swoich uchwał i zaleceń, analizując informacje przedstawiane przez Zarząd.

Ład korporacyjny

Sprawozdania z działalności komitetów Rady Nadzorczej

Działalność Komitetu Audytowego Rady Nadzorczej Telekomunikacji Polskiej S.A. w roku 2011

Komitet Audytowy został powołany uchwałą Rady Nadzorczej TP nr 324/V/2002 z dnia 14 czerwca 2002 roku w sprawie utworzenia Komitetu Audytowego, jako organu doradczego podległego Radzie Nadzorczej.

Zadaniem Komitetu jest doradzanie Radzie Nadzorczej w zakresie właściwego zastosowania zasad sprawozdawczości budżetowej, sprawozdawczości finansowej i kontroli wewnętrznej w Grupie TP w tym zarządzania ryzykiem) oraz współpraca z biegłymi rewidentami Grupy TP.

Skład

W 2011 roku Komitet Audytowy pracował w następującym składzie:

Przewodniczący

Timothy Boatman

(„Członek niezależny Rady Nadzorczej”)

Członkowie

Marie Christine Lambert

Nathalie Clere

powołana 12 lipca 2011

Ronald Freeman

(„Członek niezależny Rady Nadzorczej”)

do 23 grudnia 2011 kiedy złożył rezygnację

Olivier Faure

do 11 lipca 2011 kiedy złożył rezygnację

Sekretarzem Komitetu był Jerzy Klonecki. Jacek Chaber, dyrektor Audytu Wewnętrznego Grupy TP, uczestniczył we wszystkich spotkaniach Komitetu Audytowego.

Zadania Komitetu

Najważniejsze zadania Komitetu obejmują:

- 1 Nadzorowanie rzetelności informacji finansowej przekazywanej przez Spółkę, a w szczególności monitorowanie:
 - a Prawdopodobieństwa i zgodności zasad rachunkowości stosowanych przez Spółkę i Grupę Kapitałową TP, w tym kryteriów konsolidacji wyników finansowych;
 - b Zmian standardów, zasad i praktyk rachunkowych;
 - c Głównych obszarów sprawozdawczości podlegających osądowi;
 - d Znaczących korekt wynikających z przeprowadzonego audytu;
 - e Oświadczeń o kontynuacji działalności Spółki;
 - f Zgodności z obowiązującymi przepisami o rachunkowości;
- 2 Przegląd, co najmniej raz w roku, systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem Grupy Kapitałowej TP w celu dokonania oceny czy najważniejsze ryzyka (w tym związane ze zgodnością z obowiązującymi przepisami i regulacjami) są prawidłowo identyfikowane, zarządzane i prezentowane;
- 3 Coroczny przegląd programu prac Audytu Wewnętrznego, w tym przegląd niezależności funkcji Audytu Wewnętrznego, jak również koordynację prac pomiędzy audytorami wewnętrznymi i biegłymi rewidentami;
- 4 Analizę raportów audytorów wewnętrznych Spółki i głównych wniosków z innych badań wewnętrznych, jak również odpowiedzi Zarządu na zgłoszone rekomendacje;
- 5 Przedstawianie rekomendacji dotyczących wyboru i wynagrodzenia dyrektora Audytu Wewnętrznego oraz budżetu tej funkcji;
- 6 Analizę i opiniowanie dla Zarządu TP i / lub do Rady Nadzorczej TP (zgodnie ze wskazaniem) istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami;
- 7 Monitorowanie pracy biegłych rewidentów Spółki pod kątem niezależności i obiektywności i przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji co do wyboru i wynagrodzenia biegłych rewidentów Spółki, ze szczególnym uwzględnieniem wynagrodzenia za dodatkowe usługi;
- 8 Analizę przyczyn rezygnacji biegłego rewidenta;
- 9 Omawianie z biegłymi rewidentami Spółki, przed rozpoczęciem każdego badania rocznego sprawozdania finansowego, charakteru i zakresu badania oraz monitorowanie prac biegłych rewidentów Spółki;
- 10 Omawianie (z udziałem lub bez udziału Zarządu Spółki) wszelkich problemów lub zastrzeżeń zidentyfikowanych przez biegłego rewidenta podczas badania sprawozdań finansowych;
- 11 Analizę skuteczności procesu badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta oraz odpowiedzi Zarządu na sformułowane zalecenia;
- 12 Rozpatrywanie wszelkich innych kwestii, na które zwrócił uwagę Komitet lub Rada Nadzorcza;
- 13 Regularne informowanie Rady Nadzorczej o wszelkich znaczących kwestiach leżących w zakresie działalności Komitetu;
- 14 Przedstawienie Radzie Nadzorczej rocznego sprawozdania z działalności Komitetu Audytowego i wyników tej działalności.

Działalność w roku 2011

W 2011 roku Komitet Audytowy Grupy TP odbył 10 posiedzeń, z tego 9 planowych i 1 zadaniowe. W szczególności Komitet zajmował się następującymi sprawami:

- 1 Przegląd publikowanych sprawozdań finansowych Spółki i Grupy, prawidłowości i zgodności zasad rachunkowości stosowanych w Spółce i Grupie TP, szczególną uwagę zwrócono na te aspekty, w których wymagana jest profesjonalna ocena w zakresie np. utraty wartości aktywów w tym wartości Spółki, kluczowych sporów prawnych, ujmowania przychodów oraz odroczonego podatku;
- 2 Przegląd systemu kontroli wewnętrznej (w tym zarządzania ryzykiem) Grupy Kapitałowej TP zgodnie z raportem Zarządu, w szczególności sposobu identyfikacji ryzyk, zarządzania nimi i ich ujawniania przez Zarząd. Komitet zapoznał się z raportami Zarządu na temat planowanych działań w odpowiedzi na zalecenia pokontrolne audytorów wewnętrznych i biegłego rewidenta;
- 3 Przegląd rocznego planu Audytu Wewnętrznego, budżetu i raportu ze stanu prac oraz odpowiedzi Zarządu na ustalenia pokontrolne i zalecenia. Komitet Audytowy otrzymał raport dotyczący odnowienia w roku 2011 certyfikatu Francuskiego Instytutu Audytu i Kontroli Wewnętrznej (IFACI) na prowadzenie audytu wewnętrznego. Komitet Audytowy dokonał również przeglądu niezależności Audytu Wewnętrznego;
- 4 Przedstawienie Radzie Nadzorczej rekomendacji odnośnie wyboru biegłego rewidenta Spółki, jego wynagrodzenia i warunków umowy. Zgodnie z Kodeksem Dobrych Praktyk dla spółek notowanych na GPW w Warszawie, Komitet Audytowy rekomendował Radzie Nadzorczej powołanie spółki Deloitte Audit Sp. z o.o. na biegłego rewidenta TPSA i Grupy TP do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za rok 2011 oraz półrocznego sprawozdania finansowego za okres do 30 czerwca 2011 roku;
- 5 Stała kontrola zakresu i wyników badania przez biegłego rewidenta, jego niezależności i obiektywności oraz przedstawianie Radzie wniosków pokontrolnych; monitorowanie odpowiedzi Zarządu na rekomendacje biegłych rewidentów zawartych w piśmie do Zarządu. Dodatkowo, Komitet Audytowy odbył prywatne spotkanie z partnerem spółki audytorskiej, odpowiedzialnym za audyt statutowy;
- 6 Przegląd dalszego rozwoju oraz bieżącej działalności Komitetu Grupy TP ds. Etyki oraz przygotowania i wdrażania prowadzonych przez Zarząd programów przeciwdziałania nadużyciom i zgłaszania nieprawidłowości; monitorowanie wyników kontroli w sprawie zgłoszonych nieprawidłowości;
- 7 Przegląd budżetu Grupy na rok 2011 i przekazanie Radzie Nadzorczej rekomendacji w tym zakresie;
- 8 Przegląd programu nabywania akcji własnych oraz zaproponowanej przez Zarząd, polityki wynagrodzenia dla akcjonariuszy w 2011 roku;
- 9 Opiniowanie innych spraw przekazywanych do Komitetu przez Radę Nadzorczą i/lub Zarząd, w tym transakcji sprzedaży i zakupu spółek, średnio i długookresowego finansowania działalności Spółki i spółek jej zależnych.

W omawianym roku, Komitet Audytowy dokonał przeglądu *Rekomendacji dotyczących pracy Komitetu Audytowego* opracowanych w listopadzie 2010 r. przez Komisję Nadzoru Finansowego w Polsce upewniając się, że działa zgodnie ze wszystkimi kluczowymi wytycznymi ww. Rekomendacji.

W omawianym roku, Komitet Audytowy, a w szczególności jego dwaj niezależni członkowie, dokonali przeglądu i zaopiniowali Zarządowi TP istotne transakcje z podmiotami powiązanymi, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami, oraz zapoznali się z raportami o tych transakcjach opracowanymi przez Audyt Wewnętrzny Spółki.

Timothy Boatman

Przewodniczący Komitetu Audytowego Rady Nadzorczej

29 marca 2012 roku

Sprawozdanie z działalności Komitetu ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Telekomunikacji Polskiej S.A. w roku 2011

Komitet ds. Wynagrodzeń został powołany uchwałą Rady Nadzorczej TP nr 385/04 z dnia 16 czerwca 2004 roku w sprawie utworzenia Komitetu ds. Wynagrodzeń, jako organu doradczego podległego Radzie Nadzorczej.

Zadaniem Komitetu jest doradzanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi w zakresie ogólnej polityki wynagrodzeń Grupy TP oraz udzielanie rekomendacji w przedmiocie powoływania, realizacji celów, zasad i wysokości wynagrodzeń Radzie Nadzorczej i Zarządowi.

Skład

W roku 2011, Komitet ds. Wynagrodzeń pracował w następującym składzie:

Przewodniczący

Ronald Freeman

(„członek niezależny”)

do 23 grudnia 2011 roku

Członkowie

Olivier Barberot

Członek – do 24 marca 2011 roku

Wiesław Rożucki

Członek („członek niezależny”)

Olaf Swantee

Członek – do 12 października 2011 roku

Olivier Faure

Członek – od 24 marca do 11 lipca 2011 roku

Nathalie Clere

Członek – od 12 lipca 2011 roku

Benoit Scheen

Członek – od 13 października 2011 roku

Sekretarzem Komitetu był Jacek Kowalski, Członek Zarządu TP ds. Zasobów Ludzkich.

Działalność w 2011 roku

W roku 2011 Komitet ds. Wynagrodzeń odbył pięć posiedzeń i przygotował rekomendacje do rozważenia przez Radę Nadzorczą, skoncentrowane na następujących sprawach:

- 1 Świadczenia z tytułu umowy o pracę dla Członków Zarządu.
- 2 Dyskusja i wypracowanie nad nowym zaproponowanym przez CEO rozwiązaniem w systemie motywacyjnym dla Członków Zarządu.
- 3 Ocena realizacji zadań w odniesieniu do ustalonych celów i decyzja o procentowej wysokości premii dla Członków Zarządu za drugie półrocze 2010 i pierwsze półrocze 2011 roku.
- 4 Zatwierdzanie celów dla Członków Zarządu na drugie półrocze 2011 i na pierwsze półrocze 2012 roku.
- 5 Dyskusja o ogólnym poziomie wynagrodzeń Członków Zarządu i dyrektorów bezpośrednio raportujących do Prezesa Zarządu.

Jacek Kowalski

Sekretarz Komitetu ds. Wynagrodzeń

29 marca 2012 roku

Sprawozdanie z działalności Komitetu ds. Strategii Rady Nadzorczej Telekomunikacji Polskiej S.A. w roku 2011

Komitet ds. Strategii został powołany uchwałą Rady Nadzorczej TP nr 417/05 z dnia 15 czerwca 2005 roku.

Głównym zadaniem Komitetu jest doradztwo i wsparcie dla Zarządu w zakresie planów strategicznych Grupy TP oraz inicjatyw strategicznych.

Skład Komitetu ds. Strategii w roku 2011

Przewodniczący Komitetu ds. Strategii

Olivier Barberot

do 24 marca 2011 roku

Olaf Swantee

od 24 marca do 12 października 2011 roku

Benoit Scheen

od 13 października 2011 roku

Członkowie

Jacques Champeaux

Olivier Faure

do 24 marca 2011 roku

Mirosław Gronicki

Jerzy Rajski

Gérard Ries

od 24 marca 2011 roku

Funkcję Sekretarza Komitetu pełnił w roku 2011 Vincent Lobry.

Działalność w roku 2011

W 2011 roku prace Komitetu Rady Nadzorczej ds. Strategii koncentrowały się wokół kluczowych kierunków strategicznych rozwoju Grupy TP ujętych w średniookresowym planie działań Grupy TP oraz strategii inwestycyjnych dla sieci mobilnej i stacjonarnej.

Ponadto Komitet ds. Strategii dyskutował nad planami działań Grupy TP w nowych obszarach wzrostowych jak ICT i TVE oraz rolę obszaru R&D w strukturach Grupy TP oraz Grupy France Telecom.

Członkowie Zarządu TP aktywnie uczestniczyli we wszystkich tych pracach.

Komitet zebrał się w 2011 roku na czterech posiedzeniach.

W posiedzeniach Komitetu uczestniczyli także: Przewodniczący Rady Nadzorczej, prof. Andrzej K. Koźmiński, Przewodniczący Komitetu Audytowego, Timothy Boatman oraz Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń, Ronald Freeman.

Benoit Scheen

Przewodniczący Komitetu ds. Strategii

29 marca 2012 roku

Ład korporacyjny

Kontrola wewnętrzna, w tym zarządzanie ryzykiem

Zarząd opracował i wprowadził system kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem w Grupie TP. System ten umożliwia zarządzanie ryzykiem związanym z osiąganiem celów biznesowych, (choć tego ryzyka całkowicie nie eliminuje), w istotnym stopniu zabezpieczając Spółkę przed poważnymi nieprawidłowościami w sprawozdawczości i stratami.

W 2008 roku przyjęto w Spółce Kodeks Etyczny, który określa zasady relacji z klientami, akcjonariuszami, pracownikami, dostawcami i konkurentami, a także zasady dotyczące ochrony środowiska, w którym działa Grupa TP. Spółka udoskonaliła system reagowania na sygnały o naruszeniu zasad etycznych oraz zgłaszania potencjalnych i faktycznych nadużyć, który jest koordynowany przez Komisję ds. Etyki. Pracownicy przechodzą szkolenie w zakresie kwestii etycznych po ukończeniu, którego otrzymują indywidualne zaświadczenia. Wprowadzono formalne kanały zgłaszania naruszeń obowiązujących zasad, w tym do Przewodniczącego Komitetu Audytowego Rady Nadzorczej, Przewodniczącego Komisji ds. Etyki oraz Dyrektora Departamentu Audytu Wewnętrznego Grupy TP.

Do kluczowych elementów systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem Grupy TP należą:

- 1 Audytorzy wewnętrzni przekazują raporty bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Plan audytów wewnętrznych jest corocznie oceniany przez Komitet Audytowy. Komitet ten analizuje także raporty audytorów wewnętrznych. W celu wzmocnienia niezależności Departamentu Audytu Wewnętrznego, decyzje Zarządu w sprawie powołania Dyrektora Departamentu Audytu Wewnętrznego Grupy TP oraz wysokości jego wynagrodzenia wymagają od 2005 roku opinii Komitetu Audytowego oraz Komitetu ds. Wynagrodzeń. Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego Grupy TP uczestniczy we wszystkich posiedzeniach Komitetu Audytowego.
- 2 Spółka regularnie ocenia jakość systemu kontroli i zarządzania ryzykiem. Proces ten obejmuje aktualizację Mapy Ryzyka, która pozwala określić i sklasyfikować czynniki ryzyka finansowego i pozafinansowego w działalności Grupy.
- 3 Wprowadzono procedury służące stałemu monitorowaniu istotnych czynników ryzyka (prawnego, regulacyjnego, operacyjnego, dotyczącego sprawozdawczości finansowej, związanego z ochroną środowiska, itp.), które wyznaczają ogólne kierunki działalności Departamentu Audytu Wewnętrznego Grupy TP w zakresie stałej kontroli ryzyka.

W 2011 roku Zarząd po raz kolejny dokonał kompleksowej oceny kontroli wewnętrznej w odniesieniu do sprawozdawczości finansowej w Grupie TP. Zidentyfikowano najważniejsze problemy, eliminując je lub podejmując odpowiednie działania naprawcze. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd stwierdził, że na dzień 31 grudnia 2011 roku nie istniały żadne niedociągnięcia, które mogłyby w istotny sposób wpływać na skuteczność kontroli wewnętrznej w odniesieniu do sprawozdawczości finansowej.

Ład korporacyjny

Przekazywanie informacji

Grupa TP z najwyższą starannością podchodzi do kwestii sprawozdawczości finansowej i stałej komunikacji ze środowiskiem polskich i zagranicznych inwestorów, a także wypełniania obowiązków informacyjnych. Kluczowi przedstawiciele kierownictwa, którzy odpowiadają za sprawy finansowe, prawne, regulacyjne i związane z kontrolą wewnętrzną, zapoznają się ze sprawozdaniami finansowymi i zgłaszają do nich uwagi na posiedzeniach Komitetu ds. Przekazywania Informacji. Zadaniem Komitetu jest zapewnienie tego, by przekazywane sprawozdania były dokładne, przejrzyste, kompletne, terminowe i zgodne z wymogami prawa i przyjętymi powszechnie praktykami, a także by rzetelnie odzwierciedlały sytuację finansową i operacyjną Grupy. W 2011 roku Komitet ds. Przekazywania Informacji odbył pięć posiedzeń.

Ład korporacyjny

Zwięzła ocena sytuacji Grupy TP w 2011 roku, przygotowana przez Radę Nadzorczą TP S.A.

Niniejsza ocena sytuacji Grupy TP w 2011 roku została sporządzona przez Radę Nadzorczą TP S.A. zgodnie z zasadą III.1.1 Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW, wprowadzonych przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie. Ocena ta jest oparta na wynikach finansowych Grupy (Spółki oraz jej spółek zależnych) w 2011 roku, a także informacjach uzyskanych przez Radę Nadzorczą w trakcie wypełniania przez nią obowiązków statutowych.

W 2011 roku, działalność Rady Nadzorczej koncentrowała się w szczególności na następujących zagadnieniach:

- a wyniki finansowe i operacyjne Grupy w odniesieniu do budżetu,
- b dalsza realizacja średniookresowego planu działań Grupy TP,
- c rozwiązywanie sporu z DPTG,
- d realizacja porozumienia z Urzędem Komunikacji Elektronicznej (UKE),
- e satysfakcja klientów – program poprawy relacji z klientami,
- f sprzedaż spółki TP Emitel, a następnie przeznaczenie części przychodów ze sprzedaży na realizację programu skupu akcji własnych,
- g zawarcie przez PTK Centertel (PTK) z Polską Telefonią Cyfrową (PTC) umów dotyczących zasad działania wspólnie kontrolowanej spółki NetWorkSI, której przedmiotem działalności jest zarządzanie, planowanie, obsługa, rozwój i utrzymanie radiowych sieci dostępowych PTK i PTC,
- h transakcje z podmiotami powiązanymi, w tym proponowany rebranding telefonii stacjonarnej oraz udział Grupy TP w przedsięwzięciu w formie spółki joint-venture („BuyIn SA”) między France Telecom i Deutsche Telecom powołanej do wspólnego dokonywania zakupów.
- i Powołanie nowej spółki Integrated Solutions sp. z o.o. jako odpowiedź na coraz częstsze zapotrzebowanie klientów związane z koniecznością spójnego, kompleksowego zarządzania infrastrukturą ICT,
- j Opiniowanie rozwoju zintegrowanych ofert stacjonarnych i komórkowych.

Rada Nadzorcza, działając poprzez komitety oraz wszystkich członków (w tym sześciu członków niezależnych do dnia 23 grudnia 2011), brała aktywny udział w procesie oceny najważniejszych inicjatyw, mając na względzie interes wszystkich akcjonariuszy Grupy Kapitałowej. Ponadto, Rada sprawowała nadzór nad realizacją celów operacyjnych i finansowych poprzez analizę sporządzanych przez Zarząd raportów kwartalnych, jak również – poprzez Komitet Audytowy – prowadziła nadzór nad wypełnianiem przez Zarząd funkcji kontroli, zarządzania ryzykiem i budżetowania.

Działalność operacyjna Grupy TP

W 2011 roku, większość wysiłków Grupy koncentrowała się na realizacji przyjętego w 2009 roku średniookresowego planu działań, w szczególności na wykorzystaniu istotnych zmian w ofercie usług telefonii komórkowej wprowadzonych w kwietniu 2010 roku oraz przywróceniu wzrostu liczby klientów Grupy w segmencie dostępu do Internetu. Podejście marketingowe w segmencie telefonii komórkowej okazało się bardzo skuteczne: baza klientów usług komórkowych Grupy powiększyła się w 2011 roku o 326 tys. (tj. 2,3%), dzięki czemu Orange utrzymała wiodącą pozycję pod względem udziału w rynku. W 2011 roku, dużą popularnością cieszyły się także usługi mobilnego dostępu szerokopasmowego – liczba użytkowników dedykowanych mobilnych usług do Internetu zwiększyła się o 35%. W celu umocnienia tego trendu, TP podjęła niezbędne inwestycje i uruchomiła sieć HSPA DC, która umożliwia transmisję z prędkością do 42 Mb/s. Do dalszego rozwoju sieci komórkowej może się w poważnym stopniu przyczynić podpisana w 2011 roku umowa z Polską Telefonią Cyfrową (PTC) w sprawie współkorzystania z sieci; Grupa TP oraz PTC podpisały list intencyjny w sprawie wzajemnego korzystania w przyszłości z radiowych sieci dostępowych oraz związanych z nimi częstotliwości. Wdrożenie powyższej współpracy zwiększy potencjał telefonii komórkowej Grupy TP, a jednocześnie pozwoli ograniczyć inwestycje konieczne do obsługi rosnącego ruchu.

W 2011 roku, Grupa koncentrowała się także na realizacji Porozumienia z Prezesem UKE (podpisanego w październiku 2009 roku). W szczególności, TP podjęła znaczący wysiłek w celu zapewnienia równego traktowania operatorów alternatywnych oraz równoważności dostępu. Grupa respektowała także określone w Porozumieniu zobowiązania inwestycyjne, inwestując w 2011 roku w 406 tys. łączy szerokopasmowych. Z drugiej strony, TP odniosła korzyści z Porozumienia, gdyż dzięki wdrożonej w czwartym kwartale 2010 roku metodologii „koszt plus”, Grupa mogła obniżyć ceny detaliczne dostępu szerokopasmowego, dostosowując je do poziomu rynkowego. Ponadto, inwestycje w dostęp do Internetu umożliwiły promocję opcji tych usług o szybkości powyżej 6 Mb/s. Przyniosło to korzystne wyniki: nastąpiło odwrócenie niekorzystnego trendu w zakresie bazy klientów usług szerokopasmowego dostępu do Internetu i przez cztery kwartały 2011 roku liczba klientów tych usług stale rosła. W całym 2011 roku, liczba klientów usług szerokopasmowych wzrosła o 60 tys. (2,6%). Jednocześnie Spółce udało się zwiększyć udział opcji o wyższych prędkościach w strukturze sprzedaży – w czwartym kwartale 2011 roku udział opcji o prędkości 6 Mb/s lub wyższej wzrósł do 49%.

Dużą popularnością wśród klientów cieszyły się nadal usługi telewizyjne Grupy TP. Liczba abonentów tych usług wzrosła o 17%, do 636 tys. na koniec 2011 roku. W 2011 roku, Grupa TP realizowała postanowienia podpisanej w 2010 roku z Grupą TVN umowy dotyczącej segmentu usług telewizyjnych. Umowa ta przewiduje między innymi wzajemną sprzedaż usług obu stron oraz współpracę w zakresie pozyskiwania treści programowych.

Sytuacja finansowa Grupy TP

W warunkach większej stabilizacji otoczenia regulacyjnego, przy utrzymującej się bardzo silnej konkurencji, główne cele strategiczne Grupy w 2011 roku obejmowały:

- utrzymanie inicjatywy na rynku komórkowym,
- przebudowę oferty dostępu szerokopasmowego i przywrócenie wzrostu pod względem liczby klientów,
- wzmocnienie promocji usług zintegrowanych w celu zwiększenia wskaźnika ARPU oraz wskaźników utrzymania i satysfakcji klientów,
- dalszą integrację jednostek świadczących usługi telefonii stacjonarnej i komórkowej w celu uzyskania większej wydajności zintegrowanych procesów,
- optymalizację kosztów operacyjnych poprzez dalszą racjonalizację działalności i procesów biznesowych Grupy,

- osiągnięcie celów w zakresie inwestycji w dostęp do Internetu, określonych w Porozumieniu z UKE,
- dalszą optymalizację nakładów inwestycyjnych w oparciu o ściśle kryteria, bez zakłócania wzrostu,
- osiągnięcie wolnych przepływów pieniężnych netto w wysokości, co najmniej 2,4 mld zł,
- dalszą optymalizację bilansu Grupy w celu zwiększenia stopy zwrotu z aktywów, w tym optymalizację portfela nieruchomości,
- podniesienie jakości usług oraz skrócenie czasu potrzebnego na wprowadzanie nowych produktów na rynek poprzez dalszą przebudowę systemów informatycznych oraz ich integrację z systemami CRM,
- zapewnienie akcjonariuszom atrakcyjnego zwrotu z inwestycji, zgodnego z przyjętą polityką wynagradzania akcjonariuszy,
- promowanie przewidywalnych rozwiązań regulacyjnych, zgodnych z założeniami Europejskiej Polityki Regulacyjnej i spójnych z rozwiązaniami przyjętymi na porównywalnych rynkach,
- dalsze usprawnienie kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

W 2011 roku, dzięki konsekwentnej realizacji średniookresowego planu działań oraz stabilności otoczenia regulacyjnego, Grupa TP odnotowała znaczący postęp zarówno na polu komercyjnym, jak i pod względem optymalizacji kosztów. W efekcie, Zarząd zrealizował założenia w zakresie spadku przychodów, skorygowanej marży EBITDA oraz wydatków inwestycyjnych w odniesieniu do przychodów. Osiągnięty został także cel przepływów pieniężnych – w 2011 roku wolne przepływy środków pieniężnych netto wyniosły 2,4 mld zł.

W czerwcu 2011 roku, TP S.A. sfinalizowała sprzedaż spółki zależnej TP Emitel. Spółka została nabyta przez EM Bidco sp. z o.o., spółkę w której udziały posiadają fundusze zarządzane przez Montagu Private Equity, za łączną kwotę 1,7 mld zł, co przyniosło Grupie TP zysk ze sprzedaży w wysokości 1,2 mld zł. Pozwoliło to Zarządowi TP S.A. przeznaczyć do 800 mln zł na program skupu akcji własnych, który został zatwierdzony przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Akcjonariuszy w październiku 2010 roku.

W styczniu 2012 roku, działając w najlepszym interesie Spółki oraz jej akcjonariuszy, Zarząd TP S.A. podpisał ostateczną ugodę w sporze TP S.A. z DPTG, przewidującą zapłatę łącznej kwoty 550 mln EUR. Rada Nadzorcza popierała działania Zarządu w kwestii sporu.

Zgodnie z zaleceniami Rady Nadzorczej, Grupa TP osiągnęła dalszy postęp w zakresie struktury finansowania. W 2011 roku, Spółka zmniejszyła zadłużenie netto, a pomimo zapłaceniu 550 mln EUR na rzecz DPTG utrzymała wskaźnik zadłużenia netto (pro forma) na poziomie około 23%. Spółka przywiązuje dużą wagę do struktury zadłużenia brutto, utrzymując w niej wysoki udział obligacji (około 66%). Wraz z bezpiecznym poziomem płynności oraz skuteczną polityką zabezpieczeń pozwoliło to na utrzymanie przez TP oceny ratingowej A3/BBB+ z perspektywą stabilną.

Zarząd zarekomendował dywidendę w wysokości 2.003 mln zł, to jest 1,50 zł na jedną akcję, płatną w gotówce w 2012 roku. Propozycja ta uzyskała pozytywną opinię Rady Nadzorczej i zostanie przedstawiona do zatwierdzenia Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy TP S.A.

Wnioski i zalecenia na 2012 rok

Mimo znacznej konkurencji we wszystkich segmentach rynku oraz nasilonej presji regulacyjnej, Grupa TP osiągnęła w 2011 roku zadowalające wyniki. Rada Nadzorcza jest zdania, że Zarząd TP dołożył odpowiednich starań, by zrealizować cele na 2011 rok. Ponadto, dzięki zintegrowanym ofertom oraz programowi inwestycji i działań handlowych w segmencie dostępu do Internetu, Grupa jest w stanie tworzyć i wykorzystywać nowe możliwości na polskim rynku telekomunikacyjnym.

Zdaniem Rady Nadzorczej, w 2012 roku Grupa powinna się skoncentrować na dalszej realizacji średniookresowego planu działań oraz przygotowaniu następnego planu działań na kolejne lata, a w szczególności na następujących zadaniach:

- ściśle monitorowanie osiąganych wyników, co pozwoli na szybkie reagowanie na niekorzystne zmiany warunków działalności wynikające z utrzymującej się niestabilnej sytuacji na rynkach finansowych,
- osiągnięcie wiodącej pozycji w ujęciu wartościowym w segmentach telefonii stacjonarnej, telefonii komórkowej i szerokopasmowego dostępu do Internetu,
- zwiększenie satysfakcji i lojalności klientów, w tym poprzez realizację niedawno rozpoczętego programu podnoszenia jakości obsługi klientów,
- monitorowanie wskaźnika marży EBITDA Grupy TP, przede wszystkim w segmencie telefonii komórkowej,
- monitorowanie wydatków inwestycyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem wydatków i efektywności programu inwestycji w szerokopasmowy dostęp do Internetu, realizowanego w związku z Porozumieniem zawartym z Regulatorem,
- ograniczenie wpływu wahań kursowych na wysokość kosztów sprzedaży, kosztów finansowych i nakładów inwestycyjnych,
- dalsza optymalizacja bazy kosztowej,
- utrzymanie stabilności finansowej,
- wygenerowanie wolnych przepływów pieniężnych w wysokości co najmniej 2 mld złotych,
- pomyślnie wdrożenie Porozumienia zawartego z Regulatorem,
- zapewnienie atrakcyjnego zwrotu dla akcjonariuszy przy zachowaniu warunków określonych w przyjętej polityce wynagradzania akcjonariuszy,
- dalsze usprawnianie kontroli wewnętrznej oraz zasad zarządzania ryzykiem,
- kontynuacja współpracy z PTC (marka T-Mobile) w ramach spółki NetWorkS! w zakresie współkorzystania z infrastruktury sieciowej i częstotliwości.

Ocena kontroli wewnętrznej, w tym zarządzania ryzykiem w Grupie TP

Rada Nadzorcza odpowiada za nadzór nad efektywnością systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w Grupie TP, opracowanego i wdrożonego przez Zarząd. System ten służy zarządzaniu ryzykiem nieosiągnięcia założonych celów, raczej niż jego wyeliminowaniu, i z tego względu jedynie w uzasadnionym stopniu, a nie całkowicie, zabezpiecza przed znaczącym błędem lub stratą.

Najważniejsze elementy systemu kontroli wewnętrznej, w tym zarządzania ryzykiem, zostały przedstawione w sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy TP za 2011 rok, które zostało opublikowane w dniu 14 lutego 2012 roku.

W roku 2011, Grupa ponownie przeprowadziła całościową ocenę kontroli wewnętrznej w zakresie raportowania finansowego w ramach Programu Sarbanes-Oxley realizowanego w Grupie France Telecom. Stwierdzone niedociągnięcia w sposobie zaprojektowania i wdrożenia systemu kontroli wewnętrznej zostały skorygowane bądź został względem nich przygotowany plan naprawczy. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd stwierdził, że na dzień 31 grudnia 2011 roku żadne ze zidentyfikowanych słabości nie miały istotnego wpływu na system kontroli wewnętrznej oraz raportowanie finansowe. Zarząd powinien kontynuować wysiłki w tym zakresie również w 2012 roku.

Również audytorzy wewnętrzni oraz biegli rewidenci Spółki zgłaszają Zarządowi oraz Komitetowi Audytowemu wszelkie słabości systemu kontroli, które identyfikują podczas audytu, a ich rekomendacje są na bieżąco wdrażane.

Sprawozdanie finansowe

Skonsolidowany Rachunek Zysków i Strat

(w milionach złotych, z wyjątkiem zysku na jedną akcję)	Nota	12 miesięcy	
		do 31 grudnia 2011 (zbadane)	do 31 grudnia 2010 (zbadane)
Przychody	5	14.922	15.715
Usługi obce	6	(7.012)	(7.174)
Koszty świadczeń pracowniczych	6	(2.031)	(2.218)
Pozostałe koszty operacyjne	6	(1.366)	(769)
Pozostałe przychody operacyjne	6	407	193
Koszty restrukturyzacji	27	(172)	(34)
Zyski ze sprzedaży aktywów	7	32	59
Zysk ze sprzedaży TP Emitel	7	1.183	–
Spór z DPTG	31.e	(35)	(1.061)
Amortyzacja	13,14	(3.703)	(3.792)
Utrata wartości aktywów trwałych	8	(9)	(11)
Udział w zyskach inwestycji wycenianych metodą praw własności	15	1	–
Zysk operacyjny		2.217	908
Przychody odsetkowe	9	111	85
Koszty odsetkowe i pozostałe koszty finansowe	9	(450)	(484)
Zyski z tytułu różnic kursowych	9	7	23
Koszty dyskonta	9	(100)	(83)
Koszty finansowe, netto		(432)	(459)
Podatek dochodowy	10	133	(341)
Skonsolidowany zysk netto		1.918	108
Zysk netto przypisany właścicielom TP S.A.		1.917	107
Zysk netto przypisany udziałom nie dającym kontroli		1	1
Zysk na jedną akcję (w złotych) (podstawowy i rozwodniony)	3.4	1,44	0,08
Średnia ważona liczba akcji (w milionach) (podstawowa i rozwodniona)	3.4	1.334	1.336

Skonsolidowane Zestawienie Całkowitych Dochodów

(w milionach złotych)	Nota	12 miesięcy	
		do 31 grudnia 2011 (zbadane)	do 31 grudnia 2010 (zbadane)
Skonsolidowany zysk netto		1.918	108
Zyski/(straty) z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	11	8	(18)
Straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	11	(11)	(16)
Podatek dochodowy dotyczący składników innych całkowitych dochodów	11	–	7
Różnice kursowe z przeliczenia spółek zależnych		1	–
Inne całkowite straty, netto		(2)	(27)
Całkowite dochody ogółem		1.916	81
Całkowite dochody ogółem przypisane właścicielom TP S.A.		1.915	80
Całkowite dochody ogółem przypisane udziałom nie dającym kontroli		1	1

Skonsolidowany Bilans

(w milionach złotych)	Nota	31 grudnia 2011 (zbadane)	31 grudnia 2010 (zbadane)
Aktywa			
Wartość firmy	12	4.016	4.016
Pozostałe wartości niematerialne	13	2.955	2.861
Środki trwałe	14	14.912	16.500
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	15	16	3
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	16	4	4
Pożyczki udzielone i należności własne, z wyłączeniem należności handlowych	16	12	22
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	16	132	52
Zabezpieczające instrumenty pochodne	21	145	50
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	10	899	603
Aktywa trwałe razem		23.091	24.111
Zapasy		214	272
Należności handlowe	17	1.506	1.637
Pożyczki udzielone i należności własne, z wyłączeniem należności handlowych	16	8	10
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	16	234	28
Zabezpieczające instrumenty pochodne	21	–	1
Zaliczki na podatek dochodowy		1	7
Pozostałe aktywa	17	227	266
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	17	78	94
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	18	2.860	2.447
Aktywa obrotowe razem		5.128	4.762
Suma aktywów		28.219	28.873
Pasywa			
Kapitał zakładowy	29	4.007	4.007
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		832	832
Akcje własne	29	(200)	–
Pozostałe kapitały rezerwowe	11,26	24	27
Różnice kursowe z przeliczenia spółek zależnych		(5)	(6)
Zyski zatrzymane		9.673	9.760
Kapitał własny przypisany właścicielom TP S.A.		14.331	14.620
Kapitał własny przypisany udziałom nie dającym kontroli		3	14
Kapitał własny razem		14.334	14.634

Skonsolidowany Bilans (ciąg dalszy)

(w milionach złotych)	Nota	31 grudnia 2011 (zbadane)	31 grudnia 2010 (zbadane)
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, z wyłączeniem zobowiązań handlowych	19,20	4.170	4.456
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21	53	90
Zabezpieczające instrumenty pochodne	21	65	191
Zobowiązania handlowe	28	825	751
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25	285	342
Rezerwy	27	304	189
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	10	–	9
Pozostałe zobowiązania	28	15	–
Przychody przyszłych okresów	28	48	66
Zobowiązania długoterminowe razem		5.765	6.094
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, z wyłączeniem zobowiązań handlowych	19,20	767	1.547
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21	–	55
Zabezpieczające instrumenty pochodne	21	–	54
Zobowiązania handlowe	28	3.199	3.156
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25	240	266
Rezerwy	27	3.130	2.242
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		37	72
Pozostałe zobowiązania	28	202	220
Przychody przyszłych okresów	28	545	533
Zobowiązania krótkoterminowe razem		8.120	8.145
Suma pasywów		28.219	28.873

Skonsolidowane Zestawienie Zmian w Kapitale Własnym

	Liczba wyemitowanych akcji (nie w milionach)	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Pozostałe kapitały rezerwowe					Różnice kursowe z przeliczenia spółek zależnych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny przypisany udziałom nie dającym kontrolę	Kapitał własny razem
				Instrumenty zabezpieczające	Straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	Podatek odroczonego	Płatności w formie akcji					
(w milionach złotych)												
Saldo na 1 stycznia 2010 roku (zbadane)	1 335 649 021	4.007	832	–	20	(50)	5	75	(6)	11.656	16.539	14 16.553
Całkowite dochody ogółem za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 roku		–	–	–	(18)	(16)	7	–	–	107	80	1 81
Płatności w formie akcji		–	–	–	–	–	–	4	–	–	4	– 4
Dywidendy		–	–	–	–	–	–	–	–	(2.003)	(2.003)	(1) (2.004)
Saldo na 31 grudnia 2010 roku (zbadane)	1 335 649 021	4.007	832	–	2	(66)	12	79	(6)	9.760	14.620	14 14.634
Saldo na 1 stycznia 2011 roku (zbadane)	1 335 649 021	4.007	832	–	2	(66)	12	79	(6)	9.760	14.620	14 14.634
Całkowite dochody ogółem za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011 roku		–	–	–	8	(11)	–	–	1	1.917	1.915	1 1.916
Nabycie akcji własnych	(11 313 409)	–	–	(200)	–	–	–	–	–	–	(200)	– (200)
Nabycie udziałów nie dających kontroli		–	–	–	–	–	–	–	–	(1)	(1)	(11) (12)
Dywidendy		–	–	–	–	–	–	–	–	(2.003)	(2.003)	(1) (2.004)
Saldo na 31 grudnia 2011 roku (zbadane)	1 324 335 612	4.007	832	(200)	10	(77)	12	79	(5)	9.673	14.331	3 14.334

Skonsolidowany Rachunek Przepływów Pieniężnych

(w milionach złotych)	Nota	12 miesięcy do 31 grudnia 2011 (zbadane)	12 miesięcy do 31 grudnia 2010 (zbadane)
Działalność operacyjna			
Skonsolidowany zysk netto		1.918	108
Korekty uzgadniające zysk netto do środków wygenerowanych z działalności operacyjnej			
Amortyzacja	13,14	3.703	3.792
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych	8	9	11
Zyski ze sprzedaży aktywów	7	(1.215)	(59)
Zmiana stanu rezerw		517	1.088
Udział w zyskach inwestycji wycenianych metodą praw własności		(1)	–
Podatek dochodowy	10	(133)	341
Koszty finansowe, netto, z wyłączeniem zrealizowanych różnic kursowych od środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych	427	489	
Straty operacyjne z tytułu różnic kursowych i wyceny instrumentów pochodnych, netto		71	8
Płatności w formie akcji	6,26	–	4
Zmiana kapitału obrotowego (działalność handlowa)			
Zmiana stanu zapasów		58	(43)
Zmiana stanu należności handlowych		143	(214)
Zmiana stanu zobowiązań handlowych		142	1
Zmiana kapitału obrotowego (pozostała działalność operacyjna)			
Zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów i pozostałych należności		33	(116)
Zmiana stanu biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów, pozostałych zobowiązań i przychodów przyszłych okresów		(23)	(12)
Otrzymane odsetki		115	85
Odsetki i przepływy odsetkowe z instrumentów pochodnych zapłacone, netto		(479)	(566)
Różnice kursowe z instrumentów pochodnych, netto		72	(50)
Podatek dochodowy zapłacony		(188)	(337)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		5.169	4.530
Działalność inwestycyjna			
Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	13,14	(2.606)	(2.713)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań wobec dostawców środków trwałych		(175)	637
Zmniejszenie stanu należności dotyczących środków trwałych będących przedmiotem leasingu		7	5
Różnice kursowe z instrumentów pochodnych ekonomicznie zabezpieczających nakłady inwestycyjne, netto		8	(19)
Przychody ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych		55	85
Wpływy ze sprzedaży jednostek zależnych pomniejszone o środki pieniężne tych jednostek i koszty transakcyjne	4	1.633	–
Wpływy ze sprzedaży inwestycji wycenianych metodą praw własności		3	–
Wydatki na inwestycje wyceniane metodą praw własności	4	(15)	–
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu i innych aktywów finansowych	16	1	(9)
Różnice kursowe z pozostałych instrumentów pochodnych, netto		(1)	(1)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(1.090)	(2.015)

Skonsolidowany Rachunek Przepływów Pieniężnych (ciąg dalszy)

Działalność finansowa			
Wykup obligacji	19,20	(1.189)	–
Splata długoterminowych kredytów i pożyczek	19,20	(234)	(230)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu kredytów w rachunkach bieżących oraz innych kredytów i pożyczek krótkoterminowych	19,20	(7)	(2)
Nabycie akcji własnych	29	(200)	–
Wyplacone dywidendy	29	(2.004)	(2.004)
Nabycie udziałów nie dających kontroli		(12)	–
Różnice kursowe z instrumentów pochodnych, netto		(17)	(50)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(3.663)	(2.286)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, netto		416	229
Zmiana stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych oraz pozostałych czynników		(3)	–
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych na początek okresu		2.447	2.218
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych na koniec okresu		2.860	2.447

Segmenty działalności

Dla celów zarządczych Grupa Telekomunikacja Polska („Grupa”) podzielona jest na jednostki biznesowe w oparciu o oferowane produkty. Grupa wyróżnia dwa sprawozdawcze segmenty operacyjne:

- Segment telefonii stacjonarnej, do którego należą spółki oferujące przede wszystkim usługi telekomunikacyjne w oparciu o technologię stacjonarną, a także inne podmioty oferujące usługi głównie dla tych spółek, oraz
- Segment telefonii komórkowej, do którego należą spółki oferujące przede wszystkim usługi telekomunikacyjne w oparciu o technologię komórkową, a także inne podmioty oferujące usługi głównie dla tych spółek.

Zysk wygenerowany przez spółkę Orange Customer Service Sp. z o.o. na transakcjach wewnątrzgrupowych jest eliminowany z segmentów usług telefonii stacjonarnej i komórkowej.

Ocena wyników segmentów dokonywana jest na podstawie przychodów, EBITDA, EBIT i nakładów inwestycyjnych. EBITDA odpowiada zyskowi operacyjnemu bez uwzględnienia amortyzacji, utraty wartości aktywów trwałych oraz udziału w zyskach inwestycji wycenianych metodą praw własności. EBIT odpowiada zyskowi operacyjnemu.

Telekomunikacja Polska S.A. prowadzi działalność w segmencie telefonii stacjonarnej polegającą na świadczeniu lokalnych, międzystrefowych oraz międzynarodowych usług telefonicznych. Ponadto, Telekomunikacja Polska S.A. świadczy usługi w zakresie dzierżawy łączy oraz inne usługi telekomunikacyjne o wartości dodanej.

Usługi telefonii komórkowej są świadczone przez spółkę Polska Telefonia Komórkowa – Centertel Sp. z o.o., która jest operatorem świadczącym usługi telefonii komórkowej w standardzie DCS 1800, GSM 900 i UMTS oraz usługi oparte na technologii CDMA.

Grupa prowadzi działalność operacyjną na jednym obszarze geograficznym, którym jest terytorium Polski.

Grupa stosuje jednolite zasady księgowe dla wszystkich segmentów. Transakcje pomiędzy segmentami są eliminowane w procesie konsolidacji.

Obydwa segmenty posiadają rozproszoną bazę klientów – żaden klient nie generuje więcej niż 10% przychodów segmentu.

Finansowanie oraz podatek dochodowy są zarządzane na poziomie Grupy i nie są alokowane do segmentów operacyjnych.

Segmenty działalności (ciąg dalszy)

Poniżej zostały przedstawione podstawowe informacje finansowe dotyczące segmentów działalności:

(w milionach złotych)	Usługi telefonii stacjonarnej	Usługi telefonii komórkowej	Eliminacje i pozycje nieprzypisane	Skonsolidowane
12 miesięcy do 31 grudnia 2011 roku				
Przychody	8.282	7.706	(1.066)	14.922
zewnętrzne	7.481	7.441	–	14.922
wewnętrzne	801	265	(1.066)	–
Usługi obce	(3.449)	(4.955)	1.392	(7.012)
Koszty świadczeń pracowniczych	(1.819)	(212)	–	(2.031)
Pozostałe koszty operacyjne	(940)	(468)	42	(1.366)
Pozostałe przychody operacyjne	550	225	(368)	407
Koszty restrukturyzacji	(172)	–	–	(172)
Zyski ze sprzedaży aktywów	29	3	–	32
Zysk ze sprzedaży TP Emitel	1.183	–	–	1.183
Spór z DPTG	(35)	–	–	(35)
EBITDA	3.629	2.299	–	5.928
Amortyzacja	(2.365)	(1.338)	–	(3.703)
Utrata wartości aktywów trwałych	(9)	–	–	(9)
Udział w zyskach inwestycji wycenianych metodą praw własności	–	1	–	1
EBIT	1.255	962	–	2.217
Nakłady inwestycyjne	1.991	615	–	2.606
Na dzień 31 grudnia 2011 roku				
Aktywa segmentu	14.729	9.383	(204)	23.908
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	–	16	–	16
Aktywa nieprzypisane	–	–	4.295	4.295
Aktywa ogółem				28.219
Zobowiązania segmentu	6.293	2.704	(204)	8.793
Zobowiązania nieprzypisane	–	–	5.092	5.092
Zobowiązania ogółem				13.885
Kapitał własny	–	–	14.334	14.334
Pasywa ogółem				28.219

(w milionach złotych)	Usługi telefonii stacjonarnej	Usługi telefonii komórkowej	Eliminacje i pozycje nieprzypisane	Skonsolidowane
12 miesięcy do 31 grudnia 2010 roku				
Przychody	9.028	7.711	(1.024)	15.715
zewewnętrzne	8.283	7.432	–	15.715
wewnętrzne	745	279	(1.024)	–
Usługi obce	(3.418)	(4.981)	1.225	(7.174)
Koszty świadczeń pracowniczych	(1.927)	(291)	–	(2.218)
Pozostałe koszty operacyjne	(491)	(280)	2	(769)
Pozostałe przychody operacyjne	295	101	(203)	193
Koszty restrukturyzacji	(34)	–	–	(34)
Zyski ze sprzedaży aktywów	59	–	–	59
Spór z DPTG	(1.061)	–	–	(1.061)
EBITDA	2.451	2.260	–	4.711
Amortyzacja	(2.476)	(1.316)	–	(3.792)
Utrata wartości aktywów trwałych	(11)	–	–	(11)
EBIT	(36)	944	–	908
Nakłady inwestycyjne	2.007	709	–	2.716
Na dzień 31 grudnia 2010 roku				
Aktywa segmentu	15.766	10.202	(322)	25.646
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	3	–	–	3
Aktywa nieprzypisane	–	–	3.224	3.224
Aktywa ogółem				28.873
Zobowiązania segmentu	5.348	2.739	(322)	7.765
Zobowiązania nieprzypisane	–	–	6.474	6.474
Zobowiązania ogółem				14.239
Kapitał własny	–	–	14.634	14.634
Pasywa ogółem				28.873

1. Informacje ogólne

1.1. Grupa Kapitałowa Telekomunikacja Polska

Telekomunikacja Polska S.A. („Telekomunikacja Polska” lub „Spółka” lub „TP S.A.”), spółka akcyjna, powstała i rozpoczęła działalność 4 grudnia 1991 roku. Grupa Kapitałowa Telekomunikacja Polska („Grupa”) składa się z Telekomunikacji Polskiej i jej spółek zależnych.

Grupa jest wiodącym dostawcą usług telekomunikacyjnych w Polsce. Telekomunikacja Polska dostarcza usługi telefonii stacjonarnej (rozmowy lokalne, krajowe i międzynarodowe), linię cyfrową („ISDN”), stały dostęp do Internetu, telewizję oraz usługi transmisji głosu przez Internet („VoIP”). Telekomunikacja Polska wykonuje działalność telekomunikacyjną na podstawie wpisu numer 1 do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej („UKE”). Poprzez udziały w spółce zależnej, Polska Telefonia Komórkowa-Centertel Sp. z o.o. („PTK-Centertel”), Grupa jest jednym z głównych operatorów w Polsce świadczących usługi telefonii komórkowej w standardzie DCS 1800 i GSM 900. PTK-Centertel świadczy również usługi trzeciej generacji w standardzie UMTS oraz usługi oparte na technologii CDMA. Ponadto, Grupa świadczy usługi w zakresie dzierżawy łączy oraz innych usług telekomunikacyjnych o wartości dodanej, prowadzi sprzedaż sprzętu telekomunikacyjnego, świadczy usługi w zakresie transmisji danych, multimediiów oraz różnych usług internetowych.

Siedziba Telekomunikacji Polskiej mieści się w Warszawie przy ulicy Twardej 18.

Działalność Grupy podlega regulacji i kontroli przez UKE, który jest rządowym organem regulacyjnym w zakresie rynku usług telekomunikacyjnych. Zgodnie z Prawem Telekomunikacyjnym, UKE może nakładać pewne obowiązki na operatorów telekomunikacyjnych o znaczącej pozycji rynkowej. Telekomunikacja Polska S.A. i PTK-Centertel Sp. z o.o. są spółkami o znaczącej pozycji rynkowej na określonych rynkach.

1.2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Telekomunikacja Polska oraz następujące spółki zależne:

Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Udział Grupy w kapitale	
			31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
PTK-Centertel Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Usługi telefonii komórkowej, budowa i eksploatacja ruchomych sieci telekomunikacyjnych.	100,00%	100,00%
TP EmiTel Sp. z o.o. ⁽¹⁾ („TP Emitel”)	Kraków, Polska	Usługi nadawcze sygnałów telewizyjnych i radiowych, budowa, wynajem i utrzymanie infrastruktury technicznej.	–	100,00%
Wirtualna Polska S.A.	Gdańsk, Polska	Prowadzenie portalu internetowego i świadczenie usług powiązanych, w tym reklamy internetowej.	100,00%	100,00%
OPCO Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Zarządzanie i utrzymanie nieruchomości.	100,00%	100,00%
Otwarty Rynek Elektroniczny S.A.	Warszawa, Polska	Dostarczanie kompleksowych rozwiązań zakupowych, w tym doradztwo, wdrażanie i obsługa platformy e-commerce, systemów IT, hosting.	100,00%	100,00%
TP Edukacja i Wypoczynek Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Prowadzenie hoteli, obsługa szkoleń i konferencji.	100,00%	100,00%
TP Invest Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Usługi na rzecz jednostek Grupy, zarządzanie holdingiem.	100,00%	100,00%
– Orange Customer Service Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Usługi posprzedażowe dla klientów TP S.A. oraz PTK-Centertel.	100,00%	100,00%
– Contact Center Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Obsługa infolinii i świadczenie usług telemarketingowych.	100,00%	100,00%
– Telefon 2000 Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Brak działalności operacyjnej.	100,00%	100,00%
– TP TelTech Sp. z o.o.	Łódź, Polska	Monitorowanie sygnałów alarmowych, obsługa sieci telekomunikacyjnych, projektowanie i budowa systemów telekomunikacyjnych.	100,00%	100,00%
– Telefony Podlaskie S.A. ⁽²⁾	Sokołów Podlaski, Polska	Lokalny operator telefonii stacjonarnej, Internetu, telewizji kablowej.	89,27%	55,11%
– TPSA Finance B.V.	Amsterdam, Holandia	Pozyskiwanie finansowania i prowadzenie inwestycji finansowych.	100,00%	100,00%
– TPSA Eurofinance B.V.	Amsterdam, Holandia	Pozyskiwanie finansowania i prowadzenie inwestycji finansowych.	100,00%	100,00%
– TPSA Eurofinance France S.A.	Paryż, Francja	Pozyskiwanie finansowania i prowadzenie inwestycji finansowych.	99,99%	99,99%
Pracownicze Towarzystwo Emerytalne Telekomunikacji Polskiej S.A.	Warszawa, Polska	Zarządzanie pracowniczym funduszem emerytalnym.	100,00%	100,00%
Fundacja Orange	Warszawa, Polska	Działalność charytatywna.	100,00%	100,00%
PayTel S.A. ⁽³⁾	Warszawa, Polska	Obsługa elektronicznej sprzedaży produktów i usług elektronicznych, w tym usług przedpłaconych telefonii GSM, pobieranie opłat za rachunki oraz przetwarzanie elektronicznych transakcji płatniczych.	100,00%	100,00%
Ramsat S.A.	Modlnica, Polska	Dystrybutor produktów PTK-Centertel i TP S.A. dla rynku masowego i biznesowego.	100,00%	100,00%
Integrated Solutions Sp. z o.o. ⁽⁴⁾	Warszawa, Polska	Dostarczanie zintegrowanych rozwiązań z zakresu infrastruktury sieciowej oraz IT.	100,00%	–
Bilbo Sp. z o.o. ⁽⁴⁾	Warszawa, Polska	Działalność inwestycyjna.	100,00%	–

⁽¹⁾ Spółka została sprzedana w 2011 roku (patrz Nota 7.1).

⁽²⁾ W 2011 roku Grupa nabyła dodatkowe akcje spółki (patrz Nota 4).

⁽³⁾ Spółka została sprzedana w 2012 roku (patrz Nota 33).

⁽⁴⁾ Spółki zostały utworzone w 2011 roku (patrz Nota 4).

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku udział Grupy w ogólnej liczbie głosów był równy udziałowi Grupy w kapitałach spółek zależnych. Główne przejęcia, zbycia oraz zmiany w zakresie konsolidacji zostały opisane w Nocie 4.

Grupa posiada następujące udziały we wspólnych przedsięwzięciach oraz inwestycje w jednostkach stowarzyszonych:

Na dzień 31 grudnia 2011 roku PTK-Centertel posiadał 50% udziałów w kapitale zakładowym spółki NetWorkSI Sp. z o.o. (patrz Nota 4).

Na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku PTK-Centertel posiadał 25% udziałów w kapitale zakładowym spółki 4MNO Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Wirtualna Polska S.A. posiadała 25% udziału w ogólnej liczbie głosów w spółce Polskie Badania Internetu Sp. z o.o., która prowadzi badania na temat korzystania z Internetu w Polsce. W 2011 roku udział w ogólnej liczbie głosów zmniejszył się do 15,79%.

Na dzień 31 grudnia 2010 TP Invest Sp. z o.o. posiadał 25% udziałów w kapitale zakładowym spółki Telefony Opalenickie S.A., lokalnego operatora telefonii stacjonarnej. W 2011 roku TP Invest Sp. z o.o. sprzedał swoje udziały.

1. Informacje ogólne (ciąg dalszy)

1.3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Skład Zarządu Spółki na dzień zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego był następujący:

Maciej Witucki – Prezes Zarządu,
Vincent Lobry – Wiceprezes Zarządu ds. Marketingu i Strategii,
Piotr Muszyński – Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
Jacques de Galzain – Członek Zarządu ds. Finansów,
Jacek Kowalski – Członek Zarządu ds. Zasobów Ludzkich.

Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego był następujący:

Prof. Andrzej K. Koźmiński – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Benoit Scheen – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
Nathalie Clere – Sekretarz Rady Nadzorczej,
Timothy Boatman – Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Thierry Bonhomme – Członek Rady Nadzorczej,
Jacques Champeaux – Członek Rady Nadzorczej,
Dr Mirosław Gronicki – Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Henri de Joux – Członek Rady Nadzorczej,
Marie-Christine Lambert – Członek Rady Nadzorczej,
Pierre Louette – Członek Rady Nadzorczej,
Prof. Jerzy Rajski – Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Gerard Ries – Członek Rady Nadzorczej,
Dr Wiesław Rożucki – Niezależny Członek Rady Nadzorczej.

Następujące zmiany wystąpiły w składzie Zarządu Spółki w roku zakończonym 31 grudnia 2011 oraz w roku 2012 do daty zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego:

W dniu 14 stycznia 2011 roku Pan Roland Dubois zrezygnował z funkcji Członka Zarządu TP S.A. ds. Finansów. Od dnia 17 stycznia 2011 roku jego obowiązki przekazano Panu Jacques de Galzain.

W dniu 27 stycznia 2011 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała na stanowisko Członka Zarządu TP S.A. Pana Jacquesa de Galzain oraz Pana Jacka Kowalskiego jak również powołała Pana Piotra Muszyńskiego na kolejną kadencję.

W dniu 12 lipca 2011 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała Pana Macieja Wituckiego na trzecią kolejną kadencję na stanowisku Prezesa Zarządu TP S.A. Trzecia kadencja rozpocznie się w dniu kolejnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy TP S.A. i potrwa trzy lata.

Następujące zmiany wystąpiły w składzie Rady Nadzorczej Spółki w roku zakończonym 31 grudnia 2011 oraz w roku 2012 do daty zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego:

Pan Raoul Roverato złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej TP S.A. ze skutkiem na dzień 26 stycznia 2011 roku. W dniu 27 stycznia 2011 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Gerarda Ries w skład Rady Nadzorczej TP S.A.

W dniu 24 marca 2011 roku Pan Olivier Barberot złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej TP S.A. W tym samym dniu Rada Nadzorcza powołała Pana Pierre Louette w skład Rady Nadzorczej TP S.A.

W dniu 14 kwietnia 2011 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy TP S.A. powołało na kolejną kadencję następujących Członków Rady Nadzorczej TP S.A., którym w dniu Walnego Zgromadzenia wygasł mandat: Pana Timothy Boatman oraz Pana Gerarda Ries.

W dniu 11 lipca 2011 roku Pan Olivier Faure złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej TP S.A. W dniu 12 lipca 2011 roku Rada Nadzorcza powołała Panią Nathalie Clere w skład Rady Nadzorczej TP S.A.

W dniu 7 października 2011 roku Pan Olaf Swantee złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej TP S.A. ze skutkiem na dzień 12 października 2011 roku. W dniu 13 października 2011 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy TP S.A. powołało Pana Benoit Scheen w skład Rady Nadzorczej TP S.A. oraz powołało na kolejną kadencję następujących Członków Rady Nadzorczej TP S.A., którym w dniu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia wygasł mandat: Panią Nathalie Clere oraz Pana Pierre Louette.

W dniu 23 grudnia 2011 roku Pan Ronald Freeman złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej TP S.A. W dniu 5 stycznia 2012 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Henri de Joux w skład Rady Nadzorczej TP S.A.

2. Oświadczenie o zgodności oraz podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) przyjętymi przez Unię Europejską. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Porównawcze dane finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2010 zostały przygotowane w oparciu o te same podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, z wyjątkiem wycenianych w wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów przeznaczonych do sprzedaży oraz zobowiązań finansowych zabezpieczonych przed zmianami wartości godziwej.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności.

Dane finansowe wszystkich jednostek wchodzących w skład Grupy będące podstawą przygotowania Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego zostały przygotowane przy zastosowaniu jednolitych polityk rachunkowości.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało przygotowane w milionach złotych i zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 13 lutego 2012 roku.

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011 roku są przedstawione w Nocie 3 oraz są oparte na:

- wszystkich standardach i interpretacjach przyjętych przez Unię Europejską i mających zastosowanie dla okresu rozpoczynającego się 1 stycznia 2011 roku,
- MSSF i interpretacjach przyjętych przez Unię Europejską i mających zastosowanie dla okresów rozpoczynających się po 1 stycznia 2011 roku, dla których Grupa zdecydowała o wcześniejszym ich zastosowaniu,
- podejściu przyjętym w Grupie zgodnie z paragrafami od 10 do 12 zawartymi w MSR 8 (Subiektywna ocena).

Szacunki

Sporządzenie Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego wymaga od Zarządu Spółki dokonania szacunków, jako że wiele informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenionych w sposób precyzyjny. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na dzień 31 grudnia 2011 roku mogą w przyszłości ulec zmianie. Główne szacunki zostały opisane w następujących notach:

	Nota	Rodzaj ujawnionej informacji
3.5.7, 3.5.11, 8	Utrata wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz pojedynczych składników środków trwałych i wartości niematerialnych	Główne założenia przyjęte w celu ustalenia wartości odzyskiwalnej: przesłanki wskazujące na utratę wartości, modele, stopy dyskontowe, stopy wzrostu.
3.5.12, 16.2	Odpisy aktualizujące wartość pożyczek udzielonych i należności własnych	Metodologia przyjęta w celu ustalenia wartości odzyskiwalnej.
3.5.14, 10	Podatek dochodowy	Założenia przyjęte w celu rozpoznania aktywów z tytułu podatku odroczonego.
3.5.16, 25	Świadczenia pracownicze	Stopy dyskontowe, wzrost płac, oczekiwany przeciętny okres zatrudnienia.
3.5.12, 21, 24	Wartość godziwa instrumentów pochodnych oraz innych instrumentów finansowych	Model i założenia przyjęte dla wyceny wartości godziwej.
3.5.15, 27, 31	Rezerwy	Rezerwy dotyczące świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy oraz restrukturyzacji: stopy dyskontowe i inne założenia. Założenia przyjęte dla wyceny rezerw na roszczenia i sprawy sądowe.
3.5.8, 3.5.9	Okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych oraz wartości niematerialnych	Okres ekonomicznej użyteczności oraz metoda amortyzacji.
27	Koszty likwidacji środków trwałych	Założenia przyjęte do wyceny rezerw na szacunkowe koszty demontażu i usunięcia składnika aktywów oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdował.
3.5.3, 5	Przychody	Alokacja przychodów na poszczególne części składowe oferty pakietowej w oparciu o ich względną wartość godziwą. Ujęcie liniowe przychodów z tytułu opłat za dostęp do usług. Ujęcie przychodów brutto lub netto (analiza czy Grupa jest głównym podmiotem zobowiązanym dostarczyć usługę/produkt klientowi końcowemu, czy występuje jako agent).
3.5.13	Odpis na wolno rotujące i przestarzałe	Metodologia stosowana do ustalenia wartości odzyskiwalnej netto zapasów.

2. Oświadczenie o zgodności oraz podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego (ciąg dalszy)

Subiektywna ocena

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż Sprawozdanie Finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Grupy, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

3. Podstawowe zasady rachunkowości

Niniejsza nota opisuje zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzeniu Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku.

3.1. Zastosowanie nowych standardów, zmian do standardów i interpretacji

Uwzględnienie standardów, zmian w standardach rachunkowości oraz interpretacji obowiązujących na dzień 1 stycznia 2011 roku

Następujące standardy, zmiany w standardach lub interpretacje (przyjęte lub będące w trakcie przyjmowania przez Unię Europejską) są obowiązujące na dzień 1 stycznia 2011 roku:

- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”,
- Zmiany do MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych”,
- KIMSF 19 „Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych”,
- Zmiany do KIMSF 14 „Przedpłaty związane z minimalnymi wymogami finansowania”,
- Ulepszenia w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej – zbiór zmian do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, zmiany mają zastosowanie w większości przypadków dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku i później.

Przyjęcie powyższych standardów i interpretacji nie spowodowało znaczących zmian w polityce rachunkowości Grupy ani w prezentacji sprawozdań finansowych.

Standardy oraz interpretacje opublikowane, ale jeszcze nie przyjęte

Zarząd nie wybrał opcji wcześniejszego, pełnego zastosowania następujących standardów oraz interpretacji (już przyjętych lub będących w trakcie przyjmowania przez Unię Europejską):

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Niniejszy standard nie został zaakceptowany przez Unię Europejską,
- Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe – ujawnienia” mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później. Niniejsze zmiany nie zostały zaakceptowane przez Unię Europejską,
- MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Niniejszy standard nie został zaakceptowany przez Unię Europejską,
- Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Niniejsze zmiany nie zostały zaakceptowane przez Unię Europejską,
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i we wspólnych przedsięwzięciach” mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Niniejsze zmiany nie zostały zaakceptowane przez Unię Europejską,
- MSSF 11 „Wspólne przedsięwzięcia” ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Niniejszy standard nie został zaakceptowany przez Unię Europejską,
- MSSF 12 „Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki” ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Niniejszy standard nie został zaakceptowany przez Unię Europejską,
- MSSF 13 „Wycena w wartości godziwej” ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Niniejszy standard nie został zaakceptowany przez Unię Europejską,
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub później. Niniejsze zmiany nie zostały zaakceptowane przez Unię Europejską,
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Niniejsze zmiany nie zostały zaakceptowane przez Unię Europejską.

Zarząd analizuje obecnie konsekwencje oraz wpływ zastosowania powyższych nowych standardów oraz interpretacji na sprawozdania finansowe.

3.2. Podejście przyjęte w Grupie zgodnie z paragrafami 10 i 12 zawartymi w MSR 8 „Zasady rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”

Podejście księgowe opisane poniżej nie jest (lub jest tylko częściowo) opisane w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej i interpretacjach przyjętych przez Unię Europejską. Grupa przyjęła polityki rachunkowości, które według niej najlepiej odzwierciedlają istotę transakcji.

Umowy wieloelementowe

Opracowując politykę ujmowania przychodów z umów wieloelementowych (ofert wiązanych), Grupa przyjęła rozwiązania amerykańskich standardów rachunkowości, Accounting Standards Codification 605-25 „Ujmowanie przychodów – umowy wieloelementowe” (patrz Nota 3.5.3 Oferty pakietowe i oferty wiązane).

3.3. Stosowane przez Grupę dopuszczone podejścia alternatywne zgodnie z MSSF

Niektóre MSSF dopuszczają alternatywne metody wyceny oraz ujmowania aktywów i zobowiązań. W związku z tym, Grupa wybrała:

Standardy		Stosowane podejście alternatywne
MSR 2	Zapasy	Zapasy wycenia się według ceny nabycia ustalonej metodą średniej ceny ważonej.
MSR 16	Rzeczowy majątek trwały	Rzeczowy majątek trwały wykazuje się według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.
MSR 19	Świadczenia pracownicze	Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia ujmuje się niezwłocznie w pełnej wysokości w innych całkowitych dochodach, bez możliwości późniejszej ich reklasyfikacji do rachunku zysków i strat.
MSR 20	Dotacje rządowe oraz ujawnianie informacji na temat pomocy rządowej	Bezzwrotne dotacje rządowe do aktywów pomniejszają wartość bilansową tych aktywów. Dotacje do przychodu pomniejszają odpowiadające im koszty.
MSR 38	Wartości niematerialne	Wartości niematerialne wykazuje się według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.
MSR 31	Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	Udziały we współkontrolowanych podmiotach są wyceniane metodą praw własności.

3.4. Prezentacja sprawozdań finansowych

Prezentacja bilansu

Zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, aktywa oraz zobowiązania są prezentowane w bilansie jako krótkoterminowe i długoterminowe.

Prezentacja rachunku zysków i strat

Zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, w skonsolidowanym rachunku zysków i strat koszty są prezentowane w układzie rodzajowym.

Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk netto przypadający na jedną akcję za każdy okres ustalany jest jako iloraz zysku netto za dany okres przypisanego akcjonariuszom Spółki i średniej ważonej liczby akcji występujących w tym okresie. Średnia ważona liczba akcji występujących w okresie uwzględnia akcje własne oraz, jeśli występuje, efekt rozwodnienia związany z emisją obligacji z prawem pierwszeństwa do subskrypcji akcji Spółki przed dotychczasowymi akcjonariuszami w ramach programu motywacyjnego TP S.A. (patrz Nota 26).

3. Podstawowe zasady rachunkowości (ciąg dalszy)

3.5. Podstawowe zasady rachunkowości

3.5.1. Zasady konsolidacji

Spółki zależne, nad którymi Telekomunikacja Polska sprawuje kontrolę, w sposób bezpośredni lub pośredni, podlegają konsolidacji. Uznaje się, że sprawowanie kontroli występuje wtedy, gdy Grupa dysponuje więcej niż połową praw głosu w danej jednostce (chyba, że można w sposób oczywisty udowodnić, iż taka własność nie powoduje sprawowania kontroli), lub w przypadku, kiedy jedno z poniższych czterech kryteriów jest spełnione:

- dysponowanie więcej niż połową praw głosu na mocy umowy,
- posiadanie zdolności kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki na mocy statutu lub umowy,
- posiadanie zdolności mianowania i odwołania większości członków zarządu lub członków odpowiadającego mu organu zarządzającego,
- dysponowanie większością głosów na posiedzeniach zarządu lub odpowiadającego mu organu zarządzającego.

Spółki zależne są konsolidowane od daty uzyskania kontroli przez Spółkę, natomiast przestają być konsolidowane w chwili utraty nad nimi kontroli przez Spółkę.

Salda i transakcje występujące pomiędzy jednostkami Grupy są dla celów konsolidacji eliminowane.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz udziały we wspólnych przedsięwzięciach (w odniesieniu do współkontrolowanych podmiotów) ujmowane są zgodnie z metodą praw własności.

3.5.2. Skutki zmian kursów wymiany walut obcych

Przeliczenie sprawozdań finansowych zagranicznych jednostek zależnych

Dane wykazane w sprawozdaniach finansowych sporządzonych przez zagraniczne jednostki zależne, których walutą funkcjonalną nie jest polski złoty, są przeliczane na walutę prezentacji Grupy w sposób następujący:

- aktywa i pasywa są przeliczane przy zastosowaniu kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski („NBP”) na koniec okresu sprawozdawczego,
- pozycje z rachunku zysków i strat są przeliczane według średniego kursu NBP za dany okres,
- różnice wynikające z zastosowania tych różnych kursów ujmowane są jako oddzielna pozycja kapitału własnego.

Przeliczanie transakcji w walutach obcych

Zasady dotyczące ujmowania i wyceny transakcji wyrażonych w walutach obcych zostały określone w MSR 21 „Skutki zmian kursów wymiany walut obcych”. Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane przez spółki wchodzące w skład Grupy na ich walutę funkcjonalną według kursu wymiany obowiązującego na dzień transakcji. Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walucie obcej są na dzień bilansowy przeszacowywane przy zastosowaniu kursu ogłoszonego przez NBP na koniec okresu sprawozdawczego, a wszelkie zyski lub straty powstałe w wyniku przeszacowania są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji:

- pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych - w przypadku operacji handlowych,
- w przychodów lub kosztów finansowych - w przypadku operacji finansowych.

Pochodne instrumenty finansowe są ujmowane i wyceniane zgodnie z ogólnymi zasadami przedstawionymi w Nocie 3.5.12.

Walutowe instrumenty zabezpieczające, które spełniają warunki zastosowania rachunkowości zabezpieczeń są ujmowane w bilansie według wartości godziwej na koniec każdego okresu. Zyski lub straty wynikające z przeszacowania do wartości godziwej są ujmowane w następujący sposób:

- w pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych – w przypadku zabezpieczeń wartości godziwej dotyczących operacji handlowych,
- w przychodach lub kosztach finansowych – w przypadku zabezpieczeń aktywów i zobowiązań finansowych,
- w innych całkowitych dochodach netto – w przypadku zabezpieczenia przepływów pieniężnych, gdy zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym stanowią efektywne zabezpieczenie.

Zyski i straty wynikające z przeszacowania do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych stanowiących zabezpieczenie ekonomiczne operacji handlowych i finansowych, które nie spełniają warunków zastosowania rachunkowości zabezpieczeń są ujmowane w pozostałych przychodach / kosztach operacyjnych lub w przychodach / kosztach finansowych, w zależności od treści danej transakcji. Zyski i straty powstałe z przeszacowania do wartości godziwej pozostałych walutowych instrumentów pochodnych są ujmowane jako przychody lub koszty finansowe.

3.5.3. Przychody

Przychody z działalności prowadzonej przez Grupę są ujmowane i prezentowane zgodnie z MSR 18 „Przychody”. Przychodem jest wartość godziwa otrzymanych lub należnych korzyści ekonomicznych ze sprzedaży usług lub towarów w ramach podstawowej działalności gospodarczej Grupy, pomniejszona o podatek VAT oraz rabaty.

Oferty pakietowe i oferty wiązane

Uznaje się, że sprzedaż ofert pakietowych składa się z możliwych do zidentyfikowania i wyodrębnienia sprzedaży poszczególnych części składowych oferty, do których można oddzielnie zastosować ogólne kryteria ujmowania przychodów. Wiele ofert składa się z dwóch części składowych: towaru (np. telefon komórkowy/modem) oraz usługi. Po zidentyfikowaniu odrębnych części składowych oferty, kwota otrzymana lub należna od klienta zostaje alokowana na każdą z części składowych w oparciu o ich wartość godziwą. Kwota przychodów alokowana na pozycje, które zostały już dostarczone klientowi, jest ograniczona do kwoty, która nie jest uzależniona od dostarczenia innych pozycji. Na przykład, kwota przychodów alokowana na dostarczone klientowi urządzenia zazwyczaj odpowiada cenie płaconej za nie przez odbiorcę końcowego, a pozostała część otrzymanych lub należnych przychodów jest uzależniona od świadczenia w przyszłości usługi.

Oferty, w których nie da się wyodrębnić oddzielnych części składowych, gdyż ich treść ekonomiczną można oszacować wyłącznie w odniesieniu do całej serii związanych z nimi transakcji, traktowane są jako oferty wiązane. Przychody z tytułu ofert wiązanych ujmowane są w całości przez okres obowiązywania umowy. Jako przykład może służyć opłata za podłączenie do sieci, której nie można oddzielić od abonamentu i wykonywania połączeń, i w związku z tym opłaty za przyłączenie do sieci ujmowane są przez średni przewidywany okres trwania umowy.

Przychody ze sprzedaży towarów

Przychody ze sprzedaży towarów ujmowane są w momencie przeniesienia na nabywcę wszystkich istotnych ryzyk i korzyści wynikających z prawa własności (patrz również paragraf „Oferty pakietowe i oferty wiązane”).

W telefonii komórkowej oraz usługach szerokopasmowego dostępu do Internetu, gdy telefon komórkowy lub modem/laptop są sprzedawane przez dystrybutora będącego agentem, urządzenia oraz usługi są traktowane jako jedna oferta wiązana z dostarczeniem kilku elementów i przychód ze sprzedaży urządzeń ujmuje się, gdy abonent zostaje aktywowany w sieci.

Przychody z tytułu najmu i dzierżawy sprzętu telekomunikacyjnego

Przychody z tytułu najmu i dzierżawy sprzętu telekomunikacyjnego ujmowane są w rachunku zysków i strat w sposób liniowy w okresie obowiązywania umowy, z wyjątkiem umów leasingu finansowego, które są ujmowane jak sprzedaż z odroczonym terminem płatności.

Przychody ze sprzedaży i udostępnienia treści (ang. content)

Ujęcie przychodów ze sprzedaży i udostępnienia treści (muzyki, filmów, gier, itp.) zależy od analizy faktów i okoliczności związanych z tymi transakcjami. Aby ustalić czy przychody powinny być ujęte brutto lub netto, przeprowadzana jest analiza za pomocą następujących kryteriów:

- czy Grupa jest głównym podmiotem zobowiązanym dostarczyć usługę oczekiwaną przez klienta końcowego,
- czy Grupa ponosi ryzyko, że zakupiona treść nie zostanie sprzedana,
- czy Grupa posiada realną swobodę w ustalaniu cen lub może wpływać na cenę poprzez świadczenie usług dodanych,
- czy Grupa ponosi ryzyko kredytowe.

Przychody ze sprzedaży lub udostępniania treści poprzez różne systemy komunikacyjne Grupy (telefonia komórkowa, TV, telefon stacjonarna, itp.) są ujmowane:

- brutto, jeśli Grupa jest głównym podmiotem zobowiązanym dostarczyć usługę/produkt klientowi końcowemu (np.: kiedy klient nie ma podstaw do roszczenia zwrotnego wobec dostawcy treści), kiedy Grupa ponosi ryzyko, że usługa/produkt się nie sprzeda, kiedy Grupa posiada realną swobodę w ustalaniu cen płaconych przez klienta końcowego, kiedy Grupa ponosi ryzyko kredytowe oraz
- netto tj. po pomniejszeniu o kwoty należne dostawcy treści, jeżeli dostawca jest odpowiedzialny za dostarczenie treści klientowi końcowemu, za ustalenie cen płaconych przez klientów końcowych, ponosi ryzyko, że usługa/produkt się nie sprzeda, ponosi ryzyko kredytowe.

Przychody z tytułu świadczenia usług

Przychody z tytułu opłat abonamentowych za usługi telefoniczne i dostęp do Internetu ujmowane są liniowo w okresie obowiązywania umowy.

Przychody z tytułu opłat za połączenia telefoniczne przychodzące i wychodzące ujmowane są w momencie świadczenia usługi.

Przychody ze sprzedaży kart telefonicznych w segmencie telefonii stacjonarnej i komórkowej ujmowane są w momencie ich wykorzystania lub w momencie utraty ważności karty telefonicznej.

Przychody z tytułu reklam zamieszczanych w Internecie ujmowane są w okresie, w którym pojawia się reklama.

Oferty promocyjne

W przypadku niektórych ofert handlowych, w których klient nie płaci za świadczenie usługi przez ustalony okres w zamian za podpisanie umowy na czas określony (ang. time-based incentives), przychody ujmowane są równomiernie przez określony w umowie nieodwołalny okres jej obowiązywania.

3. Podstawowe zasady rachunkowości (ciąg dalszy)

3.5.3. Przychody (ciąg dalszy)

Programy lojalnościowe

Programy lojalnościowe polegają na przyznaniu klientom przyszłych korzyści/nagród (takich jak bezpłatne połączenia i upusty od ceny produktu) w zamian za bieżące i przeszłe korzystanie z usługi lub zakup towarów.

Punkty przyznane klientom traktuje się jako oddzielny element transakcji sprzedaży, za którą klient nagrodzony został punktami. Część otrzymanych lub należnych przychodów z transakcji sprzedaży jest alokowana do przyznanych punktów w wysokości ich wartości godziwej, uwzględniając szacowany wskaźnik ich wykorzystania, i jest odraczana. Jeżeli Grupa dostarcza nagrody samodzielnie, przychód zaalokowany do punktów ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie wykorzystania punktów i gdy Grupa wypełni swój obowiązek do dostarczenia nagrody. Kwota ujętego przychodu oparta jest na liczbie wykorzystanych punktów lojalnościowych na dany dzień w stosunku do przewidywanej łącznej liczby punktów lojalnościowych, które będą wykorzystane. Jeżeli strona trzecia dostarcza nagrody, a Grupa pobiera wynagrodzenie w imieniu strony trzeciej, przychód jest ujmowany w wysokości wartości netto kwot zatrzymanych przez Grupę i jest rozpoznawany w momencie, gdy strona trzecia jest zobowiązana do dostarczenia nagród i jednocześnie staje się uprawniona do otrzymania wynagrodzenia z tego tytułu.

Programy lojalnościowe występujące w Grupie nie zawierają obowiązku przedłużenia umowy.

Rabaty z tytułu obniżonej jakości usług lub przerw w dostawie usług

Zawierane przez Grupę umowy handlowe mogą zawierać zobowiązania dotyczące jakości świadczonych usług (np. czas dostawy czy czas przywrócenia usługi). Jeżeli Grupa nie zapewni określonej jakości usługi, to wówczas jest zobowiązana do przyznania rabatu klientowi końcowemu. Przyznane rabaty pomniejszają przychody. Rabaty są ujmowane w momencie, gdy jest prawdopodobne, że staną się wymagalne w wyniku niedotrzymania warunków umowy.

Transakcje barterowe

Jeżeli dobra i usługi są wymieniane na dobra i usługi o podobnym rodzaju i wartości, wymiany takiej nie uznaje się za transakcję powodującą powstanie przychodów. Jeżeli sprzedaje się dobra lub świadczy usługi w zamian za odmienne dobra i usługi, taki rodzaj wymiany uznaje się za transakcję powodującą powstanie przychodów. Przychody wycenia się według wartości godziwej otrzymanych dóbr i usług, skorygowanej o kwotę otrzymanych środków pieniężnych lub ekwiwalentów środków pieniężnych. Jeżeli przeprowadzenie wiarygodnej wyceny wartości godziwej otrzymanych dóbr i usług nie jest możliwe, przychody wycenia się w oparciu o wartość godziwą dóbr i usług przekazanych, skorygowaną o kwotę otrzymanych środków pieniężnych lub ekwiwalentów środków pieniężnych. Przychody z transakcji barterowych dotyczących usług reklamowych są wyceniane zgodnie z Interpretacją 31 Stałego Komitetu ds. Interpretacji „Przychody – transakcje barterowe obejmujące usługi reklamowe”.

3.5.4. Koszty pozyskania abonentów, koszty reklamy i pozostałe podobne koszty

Koszty pozyskania i utrzymania abonentów inne niż koszty programów lojalnościowych (patrz Nota 3.5.3) są ujmowane w rachunku zysków i strat tego okresu, w którym zostały poniesione. Koszty reklamy, promocji, sponsoringu, komunikacji korporacyjnej i koszty promocji marki są również ujmowane w rachunku zysków i strat tego okresu, w którym zostały poniesione.

3.5.5. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są kapitalizowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Dostosowywany składnik aktywów jest to taki składnik aktywów, który wymaga znacznego okresu czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

3.5.6. Koszty emisji akcji i akcje własne

Koszty zewnętrzne bezpośrednio związane z emisją akcji pomniejszają wartość kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej. Pozostałe koszty są odnoszone w ciężar rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

Jeżeli TP S.A. lub jej spółki zależne dokonają zakupu instrumentów kapitałowych Spółki, to kwota zapłacona, wraz z kosztami bezpośrednio związanymi z zakupem, pomniejsza kapitał własny przypisany akcjonariuszom Spółki i jest prezentowana oddzielnie w bilansie jako „Akcje własne”, do momentu gdy akcje są umorzone lub ponownie wyemitowane.

Akcje własne są ujmowane na dzień rozliczenia transakcji.

3.5.7. Wartość firmy

Wartość firmy jest nadwyżką (a) nad (b):

(a) suma obejmująca:

- (i) wynagrodzenie przekazane, wyceniane na dzień przejścia według wartości godziwej,
- (ii) wartość udziałów nie dających kontroli w jednostce przejmowanej wyceniana albo w wartości godziwej lub proporcjonalnie do udziałów w zidentyfikowanych aktywach netto,
- (iii) w przypadku połączeń jednostek przeprowadzanych etapowo, wyceniona na dzień przejścia wartość godziwa udziałów uprzednio posiadanych przez przejmującego w jednostce przejmowanej.

(b) wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów netto na dzień nabycia, z uwzględnieniem wyjątków wymienionych w MSSF 3.

Wartość firmy odpowiada płatności dokonanej przez jednostkę przejmującą w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

Testy utraty wartości oraz ośrodki wypracowujące środki pieniężne (ang. cash generating units – „CGU”)

Zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz podlega testowi utraty wartości przynajmniej raz w roku lub częściej jeśli wystąpiła przesłanka utraty wartości. MSR 36 „Utrata wartości aktywów” wymaga, aby testy utraty wartości były przeprowadzane na poziomie każdego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana wartość firmy (ośrodek wypracowujący środki pieniężne definiuje się jako najmniejszy możliwy do określenia zespół aktywów, który wypracowuje wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub ich zespołów). Wartość firmy alokuje się do tych pojedynczych CGU lub grup CGU, od których oczekuje się powstania synergii z połączeń jednostek gospodarczych.

Wartość odzyskiwalna

W celu ustalenia, czy należy rozpoznać odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, porównuje się wartość bilansową aktywów i zobowiązań danego CGU (lub grup CGU) łącznie z przypisaną do nich wartością firmy, do ich wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży składnika aktywów lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa.

Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest najlepszym szacunkiem kwoty możliwej do uzyskania ze sprzedaży CGU na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, po potrąceniu kosztów zbycia. Ten szacunek jest ustalany na podstawie dostępnych informacji rynkowych z uwzględnieniem specyficznych warunków transakcji.

Wartość użytkowa jest bieżącą, szacunkową wartością przyszłych przepływów pieniężnych wypracowanych przez CGU lub grupę CGU, uwzględniającą wartość firmy. Szacunki przepływów środków pieniężnych są oparte na założeniach rynkowych i regulacyjnych, założeniach dotyczących przedłużenia koncesji oraz przewidywanych przez kierownictwo Grupy warunkach biznesowych, w następujący sposób:

- plany przepływów środków pieniężnych są oparte na planie biznesowym oraz jego ekstrapolacji w nieskończoność poprzez zastosowanie malejącej lub stałej stopy wzrostu odzwierciedlającej spodziewany długoterminowy trend rynku,
- uzyskane szacunki przepływów środków pieniężnych są następnie dyskontowane z użyciem odpowiedniej stopy dyskontowej dla danej działalności.

Jeżeli wartość odzyskiwalna CGU, do której przypisano wartość firmy, jest mniejsza niż jej wartość bilansowa, wówczas ujmuje się odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w wysokości różnicy. Odpis aktualizujący przypisuje się w pierwszej kolejności do wartości firmy, obniżając jej wartość, a następnie proporcjonalnie do innych aktywów należących do CGU.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości firmy ujmuje się w rachunku zysków i strat jako zmniejszenie zysku operacyjnego. Takie odpisy nie są odwracane.

3.5.8. Wartości niematerialne (z wyłączeniem wartości firmy)

Wartości niematerialne, zawierające głównie koncesje, oprogramowanie i koszty prac rozwojowych, są początkowo wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, które obejmują cenę zakupu, cła importowe, nie podlegające odliczeniu podatki zawarte w cenie, pomniejszone o upusty, rabaty i powiększone o nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem i, jeśli dotyczy, koszty finansowania zewnętrznego.

Płatności odroczone na okres dłuższy od typowego terminu spłaty dla kredytu kupieckiego są dyskontowane, a wartość początkowa wartości niematerialnych jest równa bieżącej wartości wszystkich płatności. Różnica pomiędzy wartością początkową a sumą płatności ujmowana jest jako koszt dyskonta przez okres kredytowania.

W przypadku nabycia wartości niematerialnych w wyniku połączenia jednostek są one początkowo wyceniane w ich wartości godziwej. Ich wartość ustalana jest, co do zasady, w oparciu o alokację kosztów połączenia na podstawie cen rynkowych. W przypadku, gdy ceny rynkowe nie mogą zostać ustalone, wartość ta jest ustalana poprzez wykorzystanie ogólnie przyjętych metod wyceny, w tym również bazujących na przychodach, kosztach lub innych odpowiednich kryteriach. Na dzień przejścia wartości niematerialne są ujmowane odrębnie od wartości firmy, jeśli można wiarygodnie ustalić ich wartość godziwą, są możliwe do zidentyfikowania (to znaczy można je wyodrębnić) lub wynikają z tytułów umownych lub innych tytułów prawnych, bez względu na to, czy te wartości niematerialne zostały ujęte przez jednostkę przejmowaną przed dniem połączenia jednostek.

Wewnętrznie wytworzone znaki handlowe oraz bazy klientów nie są ujmowane jako wartości niematerialne.

Koncesje telekomunikacyjne

Wydatki na nabycie koncesji telekomunikacyjnych są amortyzowane metodą liniową przez okres ich użytkowania, rozpoczynając od momentu, kiedy sieć komórkowa jest gotowa do użytku i usługa telefonii komórkowej może być sprzedawana. Szczegóły dotyczące koncesji znajdują się w Nocie 13.

Koszty badań i rozwoju

Zgodnie z MSR 38 „Wartości niematerialne” koszty prac rozwojowych powinny być ujęte jako wartość niematerialna wtedy i tylko wtedy, gdy można udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży oraz dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne dla Grupy,
- możliwości wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Koszty prac rozwojowych nie spełniające powyższych kryteriów oraz koszty badań są odnoszone bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat. Prace badawczo-rozwojowe realizowane przez Grupę dotyczą głównie:

- unowocześnienia architektury sieci lub jej funkcjonalności,
- rozwoju platform, których celem jest oferowanie nowych usług klientom Grupy.

3. Podstawowe zasady rachunkowości (ciąg dalszy)

3.5.8. Wartości niematerialne (z wyłączeniem wartości firmy) (ciąg dalszy)

Koszty prac rozwojowych ujęte jako wartości niematerialne są amortyzowane metodą liniową przez ich przewidywany okres użytkowania, z reguły nie przekraczający czterech lat.

Oprogramowanie

Oprogramowanie jest amortyzowane metodą liniową przez okres ekonomicznego użytkowania, nie przekraczający pięciu lat.

Okresy użytkowania wartości niematerialnych weryfikowane są co roku i podlegają zmianie, jeśli obecnie szacowany okres użytkowania jest inny niż poprzednio przewidywano. Powyższe zmiany w szacunkach są ujmowane w sposób prospektywny.

3.5.9. Środki trwałe

Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszty wytworzenia, wraz z cłami importowymi, nie podlegającymi odliczeniu podatkami zawartymi w cenie oraz jest pomniejszona o upusty, rabaty i powiększona o nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem i, jeśli dotyczy, koszty finansowania zewnętrznego.

Płatności odroczone na okres dłuższy od typowego terminu spłaty dla kredytu kupieckiego są dyskontowane, a wartość początkowa środka trwałego jest równa bieżącej wartości wszystkich płatności. Różnica pomiędzy wartością początkową a sumą płatności ujmowana jest jako koszt dyskonta przez okres kredytowania.

Wartość początkowa zawiera również wstępne szacunkowe koszty demontażu i usunięcia składnika majątku oraz koszty renowacji miejsca, w którym się znajdował, do których poniesienia Grupa jest zobowiązana.

Wartość początkowa sieci telekomunikacyjnej zawiera koszty projektowania i budowy oraz koszty zwiększenia jej pojemności. Łączna wartość początkowa aktywa jest alokowana pomiędzy jego istotne elementy składowe (komponenty), które są ujmowane osobno w przypadku jeśli elementy składowe posiadają odmienne okresy ekonomicznej przydatności lub przewidywany sposób czerpania przyszłych korzyści ekonomicznych jest różny. W takich przypadkach odpisy amortyzacyjne są ustalane dla każdego elementu osobno.

Koszty konserwacji i napraw (koszty bieżącego utrzymania) obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Dotacje rządowe

Grupa może otrzymywać bezzwrotne dotacje rządowe, głównie w postaci bezpośrednich lub pośrednich dotacji do projektów inwestycyjnych. Dotacje zmniejszają wartość aktywów i są odnoszone na rachunek zysków i strat, jako zmniejszenie amortyzacji, uzależnione od oczekiwanego trybu uzyskiwania korzyści ekonomicznych z danego aktywa.

Leasing finansowy

Środki trwałe nabyte w leasingu, w przypadku którego następuje przeniesienie na Grupę zasadniczo wszystkich ryzyk i korzyści, są ujmowane jako aktywa w korespondencji z ujęciem odpowiedniego zobowiązania. Przyjmuje się, że korzyści i ryzyka związane z posiadaniem aktywów są zazwyczaj przeniesione na Grupę, jeśli spełniony jest przynajmniej jeden z warunków:

- na mocy umowy leasingowej następuje przeniesienie na leasingobiorcę własności danego składnika z końcem okresu leasingu,
- leasingobiorca ma możliwość zakupu składnika aktywów za cenę, która - według przewidywań - będzie na tyle niższa od wartości godziwej ustalonej na dzień, gdy prawo zakupu składnika będzie mogło zostać zrealizowane, iż w chwili rozpoczęcia leasingu istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca z możliwości tej skorzysta,
- okres leasingu stanowi większą część ekonomicznego okresu użytkowania składnika aktywów,
- wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych na dzień rozpoczęcia leasingu wynosi zasadniczo prawie tyle, ile wynosi łączna wartość godziwa przedmiotu leasingu,
- aktywa będące przedmiotem leasingu mają na tyle specjalistyczny charakter, że tylko leasingobiorca może z nich korzystać bez dokonywania większych modyfikacji.

Środki trwałe przekazane przez Grupę na zasadach leasingu, w przypadku którego następuje przeniesienie zasadniczo wszystkich ryzyk i korzyści z tytułu posiadania aktywa do leasingobiorcy są traktowane jak aktywa sprzedane.

Usunięcie z bilansu

Składnik środków trwałych zostaje usunięty z bilansu w chwili jego sprzedaży lub kiedy nie oczekuje się żadnych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu jego użytkowania lub zbycia. Zyski i straty wynikające z usunięcia składnika środków trwałych z bilansu, ustalone jako różnica pomiędzy przychodami netto ze zbycia (jeśli takie są) a wartością bilansową składnika, ujmuje się w rachunku zysków i strat jako część zysku operacyjnego.

Umorzenie

Środki trwałe są amortyzowane w celu systematycznego rozłożenia ceny nabycia pomniejszonej o ewentualną oszacowaną wartość końcową dla odzwierciedlenia przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z aktywem. Z tego względu, środki trwałe amortyzowane są metodą liniową. Stosowane okresy ekonomicznej przydatności dla środków trwałych zwykle są następujące:

Budynki	10 – 30 lat
Sieci, terminale i wieże	2 – 33 lat
Sprzęt informatyczny	3 – 5 lat
Pozostałe środki trwałe	2 – 10 lat

Grunt nie są amortyzowane. Prawa wieczystego użytkowania amortyzowane są przez okres, na jaki przysługuje dane prawo, nie przekraczający 99 lat.

Okresy ekonomicznej przydatności są przeglądane corocznie i podlegają skorygowaniu jeśli obecny szacowany okres ekonomicznej przydatności jest inny niż poprzednio przewidywano. Powyższe zmiany w szacunkach księgowych są ujmowane w sposób prospektywny.

3.5.10. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży to aktywa rzeczowe, których wartość bilansowa zostanie odzyskana poprzez transakcję sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Aktywa te są dostępne do niezwłocznej sprzedaży w obecnym stanie, z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów, a ich sprzedaż jest wysoce prawdopodobna.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży wyceniane są po niższej z następujących dwóch wartości: oszacowanej wartości godziwej pomniejszonej o oczekiwane koszty sprzedaży lub wartości bilansowej i prezentowane są w odrębnej pozycji bilansu po spełnieniu warunków określonych w MSSF 5.

Aktywa te nie są amortyzowane. Jeżeli wartość godziwa pomniejszona o oczekiwane koszty sprzedaży jest niższa od wartości bilansowej, wówczas ujmuje się odpis z tytułu utraty wartości w wysokości różnicy. W kolejnych okresach, wraz ze wzrostem wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w wartości nie większej niż skumulowany odpis aktualizujący ujęty w przeszłości.

3.5.11 Utrata wartości aktywów trwałych innych niż wartość firmy

Międzynarodowy Standard Rachunkowości 36 „Utrata wartości aktywów” zawiera wymóg oszacowania wartości odzyskiwalnej składnika aktywów zawsze wtedy, gdy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składnika aktywów, oraz ujęcia odpisu aktualizującego, jeżeli okaże się, że wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Tam, gdzie było to możliwe, wartość odzyskiwalna została oszacowana dla pojedynczych składników aktywów i określona w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub w wartości użytkowej składnika aktywów. W przypadku, gdy nie można było oszacować wartości odzyskiwalnej dla pojedynczego składnika aktywów, Grupa zidentyfikowała najmniejsze ośrodki wypracowujące środki pieniężne, do których można zaliczyć dany składnik aktywów.

W przypadku, gdy wartość odzyskiwalna środka trwałego lub składnika wartości niematerialnych uległa obniżeniu poniżej jego wartości bilansowej na skutek zdarzeń lub okoliczności zaistniałych w danym okresie (takich jak zużycie technologiczne, uszkodzenie, znaczące zmiany w sposobie użytkowania, gorsze od oczekiwanych wyniki ekonomiczne, spadek przychodów, zmiany regulacyjne lub pozostałe czynniki zewnętrzne), ujmowany jest odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej. Wartość odzyskiwalna składnika aktywów jest zazwyczaj ustalana w odniesieniu do jego wartości użytkowej, która odpowiada bieżącej wartości przyszłych korzyści ekonomicznych oczekiwanych z tytułu dalszego użytkowania tego składnika aktywów oraz jego zbycia na koniec okresu użytkowania. Jest ona ustalana przy użyciu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych, w oparciu o najlepsze oszacowanie przez zarząd uwarunkowań ekonomicznych, które będą występować w pozostałym okresie użytkowania aktywa oraz w oparciu o przewidywane warunki użytkowania aktywa.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości różnicy pomiędzy wartością odzyskiwalną i wartością bilansową składnika aktywów.

Testy na utratę wartości są przeprowadzane dla pojedynczych składników aktywów trwałych, chyba że te aktywa nie wypracowują wpływów pieniężnych niezależnie od wpływów pochodzących z innych aktywów lub grup aktywów. Jeśli taka sytuacja ma miejsce, wartość odzyskiwalna ustalana jest na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do której dany składnik aktywów należy, z wyjątkiem sytuacji, gdy:

- wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży składnika aktywów jest wyższa od jego wartości bilansowej, lub
- wartość użytkowa składnika aktywów może zostać oszacowana jako zbliżona do jego wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, a z kolei wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest możliwa do ustalenia.

Biorąc pod uwagę rodzaj aktywów trwałych oraz rodzaj prowadzonej działalności, większość pojedynczych składników aktywów trwałych Grupy nie wypracowuje wpływów pieniężnych niezależnie od wpływów pochodzących od innych aktywów.

3.5.12. Aktywa i zobowiązania finansowe

Aktywa finansowe obejmują aktywa dostępne do sprzedaży, aktywa wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, zabezpieczające instrumenty pochodne oraz pożyczki udzielone i należności własne.

Zobowiązania finansowe obejmują zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (zaciągnięte kredyty i pożyczki, zobowiązania handlowe, zobowiązania wobec dostawców środków trwałych, w tym zobowiązania z tytułu koncesji UMTS), zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz zabezpieczające instrumenty pochodne.

Aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane i wyceniane zgodnie z MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”.

Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych są ujmowane na dzień rozliczenia transakcji.

Zarząd klasyfikuje aktywa lub zobowiązania finansowe do odpowiedniej kategorii w momencie ich początkowego ujęcia.

Ujmowanie i wycena aktywów finansowych

W momencie początkowego ujęcia, aktywa finansowe są wyceniane w wartości godziwej powiększonej – w przypadku inwestycji, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – o koszty transakcji bezpośrednio do nich przyporządkowane.

3. Podstawowe zasady rachunkowości (ciąg dalszy)

3.5.12. Aktywa i zobowiązania finansowe (ciąg dalszy)

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży składają się przede wszystkim z akcji i udziałów w spółkach oraz zbywalnych papierów wartościowych, nie będącymi instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie będące (a) pożyczkami udzielonymi i należnościami własnymi, (b) inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności, ani (c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Są one wyceniane według wartości godziwej, a zyski lub straty wynikające z przeszacowania do wartości godziwej są ujmowane w innych całkowitych dochodach. Wartość godziwa odpowiada wartości rynkowej papierów wartościowych notowanych na rynku giełdowym oraz szacowanej wartości godziwej papierów nie notowanych, która w każdym przypadku ustalana jest przy zastosowaniu najbardziej odpowiednich kryteriów finansowych. Inwestycje w instrumenty kapitałowe nie posiadające kwotowań z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona są wyceniane według kosztu, po pomniejszeniu o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

W przypadku wystąpienia obiektywnych przesłanek dotyczących utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży, kwota skumulowanych strat ujętych w innych całkowitych dochodach jest przenoszona do rachunku zysków i strat. Znaczący i przedłużający się spadek wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy poniżej kosztu stanowi obiektywny dowód utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych nie są odwracane poprzez rachunek zysków i strat.

Pożyczki udzielone i należności własne

Pożyczki udzielone i należności własne są aktywami finansowymi nie będącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku i obejmują należności handlowe, środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, depozyty gotówkowe na rachunkach bankowych będące zabezpieczeniem instrumentów pochodnych oraz pozostałe pożyczki i należności. Po początkowym ich ujęciu w wartości godziwej, powiększonej o bezpośrednie koszty transakcji, są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej. Należności krótkoterminowe o nieokreślonym oprocentowaniu wyceniane są w kwocie pierwotnie zafakturowanej, o ile zastosowanie dyskonta nie wpłynie w istotny sposób na uzyskany wynik. Przepływy pieniężne z tytułu pożyczek udzielonych i należności własnych o zmiennym oprocentowaniu są okresowo poddawane wycenie, w celu uwzględnienia ewentualnych zmian w rynkowych stopach procentowych.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują środki pieniężne na rachunkach bankowych, środki pieniężne w kasie oraz płynne instrumenty, które mogą zostać w sposób natychmiastowy zamienione na środki pieniężne w znanej kwocie i które są przedmiotem nieznacznych zmian wartości.

Pożyczki udzielone i należności własne są prezentowane w bilansie w pozycjach: „Pożyczki udzielone i należności własne, z wyłączeniem należności handlowych”, „Należności handlowe” oraz „Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych”.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiekolwiek obiektywne przesłanki wskazujące na to, iż wartość pożyczek udzielonych lub należności własnych uległa obniżeniu. W przypadku wystąpienia takich przesłanek, ustalana jest wartość odzyskiwalna składnika aktywów. Jeżeli jest ona mniejsza niż wartość bilansowa składnika aktywów, wówczas odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Należności handlowe, które są jednorodne i charakteryzują się podobnym ryzykiem kredytowym, są testowane na utratę wartości łącznie. Szacując przewidywane ryzyko kredytowe Grupa korzysta z danych historycznych w celu określenia zmniejszenia szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych z grupy aktywów, które mogą wystąpić po początkowym ujęciu tych aktywów w bilansie.

Obliczając wartość odzyskiwalną należności, które indywidualnie są znaczące i niejednorodne, Grupa bierze pod uwagę znaczące trudności finansowe dłużnika lub prawdopodobieństwo upadłości albo reorganizacji finansowej dłużnika.

W przypadku utraty wartości, wartość bilansowa pożyczek udzielonych i należności własnych jest zmniejszana przy wykorzystaniu oddzielnego konta odpisów aktualizujących. Nieodzyskiwalne należności, na które był utworzony odpis aktualizujący, są spisywane poprzez wykorzystanie konta odpisów aktualizujących.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat to następujące aktywa finansowe przeznaczone do obrotu:

- aktywa finansowe nabyte przez Grupę głównie z zamiarem ich odsprzedaży w krótkim okresie czasu,
- aktywa finansowe wchodzące w skład portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i dla których można wykazać, że w niedalekiej przeszłości rzeczywiście pozwalały na osiągnięcie zysku w krótkim okresie czasu,
- instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom rachunkowości zabezpieczeń opisanym w MSR 39.

Ujmowanie i wycena zobowiązań finansowych

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Zobowiązania z tytułu obligacji, kredytów i pożyczek oraz pozostałe zobowiązania finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej, a następnie są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu są prezentowane w bilansie w pozycjach „Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, z wyłączeniem zobowiązań handlowych” i „Zobowiązania handlowe”.

Koszty transakcji, bezpośrednio związane z nabyciem lub emisją zobowiązania finansowego, pomniejszają wartość bilansową tego zobowiązania, ponieważ w momencie początkowego ujęcia składnik zobowiązań ujmuje się w wartości godziwej kwot zapłaconych lub otrzymanych w zamian za zobowiązanie. Następnie koszty te są amortyzowane przez okres trwania zobowiązania, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowany strumień przyszłych płatności pieniężnych dokonywanych przez oczekiwany okres do upływu terminu wymagalności instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach do momentu następnej korekty oprocentowania, do wartości bilansowej netto zobowiązania finansowego. Wyliczenie obejmuje wszystkie opłaty i koszty płacone lub otrzymywane przez strony umowy.

Niektóre zobowiązania z tytułu obligacji, kredytów i pożyczek są zabezpieczane za pomocą zabezpieczeń wartości godziwej. Zysk lub strata na zabezpieczonym zobowiązaniu, która dotyczy zabezpieczonego ryzyka, koryguje wartość bilansową zobowiązania oraz jest ujmowana w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zawierają instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom rachunkowości zabezpieczeń opisanych w MSR 39 i wyceniane są w wartości godziwej.

Ujmowanie i wycena instrumentów pochodnych

Instrumenty pochodne wykazywane są w bilansie i wyceniane są w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykorzystywane przez Grupę nie są przedmiotem aktywnego rynku i ich wartość godziwa jest obliczana przy zastosowaniu standardowych modeli wyceny. Wartość godziwa jest obliczana na podstawie bieżącej wartości netto przyszłych przepływów pieniężnych związanych z tymi instrumentami finansowymi, kwotowanych rynkowych terminowych stóp procentowych, kwotowanych rynkowych terminowych kursów wymiany walut lub jeżeli kwotowane rynkowe terminowe kursy wymiany walut nie są dostępne, na podstawie kursów terminowych obliczanych w oparciu o bieżące kursy walutowe z wykorzystaniem metody parytetu stóp procentowych.

Z wyjątkiem zysków i strat na zabezpieczających instrumentach pochodnych (patrz poniżej), zyski i straty powstałe z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów finansowych klasyfikowanych jako aktywa lub zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Składnik odsetek powstający z wyceny instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu jest prezentowany jako koszt odsetkowy w ramach kosztów finansowych. Składnik różnic kursowych powstały z wyceny instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu, stanowiących zabezpieczenie ekonomiczne transakcji handlowych lub finansowych, jest prezentowany odpowiednio jako zysk / (strata) z tytułu różnic kursowych w ramach pozostałych przychodów / kosztów operacyjnych lub jako koszty finansowe, w zależności od treści danej transakcji.

Grupa traktuje instrument pochodny jako pojedynczy element księgowy i prezentuje go jako krótkoterminowy lub długoterminowy w zależności od daty ostatnich przepływów pieniężnych, które mogą nastąpić w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub w okresie powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Instrumenty zabezpieczające

Instrumenty pochodne mogą zostać zakwalifikowane jako instrumenty zabezpieczające wartość godziwą lub instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne:

- zabezpieczenie wartości godziwej jest zabezpieczeniem przed zagrożeniem zmianami w wartości godziwej ujętego aktywa, zobowiązania lub wyodrębnionej jego części, które przypisać można do konkretnego rodzaju ryzyka – szczególnie ryzyka stopy procentowej lub ryzyka walutowego - i które może wpłynąć na wykazywany zysk lub stratę netto,
- zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest zabezpieczeniem przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które można przypisać do konkretnego rodzaju ryzyka związanego z ujętym aktywem, zobowiązaniem lub wysoce prawdopodobną prognozowaną transakcją (taką jak przyszły zakup lub sprzedaż) oraz które może wpłynąć na wykazywany zysk lub stratę netto.

Powiązania zabezpieczające podlegają rachunkowości zabezpieczeń jeśli:

- w momencie ustanowienia transakcji zabezpieczającej formalnie wyznaczono oraz udokumentowano powiązanie zabezpieczające,
- w momencie ustanowienia transakcji zabezpieczającej oraz w okresach następnych oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka w okresie stosowania zabezpieczenia.

Skutki zastosowania rachunkowości zabezpieczeń są następujące:

- dla zabezpieczeń wartości godziwej ujętego aktywa lub zobowiązania, zmiana wartości godziwej zabezpieczonej części aktywa lub zobowiązania, wynikająca z zabezpieczanego ryzyka, koryguje wartość bilansową tego aktywa lub zobowiązania. Zysk lub stratę z tytułu zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej ujmuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Zysk lub strata ta podlega kompensacji z efektywną częścią zysku lub straty z tytułu przeszacowania instrumentu zabezpieczającego do wartości godziwej. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanej pozycji podlega amortyzacji począwszy od momentu, kiedy pozycja zabezpieczana przestała być korygowana o zmianę wartości godziwej, wynikającą z zabezpieczanego ryzyka,
- dla zabezpieczeń przepływów pieniężnych, część zysku lub straty na instrumencie zabezpieczającym, którą uznano za efektywne zabezpieczenie, ujmowana jest bezpośrednio w innych całkowitych dochodach, natomiast część zysku lub straty uznana za nieefektywne zabezpieczenie jest ujmowana w rachunku zysków i strat. Kwoty, które zostały ujęte bezpośrednio w innych całkowitych dochodach, są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym samym okresie albo w okresach, w których zabezpieczone transakcje wpływają na rachunek zysków i strat. W momencie, kiedy prognozowana zabezpieczana transakcja skutkuje ujęciem niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązań, zyski i straty odroczone uprzednio w innych całkowitych dochodach uwzględnia się w wartości początkowej danego składnika aktywów lub zobowiązań.

Wyłączenie z bilansu aktywów i zobowiązań finansowych

Aktywa finansowe

Składnik aktywów finansowych (albo część składnika aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych) jest wyłączany z bilansu wówczas, gdy:

- prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z tytułu tego składnika aktywów wygasły,
- Grupa zachowała prawo do uzyskiwania przepływów pieniężnych z tytułu tego składnika aktywów, ale jednocześnie zaciągnęła zobowiązanie do ich wypłaty w całości i bez znaczącej zwłoki na rzecz strony trzeciej, lub
- Grupa przeniosła swoje prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z tytułu składnika aktywów na inny podmiot i albo (a) przeniosła na ten podmiot zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania tego aktywa, albo (b) ani nie przeniosła na inny podmiot, ani nie zatrzymała przy sobie zasadniczo całego ryzyka oraz wszystkich pożytków wynikających z posiadania aktywa, ale przekazała innemu podmiotowi kontrolę nad tym aktywem.

3. Podstawowe zasady rachunkowości (ciąg dalszy)

3.5.12. Aktywa i zobowiązania finansowe (ciąg dalszy)

Zobowiązania finansowe

Zobowiązanie finansowe jest wyłączone z bilansu w momencie wypełnienia, umorzenia lub wygaśnięcia związanego z nim obowiązku.

W sytuacji, gdy zobowiązanie finansowe zostało zastąpione innym zobowiązaniem wobec tego samego wierzyciela zaciągniętym na znacząco odmiennych warunkach lub gdy warunki zobowiązania finansowego zostały znacząco zmienione, zastąpienie lub zmiana ujmowane jest jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego, zaś różnica między wartością bilansową starego i nowego zobowiązania odnoszona jest na rachunek zysków i strat.

Pomiar wartości godziwej

Grupa klasyfikuje zasady pomiaru wartości godziwej wykorzystując poniższą hierarchię odzwierciedlającą wagę danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny:

- Poziom 1: kwotowania (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2: dane źródłowe inne niż kwotowania zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla aktywów lub zobowiązań w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośredni (pochodne cen),
- Poziom 3: dane źródłowe dla aktywów lub zobowiązań, które nie są oparte na obserwowalnych danych rynkowych (dane źródłowe nieobserwowalne).

3.5.13. Zapasy

Zapasy wyceniane są według niższej z następujących wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i wartości odzyskiwalnej netto, z wyjątkiem telefonów komórkowych oraz innych terminali sprzedawanych w ofertach promocyjnych. Zapasy sprzedawane w ofertach promocyjnych wykazywane są według wartości niższej: kosztu (ceny nabycia) i prawdopodobnej wartości odzyskiwalnej, z uwzględnieniem oczekiwanych przyszłych przychodów z abonamentu. Grupa tworzy odpisy aktualizujące wartość zapasów w oparciu o wskaźnik rotacji zapasów i aktualne plany marketingowe.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia są ustalane metodą średniej ceny ważonej. Wartość odzyskiwalna netto jest szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszoną o koszty sprzedaży.

3.5.14. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący

Bieżący podatek dochodowy jest to kwota ustalona na podstawie przepisów podatkowych, która jest naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres. Bieżący podatek dochodowy ujmuje się jako zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego w kwocie, w jakiej nie został zapłacony. Jeśli kwota dotychczas zapłacona z tytułu bieżącego podatku dochodowego przekracza ostatecznie ustaloną kwotę do zapłaty, to nadwyżkę ujmuje się jako zaliczki na podatek dochodowy.

Podatek odroczony

Zgodnie z MSR 12 „Podatek dochodowy” podatek odroczony jest rozpoznawany dla wszystkich różnic przejściowych między wartością bilansową aktywów i pasywów w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym a ich wartością podatkową oraz dla niewykorzystanych strat podatkowych. Aktywo z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawane od tych różnic przejściowych, dla których istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo realizacji, to jest gdy zostanie osiągnięty przyszły dochód do opodatkowania, od którego można będzie odpisać różnice przejściowe. Na każdy dzień bilansowy ponownie ocenia się dotąd nieujęte aktywa z tytułu podatku odroczonego. Uprzednio nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w zakresie, w jakim stało się prawdopodobne, że przyszły dochód do opodatkowania pozwoli na zrealizowanie tego aktywa.

Nie ujmuje się podatku odroczonego w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i która nie wpływa na wynik finansowy brutto lub na dochód do opodatkowania. MSR 12 wymaga w szczególności ujęcia rezerwy z tytułu podatku odroczonego dla wartości niematerialnych rozpoznanych w wyniku połączenia jednostek (znaki towarowe, listy klientów itp.).

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się dla wszystkich ujemnych różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach wyłącznie w zakresie, w którym jest prawdopodobne że:

- różnice przejściowe odwrócą się w dającej się przewidzieć przyszłości oraz
- zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, od którego będzie można odpisać różnice przejściowe.

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego rozpoznawana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, z wyjątkiem sytuacji, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- Grupa jest w stanie kontrolować terminy odwracania się różnic przejściowych (np. wypłatę dywidendy) oraz
- jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Zgodnie z MSR 12 aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego nie podlegają dyskontowaniu. Podatek odroczony wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących lub ogłoszonych na dzień bilansowy.

3.5.15. Rezerwy

Zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe oraz aktywa warunkowe”, rezerwy są ujmowane w przypadku, gdy na Grupie ciąży bieżące zobowiązanie względem strony trzeciej i jest prawdopodobne, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Zobowiązanie może mieć charakter prawny, regulacyjny, umowny lub zwyczajowo oczekiwany, który wynika z działalności Grupy, gdy poprzez ustalony sposób postępowania w przeszłości, opublikowanie zasad postępowania lub wystarczająco konkretne, aktualne oświadczenie, Grupa przekazała stronom trzecim, iż przyjmie na siebie określoną powinność oraz w konsekwencji wzbudziła u tych stron trzecich uzasadnione oczekiwanie, że powinność tę wypełni.

Szacunek wysokości rezerwy odpowiada prawdopodobnym wydatkom, jakie Grupa poniesie w celu uregulowania zobowiązania. Jeżeli dokonanie wiarygodnego oszacowania zobowiązania jest niemożliwe, rezerwa nie jest ujmowana. W takim wypadku Grupa ujmuje „zobowiązanie warunkowe”.

Zobowiązania warunkowe odpowiadają (i) możliwym obowiązkom, które nie zostały ujęte ze względu na to, że ich istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy lub odpowiadają (ii) obecnym obowiązkom, które powstają na podstawie zdarzeń przeszłych, ale nie są ujmowane ze względu na niższe niż wyższe prawdopodobieństwo wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty obowiązku nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie. Zobowiązania warunkowe są ujawnione w notach Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Restrukturyzacja

Rezerwę na restrukturyzację ujmuje się, gdy spełnione są ogólne warunki ujmowania rezerw oraz gdy Grupa:

- posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji oraz
- wzbudziła uzasadnione oczekiwanie u stron, których plan dotyczy, że przeprowadzi działania restrukturyzacyjne poprzez rozpoczęcie wdrażania planu lub ogłoszenie głównych elementów planu tymże stronom.

Rezerwy na koszty demontażu i usunięcia składników aktywów

Grupa jest zobowiązana, po zakończeniu okresu użytkowania, zdemontować środki trwałe i przeprowadzać rekultywację terenu. Zgodnie z paragrafami 36 i 37 MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” rezerwa jest ujęta w oparciu o najlepszy szacunek kwoty wymaganej do uregulowania zobowiązania. Wysokość rezerwy jest dyskontowana przez zastosowanie stopy dyskonta, która odzwierciedla upływ czasu oraz ryzyko charakterystyczne dla danego składnika zobowiązań. Kwota rezerwy jest okresowo weryfikowana i korygowana w razie konieczności, w korespondencji z aktywem, którego dotyczy.

3.5.16 Świadczenia pracownicze

Niektórzy pracownicy Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalno-rentowych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po osiągnięciu określonej liczby lat pracy, natomiast odprawy emerytalno-rentowe są wypłacane jednorazowo przy odejściu na emeryturę lub rentę zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami wynagradzania. Wysokość świadczeń w obu przypadkach zależy od wysokości średniego wynagrodzenia oraz stażu pracy. Nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalno-rentowe nie są wypłacane z określonego funduszu. Ponadto, Grupa jest zobowiązana do zapewnienia pewnych świadczeń po okresie zatrudnienia na rzecz niektórych emerytowanych pracowników.

Koszt świadczeń nabywanych w danym okresie ustalany jest osobno dla każdego programu metodą aktuarialnej wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych. Ta metoda traktuje każdy okres świadczenia pracy jako dający prawo do dodatkowej części świadczenia i wycenia każdą część osobno tworząc ostateczne zobowiązanie, które następnie podlega zdyskontowaniu. Wycena bazuje na założeniach demograficznych dotyczących wieku emerytalnego, przyszłego wzrostu płac, rotacji pracowników oraz na założeniach finansowych dotyczących przyszłych stóp procentowych (w celu ustalenia stopy dyskontowej).

Zyski lub straty z wyceny aktuarialnej świadczeń z tytułu nagród jubileuszowych są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Zyski lub straty z wyceny aktuarialnej świadczeń z tytułu odpraw emerytalno-rentowych są ujmowane niezwłocznie w pełnej wysokości w innych całkowitych dochodach. Niezależny aktuariusz co najmniej raz w roku wycenia wartość bieżącą zobowiązań z tytułu powyższych świadczeń. Przekrój demograficzny pracowników oraz wskaźniki ruchów kadrowych wykorzystywane przy wycenie są oparte na danych historycznych.

Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

Grupa ujmuje świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy jako zobowiązanie i koszt wtedy, gdy jest zdecydowana rozwiązać stosunek pracy z pracownikiem lub grupą pracowników przed osiągnięciem przez nich wieku emerytalnego lub zapewnić świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie złożonej przez siebie propozycji zachęcającej do dobrowolnego odejścia. Grupa jest zdecydowana rozwiązać stosunek pracy wtedy, gdy posiada szczegółowy, sformalizowany plan rozwiązania stosunku pracy i nie ma realnej możliwości wycofania się z tego planu.

Świadczenia należne później niż 12 miesięcy od dnia bilansowego są dyskontowane.

3.5.17. Płatności w formie akcji

TP S.A. prowadziła program płatności w formie akcji rozliczany w formie instrumentów kapitałowych, w ramach którego pracownicy świadczyli usługi Spółce oraz jej podmiotom zależnym w zamian za instrumenty kapitałowe TP S.A. Wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznanie instrumentów kapitałowych ujmowana była jako koszt oraz, drugostronnie, jako zwiększenie kapitału, przez okres, w którym spełniane były warunki nabycia (okres nabywania uprawnień).

France Telecom S.A. prowadziła własny program płatności w formie akcji rozliczany w formie instrumentów kapitałowych, w ramach którego pracownicy Grupy świadczyli usługi Spółce oraz jej podmiotom zależnym w zamian za instrumenty kapitałowe France Telecom S.A. Zgodnie z MSSF 2 „Płatności w formie akcji” wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznanie instrumentów kapitałowych France Telecom S.A. była ujmowana w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym jako koszt oraz drugostronnie jako zwiększenie kapitału przez okres, w którym spełniane były warunki nabycia (okres nabywania uprawnień).

Wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników była określana w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych ustalonej w dniu przyznania instrumentów.

3. Podstawowe zasady rachunkowości (ciąg dalszy)

3.5.17. Płatności w formie akcji (ciąg dalszy)

Warunki nabycia uprawnień, inne niż warunki rynkowe, zostały uwzględnione poprzez korektę liczby instrumentów kapitałowych wykorzystanych w wycenie całej transakcji tak, aby ostatecznie wartość kosztu świadczonych usług opierała się na liczbie instrumentów kapitałowych, co do których oczekiwano, iż zostaną do nich nabyte uprawnienia.

4. Główne przejęcia, zbycia oraz zmiany w zakresie konsolidacji

Główne przejęcia, zbycia oraz zmiany w zakresie konsolidacji, które wystąpiły w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku zostały opisane poniżej.

Grupa utworzyła Bilbo Sp. z o. o. oraz Integrated Solutions Sp. z o.o. - spółki zależne będące w 100% własnością Grupy, których zakres operacji obejmuje, odpowiednio, prowadzenie działalności inwestycyjnej oraz dostarczanie zintegrowanych rozwiązań z zakresu IT oraz infrastruktury sieciowej.

W dniu 22 czerwca 2011 roku Grupa oraz EM Bidco Sp. z o.o. podpisały umowę sprzedaży wszystkich udziałów TP Emitel (patrz Nota 7.1).

W dniu 21 lipca 2011 roku Grupa i Polska Telefonii Cyfrowa S.A. („PTC”) podpisały umowę w zakresie współkorzystania z radiowych sieci dostępowych. Umowa została zawarta na okres 15 lat, z możliwością przedłużenia.

Tego samego dnia strony podpisały również umowę wspólników regulującą zasady zarządzania NetWorkS! Sp. z o.o. („NetWorkS!”) – współkontrolowaną spółką utworzoną w kwietniu 2011 roku, w której Grupa i PTC posiadają po 50% udziałów, a której przedmiotem działalności jest zarządzanie, rozwój i utrzymanie sieci dostępowych.

W dniu 6 października 2011 roku Grupa nabyła od Skarbu Państwa 34,16% akcji spółki Telefony Podlaskie S.A. za 12 milionów złotych płatnych gotówką zwiększając swój udział do 89,27%. Na skutek powyższego kapitał własny przypisany udziałom nie dającym kontroli oraz zyski zatrzymane zmniejszyły się odpowiednio o 11 milionów złotych i 1 milion złotych.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2010 roku nie wystąpiły znaczące przejęcia, zbycia oraz zmiany w zakresie konsolidacji.

5. Przychody

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011	12 miesięcy do 31 grudnia 2010
Usługi telefonii stacjonarnej	4.569	5.157
Abonament i telefoniczne połączenia głosowe	3.419	4.033
Rozliczenia z innymi operatorami	1.139	1.109
Pozostałe	11	15
Usługi telefonii komórkowej	7.010	7.065
Telefoniczne połączenia głosowe	4.112	4.193
Rozliczenia z innymi operatorami	1.236	1.361
Usługi przesyłu wiadomości i treści	1.538	1.436
Pozostałe	124	75
Usługi przesyłu danych	2.433	2.542
Usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz telewizja	1.520	1.569
Transmisja danych	642	677
Dzierżawa łączy	269	291
Pozostałe	2	5
Radiokomunikacja	113	215
Sprzedaż towarów oraz pozostała sprzedaż	797	736
Przychody razem	14.922	15.715

Przychody generowane są przede wszystkim na terytorium Polski. Około 3,2% i 3,0% całkowitych przychodów odpowiednio za okresy 12 miesięcy zakończone 31 grudnia 2011 i 2010 roku pochodziło od jednostek nie mających siedziby na terytorium Polski. W większości były to przychody z tytułu usług międzyoperatorskich.

6. Koszty i przychody operacyjne

6.1. Usługi obce

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011	12 miesięcy do 31 grudnia 2010
Koszty sprzedaży	(2.493)	(2.509)
– wartość sprzedanych telefonów i innych towarów	(1.364)	(1.301)
– koszty prowizji, reklamy, sponsoringu i pozostałe	(1.129)	(1.208)
Koszty rozliczeń międzyoperatorskich	(1.910)	(2.139)
Koszty sieci oraz usług informatycznych	(876)	(905)
Pozostałe usługi obce	(1.733)	(1.621)
Usługi obce razem	(7.012)	(7.174)

Pozostałe usługi obce zawierają głównie koszty obsługi klientów, koszty opłat pocztowych, koszty udostępniania treści, koszty wynajmu oraz koszty zarządzania i utrzymania nieruchomości.

6.2. Koszty świadczeń pracowniczych

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011	12 miesięcy do 31 grudnia 2010
Średnia liczba pracowników (w przeliczeniu na pełne etaty)	24.119	25.687
Wynagrodzenia	(1.797)	(1.872)
Składki na ubezpieczenie społeczne i pozostałe obciążenia	(383)	(392)
Długoterminowe świadczenia pracownicze ⁽¹⁾	41	(36)
Skapitalizowane koszty osobowe	181	162
Pozostałe świadczenia pracownicze	(73)	(76)
Płatności w formie akcji	–	(4)
Koszty świadczeń pracowniczych razem	(2.031)	(2.218)

⁽¹⁾ Patrz Nota 25.

6.3. Pozostałe koszty i przychody operacyjne

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011	12 miesięcy do 31 grudnia 2010
Utrata wartości oraz koszt sprzedanych należności handlowych i pozostałych, netto	(259)	(114)
Obciążenia podatkowe inne niż podatek dochodowy	(340)	(318)
– podatek od nieruchomości i opłaty za wieczyste użytkowanie	(181)	(184)
– opłaty za częstotliwość, za posiadane zasoby numeracyjne i opłaty telekomunikacyjne	(96)	(100)
– pozostałe obciążenia podatkowe	(63)	(34)
Opłata licencyjna za używanie znaku towarowego Orange ⁽¹⁾	(125)	(120)
Straty z tytułu różnic kursowych, netto	(71)	(8)
Pozostałe koszty i zmiany stanu rezerw, netto ⁽²⁾	(571)	(209)
Pozostałe koszty operacyjne razem	(1.366)	(769)
Przychody ze sprzedaży i odzyskania należności	138	29
Odsetki z tytułu nieterminowych płatności należności handlowych	29	36
Pozostałe przychody	240	128
Pozostałe przychody operacyjne razem	407	193

⁽¹⁾ Patrz Nota 32.2.

⁽²⁾ Zawiera koszt związany z rezerwą na postępowanie przed Komisją Europejską w sprawie dostępu szerokopasmowego wynoszący 458 milionów złotych w 2011 roku oraz 50 milionów złotych w 2010 roku (patrz Nota 31.d).

Pozostałe koszty i zmiany stanu rezerw, netto, zawierają głównie zmiany stanu rezerw na roszczenia i sprawy sądowe, ryzyka oraz pozostałe koszty (patrz Nota 27), z wyjątkiem rezerwy na ryzyko związane ze sporem z DPTG (patrz Nota 31.e).

6. Koszty i przychody operacyjne (ciąg dalszy)

6.4. Koszty prac badawczych i rozwojowych

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku koszty prac badawczych i rozwojowych ujęte w rachunku zysków i strat wyniosły 60 milionów złotych. Koszty tej samej wysokości zostały ujęte w rachunku zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 roku.

7. Zyski ze sprzedaży aktywów

7.1. Zysk ze sprzedaży TP Emitel

W dniu 22 czerwca 2011 roku Grupa oraz EM Bidco Sp. z o.o. podpisały umowę sprzedaży wszystkich udziałów TP Emitel za łączne wynagrodzenie wynoszące 1.665 milionów złotych, składające się z ceny sprzedaży w kwocie 1.737 milionów złotych otrzymanej w gotówce oraz zobowiązań przejętych przez Grupę. Dodatkowo Grupa poniosła koszty transakcyjne.

Grupa wyłączyła ze skonsolidowanego bilansu następujące aktywa i zobowiązania TP Emitel:

(w milionach złotych)

Aktywa:	598
– Środki trwałe	401
– Należności handlowe	42
– Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	88
– Pozostałe	67
Zobowiązania:	132
– Zobowiązania handlowe	30
– Świadczenia pracownicze	27
– Pozostałe	75
Wartość sprzedanych aktywów netto	466

Zysk ze sprzedaży wynoszący 1.183 miliony złotych został zaprezentowany oddzielnie w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Gdyby TP Emitel nie wchodził w skład Grupy w prezentowanych okresach, wartość skonsolidowanych przychodów za okresy 12 miesięcy zakończone 31 grudnia 2011 i 2010 roku byłaby niższa odpowiednio o 154 miliony złotych i 295 milionów złotych. Przy tym samym założeniu, skonsolidowany zysk netto za okresy 12 miesięcy zakończone 31 grudnia 2011 i 2010 roku byłby niższy odpowiednio o 65 milionów złotych i 98 milionów złotych.

TP Emitel wchodził w skład segmentu telefonii stacjonarnej.

7.2. Zyski ze sprzedaży pozostałych aktywów

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku zyski ze sprzedaży pozostałych aktywów wyniosły odpowiednio 32 miliony złotych i 59 milionów złotych i zawierały głównie zyski ze sprzedaży nieruchomości.

8. Utrata wartości

8.1. Informacja dotycząca ośrodków wypracowujących środki pieniężne

Z uwagi na rodzaj prowadzonej działalności, większość pojedynczych składników aktywów Grupy nie wypracowuje wpływów pieniężnych, które byłyby niezależne od wpływów generowanych przez pozostałe aktywa. Cała stacjonarna sieć telekomunikacyjna, cała sieć komórkowa oraz portal internetowy zostały uznane za pojedyncze ośrodki wypracowujące środki pieniężne.

Przy ocenie, czy istnieją przesłanki wskazujące na potencjalną utratę wartości aktywów, Grupa bierze pod uwagę określone czynniki, między innymi liberalizację rynku oraz pozostałe zmiany regulacyjne i gospodarcze zachodzące na rynku telekomunikacyjnym w Polsce. Na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości wszystkich ośrodków wypracowujących środki pieniężne (włączając wartość firmy – patrz Nota 12). W wyniku przeprowadzonych testów nie rozpoznano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w latach 2011 i 2010.

Główne założenia, przyjęte w celu ustalenia wartości użytkowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne, są następujące:

- wartość rynku, stopa penetracji i udział w rynku, decyzje organów regulacyjnych dotyczące cen, dostępności usług, poziom kosztów sprzedaży niezbędny do zastępowania produktów i konkurowania z istniejącymi lub nowymi uczestnikami rynku, wpływ zmian przychodów netto na koszty bezpośrednie oraz
- poziom wydatków inwestycyjnych, który może zależeć od konieczności wdrożenia nowych technologii.

Wielkości przyporządkowane każdemu z tych parametrów odzwierciedlają doświadczenia Grupy skorygowane o oczekiwane zmiany w okresie objętym biznes planem, jednakże mogą podlegać wpływom nie dających się przewidzieć zmian politycznych, gospodarczych lub prawnych.

Główne ośrodki wypracowujące środki pieniężne	Sieć stacjonarna	Sieć komórkowa	Portal internetowy
Na dzień 31 grudnia 2011 roku			
Podstawa wartości odzyskiwalnej	Wartość użytkowa	Wartość użytkowa	Wartość użytkowa
Źródło danych	Biznes plan	Biznes plan	Biznes plan
	4-letnia prognoza	4-letnia prognoza	4-letnia prognoza
	przepływów	przepływów	przepływów
	pieniężnych	pieniężnych	pieniężnych
Krańcowa stopa wzrostu	0%	0%	3%
Stopa dyskontowa przed opodatkowaniem	11,0%	11,5%	14,0%

Główne ośrodki wypracowujące środki pieniężne	Sieć stacjonarna	Sieć komórkowa	Portal internetowy	Sieć radiodifuzyjna ⁽¹⁾
Na dzień 31 grudnia 2010 roku				
Podstawa wartości odzyskiwalnej	Wartość użytkowa	Wartość użytkowa	Wartość użytkowa	Wartość użytkowa
Źródło danych	Biznes plan	Biznes plan	Biznes plan	Biznes plan
	5-letnia prognoza	5-letnia prognoza	5-letnia prognoza	5-letnia prognoza
	przepływów	przepływów	przepływów	przepływów
	pieniężnych	pieniężnych	pieniężnych	pieniężnych
Krańcowa stopa wzrostu	0%	0%	1%	2,5%
Stopa dyskontowa przed opodatkowaniem	11,0%	11,5%	14,0%	11,7%

⁽¹⁾ Dotyczy spółki TP Emitel sprzedanej w 2011 roku (patrz Nota 7.1).

Analiza wrażliwości wartości odzyskiwalnych

Zdaniem Zarządu żadna racjonalnie możliwa zmiana któregośkolwiek z powyższych kluczowych założeń nie spowoduje, że wartość bilansowa stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej, sieci komórkowej czy portalu internetowego przewyższy istotnie ich wartość odzyskiwalną.

8.2. Wartość firmy

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku nie rozpoznano odpisu aktualizującego wartość firmy. Szczegóły dotyczące testu na utratę wartości dla wartości firmy zostały zaprezentowane w Nocie 8.1.

8.3. Pozostałe środki trwałe i wartości niematerialne

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku odpis aktualizujący wartość środków trwałych i wartości niematerialnych ujęty w rachunku zysków i strat wyniósł odpowiednio 9 milionów złotych i 11 milionów złotych i wynikał głównie z utworzenia odpisu aktualizującego jako rezultat przeglądu wybranych nieruchomości Grupy.

9. Przychody i koszty finansowe

12 miesięcy do 31 grudnia 2011								
(w milionach złotych)								
Koszty finansowe, netto					Zysk operacyjny			
	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe i pozostałe koszty finansowe	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Koszty dyskonta	Przychody / (koszty) finansowe, netto	Przychody odsetkowe	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Odpisy aktualizujące
Pożyczki udzielone i należności własne	111	–	(5)	–	106	29 ⁽²⁾	12	(129) ⁽³⁾
– w tym środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	109	–	(5)	–	104	–	–	–
Zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu	–	(309) ⁽¹⁾	(365)	(95)	(769)	–	(114)	–
Instrumenty pochodne	–	(141)	377	30	266	–	304	–
– zabezpieczające instrumenty pochodne	–	(54)	221	–	167	–	16	–
– instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	–	(87)	156	30	99	–	288	–
Pozycje niefinansowe ⁽⁴⁾	–	–	–	(35)	(35)	–	(273)	–
Razem	111	(450)	7	(100)	(432)	29	(71)	(129)

⁽¹⁾ Zawiera głównie koszty odsetkowe od obligacji i kredytów bankowych oraz zmianę wartości godziwej zobowiązań zabezpieczonych instrumentami pochodnymi zabezpieczającymi wartość godziwą.

⁽²⁾ Zawiera odsetki za zwłokę w zapłacie należności handlowych.

⁽³⁾ Zawiera odpisy aktualizujące należności handlowe.

⁽⁴⁾ Zawiera głównie rezerwy i świadczenia pracownicze.

12 miesięcy do 31 grudnia 2010								
(w milionach złotych)								
Koszty finansowe, netto					Zysk operacyjny			
	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe i pozostałe koszty finansowe	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Koszty dyskonta	Przychody / (koszty) finansowe, netto	Przychody odsetkowe	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Odpisy aktualizujące
Pożyczki udzielone i należności własne	85	–	29	–	114	36 ⁽²⁾	(6)	(107) ⁽³⁾
– w tym środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	83	–	29	–	112	–	–	–
Zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu	–	(331) ⁽¹⁾	163	(36)	(204)	–	15	–
Instrumenty pochodne	–	(153)	(169)	(10)	(332)	–	(52)	–
– zabezpieczające instrumenty pochodne	–	(64)	(97)	–	(161)	–	(6)	–
– instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	–	(89)	(72)	(10)	(171)	–	(46)	–
Pozycje niefinansowe ⁽⁴⁾	–	–	–	(37)	(37)	–	35	–
Razem	85	(484)	23	(83)	(459)	36	(8)	(107)

⁽¹⁾ Zawiera głównie koszty odsetkowe od obligacji i kredytów bankowych oraz zmianę wartości godziwej zobowiązań zabezpieczonych instrumentami pochodnymi zabezpieczającymi wartość godziwą.

⁽²⁾ Zawiera odsetki za zwłokę w zapłacie należności handlowych.

⁽³⁾ Zawiera odpisy aktualizujące należności handlowe.

⁽⁴⁾ Zawiera głównie rezerwy i świadczenia pracownicze.

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku nie wystąpiła znacząca nieefektywność instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne oraz wartość godziwą.

10. Podatek dochodowy

(w milionach złotych)			12 miesięcy do 31 grudnia 2011	12 miesięcy do 31 grudnia 2010
Bieżący podatek dochodowy			(169)	(420)
Zmiana odroczonego podatku dochodowego ⁽¹⁾			302	86
Minus: Odroczonego podatku dochodowego ujęty w innych całkowitych dochodach			–	7
Podatek dochodowy razem			133	(341)

⁽¹⁾ Nie zawiera zmiany odroczonego podatku dochodowego wynikającej z transakcji przejęcia i zbycia jednostek zależnych (patrz Nota 4).

Uzgodnienie pomiędzy obciążeniem z tytułu podatku dochodowego a teoretyczną kwotą podatku bazującą na ustawowej stawce podatkowej przedstawia się następująco:

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011	12 miesięcy do 31 grudnia 2010
Skonsolidowany zysk przed opodatkowaniem	1.785	449
Minus: Zysk ze sprzedaży TP Emitel (transakcja neutralna podatkowo)	(1.183)	–
Spór z DPTG (patrz Nota 31.e i 33)	–	1.061
Postępowanie przed Komisją Europejską (patrz Nota 31.d) ⁽¹⁾	513	50
Skonsolidowany zysk przed opodatkowaniem, skorygowany	1.115	1.560
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
Kwota teoretyczna podatku	(212)	(296)
Odliczenie związane z wydatkami poniesionymi na nabycie nowych technologii (za lata 2006-2011)	148	–
Przeszacowanie aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczącego sporu z DPTG	233	(31)
Zmiana nierozpoznanego aktywa na podatek odroczonego i pozostałe różnice	(4)	10
Koszty nie wpływające na podstawę opodatkowania, netto	(32)	(24)
Podatek dochodowy razem	133	(341)

⁽¹⁾ Zawiera różnice kursowe.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku dokonano oceny możliwości realizacji ujemnych różnic przejściowych dotyczących sporu z DPTG i podwyższono aktywo z tytułu podatku odroczonego o 233 miliony złotych.

Koszty nie wpływające na podstawę opodatkowania obejmują koszty indywidualnie wymienione w polskim prawie podatkowym jako nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów.

Spółki Telekomunikacja Polska S.A., PTK - Centertel Sp. z o.o. oraz TP Invest Sp. z o.o. tworzą Podatkowa Grupę Kapitałową TP.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego wynikające z nierozliczonych strat podatkowych są rozpoznawane, gdy realizacja wynikających z nich korzyści podatkowych, poprzez odpisanie strat od przyszłych dochodów do opodatkowania, jest prawdopodobna. Straty podatkowe mogą zostać wykorzystane w ciągu 5 kolejnych lat, z zastrzeżeniem, iż w ciągu jednego roku można wykorzystać maksymalnie 50% rocznej straty. W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 roku i 2010 roku jednostki Grupy wykorzystały poniesione w latach poprzednich straty podatkowe w kwocie odpowiednio 111 milionów złotych i 138 milionów złotych. Na dzień 31 grudnia 2011 roku w jednostkach Grupy nie wystąpiły znaczące kwoty niewykorzystanych strat podatkowych.

Podatek odroczonego

Na saldo aktywa/(rezerwy) netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego składają się następujące pozycje:

(w milionach złotych)	Skonsolidowany bilans		Skonsolidowany rachunek zysków i strat	
	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010	12 miesięcy do 31 grudnia 2011	12 miesięcy do 31 grudnia 2011
Środki trwałe i wartości niematerialne	(11)	(91)	77	55
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe	68	69	(1)	16
(Przychody)/koszty finansowe, netto	(28)	(11)	(15)	(62)
(Przychody)/koszty rozpoznane memoriałowo, netto	672	420	252	81
Programy świadczeń pracowniczych	52	60	(10)	3
Przychody przyszłych okresów	113	116	(3)	(3)
Straty podatkowe i pozostałe różnice	33	31	2	(11)
Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego, netto	899	594	–	–
Podatek odroczonego razem	–	–	302	79

Wartość nierozpoznanego aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczy głównie tych różnic przejściowych, które zdaniem Grupy mogą nie zostać wykorzystane podatkowo. Na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku różnice przejściowe, dla których nie rozpoznano aktywa z tytułu podatku odroczonego, wyniosły odpowiednio 121 milionów złotych oraz 110 milionów złotych. Nierozpoznane aktywo z tytułu podatku odroczonego dotyczy również strat podatkowych, w stosunku do których oczekuje się, że nie zostaną wykorzystane. Na dzień 31 grudnia 2010 roku kwota strat podatkowych, dla której nie rozpoznano aktywa z tytułu podatku odroczonego, wyniosła 18 milionów złotych. Na dzień 31 grudnia 2011 roku nie wystąpiły znaczące różnice przejściowe dotyczące strat podatkowych, dla których nie rozpoznano aktywa z tytułu podatku odroczonego.

11. Składniki innych całkowitych dochodów

11.1. Instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne

Zmiana wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne ujęta w innych całkowitych dochodach została zaprezentowana poniżej:

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011			12 miesięcy do 31 grudnia 2010		
	Przed podatkiem	Podatek odroczony	Po podatku	Przed podatkiem	Podatek odroczony	Po podatku
Efektywna część zysków/(strat) na instrumentach zabezpieczających	158	(30)	128	(134)	26	(108)
Przeklasyfikowanie do rachunku zysków i strat korygujące:	(117)	22	(95)	120	(23)	97
- koszty odsetkowe prezentowane w kosztach finansowych, netto	39	(7)	32	46	(9)	37
- różnice kursowe prezentowane w kosztach finansowych, netto	(152)	28	(124)	69	(13)	56
- różnice kursowe prezentowane w pozostałych kosztach operacyjnych	(4)	1	(3)	6	(1)	5
- usługi obce	-	-	-	(1)	-	(1)
Kwota przeklasyfikowana do wartości początkowej zabezpieczanej pozycji (33)		6	(27)	(4)	1	(3)
Zyski/(straty) z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne razem	8	(2)	6	(18)	4	(14)

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku nie wystąpiły istotne planowane transakcje, dla których przerwano stosowanie rachunkowości zabezpieczeń, z powodu zaprzestania oczekiwania ich realizacji.

Przewiduje się, że zyski/(straty) z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne skumulowane w innych całkowitych dochodach na dzień 31 grudnia 2011 roku osiągną termin wymagalności i wpłyną na rachunek zysków i strat w latach 2012-2014.

11.2. Straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia

Straty aktuarialne dotyczące świadczeń po okresie zatrudnienia (patrz Nota 25) ujęte w innych całkowitych dochodach zostały zaprezentowane poniżej:

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011			12 miesięcy do 31 grudnia 2010		
	Przed podatkiem	Podatek odroczony	Po podatku	Przed podatkiem	Podatek odroczony	Po podatku
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące odpraw emerytalno-rentowych	3	(1)	2	(12)	2	(10)
Straty aktuarialne dotyczące pozostałych świadczeń po okresie zatrudnienia	(14)	3	(11)	(4)	1	(3)
Straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia razem	(11)	2	(9)	(16)	3	(13)

12. Wartość firmy

Wartość firmy dotycząca spółek zależnych objętych konsolidacją przedstawia się następująco:

(w milionach złotych)		Na dzień 31 grudnia 2011			Na dzień 31 grudnia 2010		
	Ośrodek wypracowujący środki pieniężne	Accumulated Koszt	Odpis aktualizujący	Wartość netto	Accumulated Koszt	Odpis aktualizujący	Wartość netto
PTK-Centertel	Sieć komórkowa	3.909	–	3.909	3.909	–	3.909
Ramsat	Sieć komórkowa	22	–	22	22	–	22
Wirtualna Polska	Portal internetowy	247	(162)	85	247	(162)	85
Wartość firmy razem		4.178	(162)	4.016	4.178	(162)	4.016

13. Pozostałe wartości niematerialne

(w milionach złotych)		Na dzień 31 grudnia 2011			
		Koszt	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Koncesje telekomunikacyjne		2.345	(1.212)	-	1.133
Oprogramowanie komputerowe		5.337	(3.623)	-	1.714
Pozostałe wartości niematerialne		219	(98)	(13)	108
Pozostałe wartości niematerialne razem		7.901	(4.933)	(13)	2.955

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011			Na dzień 1 stycznia 2010	
	Koszt	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość netto	Wartość netto
Koncesje telekomunikacyjne	2.345	(1.067)	–	1.278	1.424
Oprogramowanie komputerowe	4.757	(3.256)	–	1.501	1.269
Pozostałe wartości niematerialne	168	(73)	(13)	82	74
Pozostałe wartości niematerialne razem	7.270	(4.396)	(13)	2.861	2.767

Zmiany wartości bilansowej netto innych wartości niematerialnych przedstawiają się następująco:

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011	12 miesięcy do 31 grudnia 2010
Saldo początkowe po uwzględnieniu umorzenia i odpisu aktualizującego	2.861	2.767
Nabycie wartości niematerialnych	753	720
Sprzedaż i likwidacja	(2)	(6)
Amortyzacja	(670)	(618)
Utworzenie odpisu aktualizującego	–	(1)
Reklasyfikacje i pozostałe zmiany, netto	13	(1)
Saldo zamknięcia	2.955	2.861

Dane dotyczące głównych pozycji wartości niematerialnych Grupy (koncesje telekomunikacyjne) przedstawiają się następująco:

(w milionach złotych)	Wartość bilansowa netto				
	Data nabycia	Termin wygaśnięcia koncesji	Cena nabycia (niezdyktowana)	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Koncesja DCS 1800	1997	2012	318	16	41
Koncesja GSM 900	1999	2014	402	66	91
Koncesja UMTS	2000	2023	2.495	1.051	1.146
Koncesje telekomunikacyjne razem			3.215	1.133	1.278

14. Środki trwałe

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011			
	Koszt	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Grunty i budynki	3.394	(1.340)	(101)	1.953
Sieci i terminale	39.733	(27.246)	(1)	12.486
Sprzęt informatyczny	2.043	(1.551)	–	492
Dotacje inwestycyjne	(241)	124	–	(117)
Pozostałe	405	(301)	(6)	98
Środki trwałe razem	45.334	(30.314)	(108)	14.912

14. Środki trwałe (ciąg dalszy)

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2010			Na dzień 1 stycznia 2010	
	Koszt	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość netto	Wartość netto
Grunty i budynki	3.619	(1.374)	(98)	2.147	2.293
Sieci i terminale	39.963	(26.112)	(4)	13.847	15.029
Sprzęt informatyczny	2.119	(1.573)	–	546	486
Dotacje inwestycyjne	(243)	111	–	(132)	(148)
Pozostałe	415	(316)	(7)	92	83
Środki trwałe razem	45.873	(29.264)	(109)	16.500	17.743

Dotacje inwestycyjne są bezzwrotne i dotyczą przede wszystkim określonych środków trwałych otrzymanych przez TP S.A. od Społecznych Komitetów Telefonizacji.

Zmiany wartości bilansowej netto środków trwałych przedstawiają się następująco:

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011	12 miesięcy do 31 grudnia 2010
Saldo początkowe po uwzględnieniu umorzenia i odpisu aktualizującego	16.500	17.743
Nabycie środków trwałych	1.853	1.996
Sprzedaż i likwidacja	(42)	(43)
Amortyzacja	(3.033)	(3.174)
Utworzenie odpisu aktualizującego	(9)	(10)
Wyłączenie z bilansu ⁽¹⁾	(401)	–
Koszty likwidacji, reklasyfikacje i pozostałe zmiany, netto	44	(12)
Saldo zamknięcia	14.912	16.500

⁽¹⁾ Sprzedaż TP Emitel (patrz Nota 7.1).

Wartość bilansowa środków trwałych używanych na podstawie umów leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku wynosiła odpowiednio 13 milionów złotych i 19 milionów złotych. W ciągu 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 roku nie wystąpiły żadne zwiększenia stanu środków trwałych używanych na podstawie umów leasingu finansowego. W ciągu 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2010 roku zwiększenia stanu środków trwałych używanych na podstawie umów leasingu finansowego wyniosły 3 miliony złotych. Środki trwałe stanowiące przedmiot leasingu nie mogą zostać sprzedane, darowane, przewłaszczone ani zastawione i stanowią zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań.

15. Inwestycje wyceniane metodą praw własności

Inwestycje wyceniane metodą praw własności składają się głównie z 50% udziałów w NetWorkS! – spółką kontrolowaną w kwietniu 2011 roku (patrz Nota 4).

Dane finansowe NetWorkS! przedstawione są poniżej:

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011
Aktywa trwałe razem	42
Aktywa obrotowe razem	42
Zobowiązania długoterminowe razem	1
Zobowiązania krótkoterminowe razem	51
Aktywa netto razem	32
Udział Grupy w aktywach netto	16

(w milionach złotych)

12 miesięcy
do 31 grudnia 2011

Przychody razem	69
Koszty razem	(67)
Zysk	2
Udział Grupy w zysku	1

16. Aktywa finansowe

16.1. Aktywa dostępne do sprzedaży

Aktywa dostępne do sprzedaży będące w posiadaniu Grupy zostały przedstawione poniżej:

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011			Na dzień 31 grudnia 2010		
	Koszt	Odpis aktualizujący	Wartość netto	Koszt	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Exatel S.A.	14	(11)	3	14	(11)	3
Pozostałe	1	–	1	2	(1)	1
Aktywa dostępne do sprzedaży razem	15	(11)	4	16	(12)	4

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane według kosztu historycznego pomniejszonego o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i składają się głównie z udziałów i akcji spółek, dla których brak jest aktywnego rynku oraz których wartość godziwa nie może być wiarygodnie wyceniona.

16.2. Pożyczki udzielone i należności własne, z wyłączeniem należności handlowych

Pożyczki udzielone i należności własne Grupy z wyłączeniem należności handlowych, zostały przedstawione poniżej:

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011			Na dzień 31 grudnia 2010		
	Koszt	Odpis aktualizujący	Wartość netto	Koszt	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Należności z tytułu leasingu finansowego	17	–	17	17	–	17
Depozyty długoterminowe	–	–	–	12	–	12
Pozostałe	3	–	3	3	–	3
Pożyczki udzielone i należności własne z wyłączeniem należności handlowych razem	20	–	20	32	–	32
W tym krótkoterminowe	8	–	8	10	–	10
W tym długoterminowe	12	–	12	22	–	22

Maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe odzwierciedla wartość bilansowa pożyczek udzielonych i należności własnych.

16.3. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Aktywa Grupy wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zostały przedstawione poniżej:

(w milionach złotych)	Wartość godziwa	
	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Instrumenty pochodne – przeznaczone do obrotu ⁽¹⁾	357	71
Zbywalne papiery wartościowe – przeznaczone do obrotu ⁽¹⁾	9	9
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat razem	366	80
W tym krótkoterminowe	234	28
W tym długoterminowe	132	52

⁽¹⁾ Ujęte w kalkulacji długu finansowego netto (patrz Nota 19).

Maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe odzwierciedla wartość bilansowa instrumentów pochodnych. Grupa zawiera kontrakty na instrumenty pochodne z wiodącymi instytucjami finansowymi. Grupa ustaliła limity transakcyjne dotyczące każdego z kontrahentów, służące monitorowaniu wielkości ekspozycji na ryzyko kredytowe. W przypadku pogorszenia się kondycji finansowej kontrahenta, Grupa stosuje odpowiednie środki w celu ograniczenia ryzyka utraty jego wypłacalności.

16. Aktywa finansowe (ciąg dalszy)

16.4. Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej

Poniższe tabele przedstawiają analizę aktywów finansowych Grupy, które po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej, pogrupowanych w Poziomy 1-3 w zależności od stopnia obserwowalności danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny wartości godziwej (patrz Nota 3.5.12).

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011			
	Pomiar wartości godziwej			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	9	357	–	366
Instrumenty pochodne – przeznaczone do obrotu	–	357	–	357
Zbywalne papiery wartościowe – przeznaczone do obrotu	9	–	–	9
Zabezpieczające instrumenty pochodne	–	145	–	145
Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej razem	9	502	–	511

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011			
	Pomiar wartości godziwej			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	9	71	–	80
Instrumenty pochodne – przeznaczone do obrotu	–	71	–	71
Zbywalne papiery wartościowe – przeznaczone do obrotu	9	–	–	9
Zabezpieczające instrumenty pochodne	–	51	–	51
Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej razem	9	122	–	131

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku nie wystąpiły przesunięcia pomiędzy Poziomem 1 i Poziomem 2 hierarchii pomiaru wartości godziwej oraz nie nastąpiły przesunięcia z/do Poziomu 3.

17. Należności handlowe, pozostałe aktywa oraz czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Należności handlowe, netto	1.506	1.637
Należności z tytułu podatku VAT	136	105
Należności z tytułu pozostałych podatków	2	34
Pozostałe ⁽¹⁾	89	127
Pozostałe aktywa razem	227	266
Nieaktywowane telefony komórkowe i terminale w zewnętrznej sieci sprzedaży	60	55
Pozostałe czynne rozliczenia międzyokresowe	18	39
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów razem	78	94

⁽¹⁾ Zawiera głównie należności związane z zaliczkami i przedpłatami dla dostawców, sprzedażą środków trwałych, refakturowanymi kosztami reklamy i promocji, odszkodowaniami i karami.

W ocenie Grupy, w odniesieniu do należności handlowych, nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z uwagi na dużą i zróżnicowaną bazę klientów indywidualnych i biznesowych. Maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe na dzień bilansowy najlepiej odzwierciedla wartość bilansowa tych należności.

Zmiany w odpisach aktualizujących należności handlowe w okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku zaprezentowano poniżej:

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011	12 miesięcy do 31 grudnia 2010
Saldo początkowe	339	293
Utworzenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, netto	129	107
Sprzedane lub spisane należności handlowe objęte odpisem aktualizującym i pozostałe zmiany stanu	(167)	(61)
Saldo zamknięcia	301	339

Na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku analiza przeterminowanych należności handlowych, w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości przedstawiała się następująco:

Na dzień 31 grudnia 2011 roku

(w milionach złotych)	Przeterminowane				
	Wartość bilansowa	Nie objęte odpisem i nie przeterminowane	Mniej niż 180 dni	Pomiędzy 180 a 360 dni	More than 360 dni
Należności handlowe testowane łącznie na utratę wartości	1.464	951	449	52	12
Należności handlowe testowane indywidualnie na utratę wartości	42				
Należności handlowe razem, netto	1.506				

Na dzień 31 grudnia 2010 roku

(w milionach złotych)	Przeterminowane				
	Wartość bilansowa	Nie objęte odpisem i nie przeterminowane	Mniej niż 180 dni	Pomiędzy 180 a 360 dni	More than 360 dni
Należności handlowe testowane łącznie na utratę wartości	1.612	1,085	464	51	12
Należności handlowe testowane indywidualnie na utratę wartości	25				
Należności handlowe razem, netto	1.637				

18. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych będące w posiadaniu Grupy przedstawiają się następująco:

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Środki pieniężne w kasie	–	1
Środki pieniężne na bieżących rachunkach bankowych i depozyty jednodniowe	627	296
Depozyty do 3 miesięcy	2.233	1.839
Papiery wartościowe o zapadalności do 3 miesięcy	–	311
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych razem	2.860	2.447

Nadwyżki środków pieniężnych Grupy inwestowane są w krótkoterminowe płynne instrumenty finansowe np. depozyty bankowe i bony skarbowe. Okresy inwestycji zależą od bieżącego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne. Lokaty krótkoterminowe zakładane są na okresy od jednego dnia do 3 miesięcy. Instrumenty te przynoszą oprocentowanie, którego wysokość zależy od bieżących stóp rynku pieniężnego oraz długości inwestycji.

W saldzie środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku zawarte są środki pieniężne denominowane w walutach obcych w kwocie odpowiednio 20 milionów złotych i 18 milionów złotych.

Maksymalna ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe na dzień bilansowy jest najlepiej reprezentowana przez wartość bilansową środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych. Grupa lokuje środki pieniężne i ich ekwiwalenty na rachunkach prowadzonych przez wiodące instytucje finansowe posiadające rating inwestycyjny. Grupa ustala limity transakcyjne dotyczące każdego z kontrahentów, służące monitorowaniu wielkości ekspozycji na ryzyko kredytowe. W przypadku pogorszenia się kondycji finansowej kontrahenta, Grupa stosuje odpowiednie środki w celu ograniczenia ryzyka utraty jego wypłacalności.

19. Dług finansowy netto

Wartość długu finansowego netto odpowiada wartości długu finansowego brutto (przeliczonej na złote według kursu walutowego obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego), po uwzględnieniu instrumentów pochodnych netto (pasywa pomniejszone o aktywa) zaklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, zabezpieczających przepływy pieniężne oraz zabezpieczających wartość godziwą, pomniejszonej o środki pieniężne i ich ekwiwalenty, zbywalne papiery wartościowe oraz z uwzględnieniem wpływu efektywnej części zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Analiza terminów wymagalności zobowiązań finansowych Grupy oparta jest na wynikających z umowy niezdyktowanych przepływach pieniężnych.

Na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku kwoty w walucie zostały przeliczone na złote według kursu NBP na koniec okresu. Płatności odsetek wynikające z instrumentów finansowych, naliczane według zmiennej stopy procentowej, zostały wyliczone w oparciu o stopę procentową ustaloną w ostatnim okresie odsetkowym obowiązującym przed dniem 31 grudnia 2011 i 2010 roku. Zobowiązania finansowe, które mogą zostać spłacone w dowolnym terminie zależnie od woli Grupy, są wykazywane jako krótkoterminowe lub długoterminowe w zależności od oczekiwanego terminu spłaty. Długoterminowe saldo jest przypisane do okresu wynikającego z ostatecznego terminu wymagalności określonego w umowie.

Poniższa tabela przedstawia strukturę długu finansowego netto według rodzaju i analizę terminów wymagalności zobowiązań finansowych bazującą na umownych niezdyktowanych przepływach pieniężnych.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku:

(w milionach złotych)		Niezdyktowane umowne przepływy pieniężne ⁽¹⁾							
		Długoterminowe							
	Wartość Nota bilansowa	Do 1 roku	1-2 lata	2-3 lata	3-4 lata	4-5 lat	Pow. 5 lat	Razem długo. Razem	
Zobowiązania handlowe (z wyłączeniem UMTS) (A)	28 3.136	3.136	–	–	–	–	–	–	– 3.136
Zobowiązania z tytułu koncesji UMTS (B)	28 888	66	66	124	124	124	755	1.193	1.259
Obligacje	20 3.241	186	186	3.278	–	–	–	3.464	3.650
Kredyty bankowe	20 1.684	719	961	44	43	5	24	1.077	1.796
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	12	8	3	3	–	–	–	6	14
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu ⁽²⁾	4.937	913	1.150	3.325	43	5	24	4.547	5.460
Instrumenty pochodne - netto ⁽³⁾	21 (384)	(140)	65	9	–	–	–	74	(66)
Dług finansowy brutto po uwzględnieniu instrumentów pochodnych (C)	4.553	773	1.215	3.334	43	5	24	4.621	5.394
Zobowiązania finansowe razem (A) + (B) + (C)	8.577	3.975	1.281	3.458	167	129	779	5.814	9.789
Zbywalne papiery wartościowe	16 9								
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 2.860								
Suma częściowa (D)	2.869								
Efektywna część zabezpieczeń przepływów pieniężnych (E)	10								
Dług finansowy netto (C)-(D)+(E)	1.694								

⁽¹⁾ Obejmują zarówno płatności kapitału jak i odsetek.

⁽²⁾ Z wyłączeniem zobowiązań handlowych oraz zobowiązań z tytułu koncesji UMTS.

⁽³⁾ Uwzględnione są zarówno aktywa jak i pasywa.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku:

Niezdykontowane umowne przepływy pieniężne ⁽¹⁾

(w milionach złotych)		Długoterminowe							
	Wartość Nota bilansowa	Do 1 roku	1-2 lata	2-3 lata	3-4 lata	4-5 lat	Pow. 5 lat	Razem długo.	Razem
Zobowiązania handlowe (z wyłączeniem UMTS) (A)	28 3.099	3.099	–	–	–	–	–	–	– 3.099
Zobowiązania z tytułu koncesji UMTS (B)	28 808	59	59	59	111	111	788	1.128	1.187
Obligacje	20 4.118	1.410	167	167	2.939	–	–	3.273	4.683
Kredyty bankowe	20 1.867	287	691	951	39	38	25	1.744	2.031
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	18	7	7	3	3	–	–	13	20
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu ⁽²⁾	6.003	1.704	865	1.121	2.981	38	25	5.030	6.734
Instrumenty pochodne - netto ⁽³⁾	21 268	166	64	62	293	–	–	419	585
Dług finansowy brutto po uwzględnieniu instrumentów pochodnych (C)	6.271	1.870	929	1.183	3.274	38	25	5.449	7.319
Zobowiązania finansowe razem (A) + (B) + (C)	10.178	5.028	988	1.242	3.385	149	813	6.577	11.605
Zbywalne papiery wartościowe	16 9								
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 2.447								
Suma częściowa (D)	2.456								
Efektywna część zabezpieczeń przepływów pieniężnych (E)	2								
Dług finansowy netto (C)-(D)+(E)	3.817								

⁽¹⁾ Obejmują zarówno płatności kapitału jak i odsetek.

⁽²⁾ Z wyłączeniem zobowiązań handlowych oraz zobowiązań z tytułu koncesji UMTS.

⁽³⁾ Uwzględnione są zarówno aktywa jak i pasywa.

Na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku większość zobowiązań handlowych Grupy miała trzymiesięczny termin wymagalności.

20. Zobowiązania finansowe wyceniane według amortyzowanego kosztu, z wyłączeniem zobowiązań handlowych

20.1. Obligacje

W poniższej tabeli przedstawione zostały obligacje wyemitowane przez Grupę:

(w milionach złotych)		Kwota pozostała do spłaty na dzień ⁽¹⁾					
Emitent	Seria	Wartość nominalna (w milionach)	Nominalne oprocentowanie	Data emisji	Termin wykupu	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
TPSA Eurofinance France S.A.	T	300 EUR	4,625%	5 lipca 2004	5 lipca 2011	–	1.214
TPSA Eurofinance France S.A.	A1	500 EUR	6,000%	22 maja 2009	22 maja 2014	2.281	2.042
TPSA Eurofinance France S.A.	A2	200 EUR	6,000%	17 lipca 2009	22 maja 2014	960	862
Obligacje wyemitowane przez Grupę razem						3.241	4.118
W tym krótkoterminowe						113	1.315
W tym długoterminowe						3.128	2.803

⁽¹⁾ Dane zawierają naliczone odsetki oraz uwzględniają zmianę wartości godziwej obligacji zabezpieczonych przed zmianami wartości godziwej.

W dniu 5 lipca 2011 roku TPSA Eurofinance France S.A. wykupiła w dacie wymagalności obligacje serii T o łącznej wartości nominalnej 300 milionów EUR wyemitowane w dniu 5 lipca 2004 roku.

Średnioważone efektywne oprocentowanie obligacji wyemitowanych przez Grupę, bez uwzględnienia wpływu instrumentów swap, wynosiło 5,76% na dzień 31 grudnia 2011 i 5,41% na dzień 31 grudnia 2010 roku.

20. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, z wyłączeniem zobowiązań handlowych (ciąg dalszy)

20.2. Kredyty bankowe

W poniższej tabeli przedstawione zostały kredyty bankowe według kredytodawców:

Kwota pozostała do spłaty na dzień ⁽¹⁾					
		31 grudnia 2011		31 grudnia 2010	
Kredytodawca	Termin spłaty	Waluta (min)	PLN (min)	Waluta (min)	PLN (min)
O oprocentowaniu zmiennym					
Europejski Bank Inwestycyjny	15 grudnia 2015	33 EUR	147	42 EUR	165
Europejski Bank Inwestycyjny	15 czerwca 2012	17 EUR	74	50 EUR	197
Europejski Bank Inwestycyjny	15 czerwca 2012	26 PLN	26	78 PLN	78
Europejski Bank Inwestycyjny	17 września 2012 - 15 września 2013	1.400 PLN	1.400	1.398 PLN	1.398
Bank Handlowy (konsorcjum)	22 października 2015	(9) PLN ⁽²⁾	(9)	(11) PLN ⁽²⁾	(11)
Bank Handlowy (konsorcjum)	18 kwietnia 2013	(3) PLN ⁽²⁾	(3)	(8) PLN ⁽²⁾	(8)
Pozostałe kredyty bankowe	–	–	–	1 PLN	1
O oprocentowaniu stałym					
Instituto de Credito Oficial	2 stycznia 2021	14 USD	49	16 USD	47
Kredyty bankowe zaciągnięte przez Grupę razem			1.684		1.867
W tym krótkoterminowe			649		227
W tym długoterminowe			1.035		1.640

⁽¹⁾ Dane zawierają naliczone odsetki oraz koszty prowizji od kredytów bankowych.

⁽²⁾ Zapłacone prowizje aranżacyjne.

Średnioważone efektywne oprocentowanie zaciągniętych przez Grupę kredytów bankowych, bez uwzględnienia wpływu instrumentów swap, wynosiło 4,62% na dzień 31 grudnia 2011 roku i 3,54% na dzień 31 grudnia 2010 roku.

21. Instrumenty pochodne

Na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku większość portfela instrumentów pochodnych Grupy stanowiły instrumenty finansowe, dla których nie istnieje aktywny rynek tj. transakcje swap zabezpieczające ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko walutowe. W celu wyceny tych instrumentów Grupa stosuje standardowe techniki wyceny, w których podstawą do kalkulacji czynników dyskontowych są obowiązujące na dzień wyceny rynkowe krzywe zero-kuponowe. Wartość godziwa transakcji swap reprezentuje zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne przeliczone na złote przy zastosowaniu kursu na koniec danego okresu.

Pochodne instrumenty finansowe będące w posiadaniu Grupy zostały przedstawione poniżej:

				Wartość godziwa ⁽²⁾ (w milionach złotych)	
Rodzaj instrumentu ⁽¹⁾	Zabezpieczane ryzyko	Zabezpieczana wartość nominalna (w milionach w danej walucie)	Termin zapadalności	Aktywo finansowe	Zobowiązanie finansowe
Na dzień 31 grudnia 2011					
Instrumenty pochodne - zabezpieczenie wartości godziwej					
CCIRS	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	110 EUR	2014	35	–
IRS	Ryzyko stopy procentowej	110 EUR	2014	29	–
Zabezpieczenia wartości godziwej razem		64	–		
Instrumenty pochodne - zabezpieczenie przepływów pieniężnych					
CCIRS	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	283 EUR	2014	56	–
CCS	Ryzyko walutowe	33 EUR	2012-2014	16	–
NDF	Ryzyko walutowe	20 EUR	2012	0	(0)
IRS	Ryzyko stopy procentowej	33 EUR	2014	9	–
IRS	Ryzyko stopy procentowej	1.276 PLN	2012-2014	–	(65)
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych razem				81	(65)
Instrumenty pochodne - przeznaczone do obrotu					
CCIRS	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	313 EUR	2012-2014	56	(2)
NDF	Ryzyko walutowe	693 EUR	2012	213	–
NDF	Ryzyko walutowe	22 USD	2012	7	–
IRS	Ryzyko stopy procentowej	307 EUR	2014	81	–
IRS	Ryzyko stopy procentowej	1.269 PLN	2014	0	(51)
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu razem				357	(53)
Instrumenty pochodne razem				502	(118)
W tym krótkoterminowe				225	–
W tym długoterminowe				277	(118)

⁽¹⁾ CCIRS - swap walutowo-procentowy, CCS - swap walutowy, IRS - swap procentowy, NDF - forward z rozliczeniem netto, FWD - forward.

⁽²⁾ Wartość 0 lub (0) oznacza odpowiednio aktywo lub zobowiązanie nieprzekraczające 500 tysięcy złotych.

21. Instrumenty pochodne (ciąg dalszy)

				Wartość godziwa ⁽²⁾ (w milionach złotych)	
Rodzaj instrumentu ⁽¹⁾	Zabezpieczane ryzyko	Zabezpieczana wartość nominalna (w milionach w danej walucie)	Termin zapadalności	Aktywo finansowe	Zobowiązanie finansowe
Na dzień 31 grudnia 2010					
Instrumenty pochodne - zabezpieczenie wartości godziwej					
CCIRS	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	180 EUR	2011-2014	–	(31)
CCS	Ryzyko walutowe	10 EUR	2011	–	(1)
IRS	Ryzyko stopy procentowej	180 EUR	2014	35	–
Zabezpieczenia wartości godziwej razem		35	(32)		
Instrumenty pochodne - zabezpieczenie przepływów pieniężnych					
CCIRS	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	303 EUR	2014	–	(109)
CCS	Ryzyko walutowe	184 EUR	2011-2014	5	(47)
NDF	Ryzyko walutowe	4 USD	2011	1	–
IRS	Ryzyko stopy procentowej	53 EUR	2014	10	–
IRS	Ryzyko stopy procentowej	1.419 PLN	2012-2014	–	(57)
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych razem				16	(213)
Instrumenty pochodne - przeznaczone do obrotu					
CCIRS	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	314 EUR	2011-2014	25	(82)
NDF	Ryzyko walutowe	668 EUR	2011	2	(28)
NDF	Ryzyko walutowe	29 USD	2011	0	(6)
FX option	Ryzyko walutowe	50 EUR	2011	3	(5)
IRS	Ryzyko stopy procentowej	217 EUR	2014	41	–
IRS	Ryzyko stopy procentowej	1.089 PLN	2011-2014	–	(24)
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu razem				71	(145)
Instrumenty pochodne razem				122	(390)
W tym krótkoterminowe				20	(109)
W tym długoterminowe				102	(281)

⁽¹⁾ CCIRS - swap walutowo-procentowy, CCS - swap walutowy, IRS - swap procentowy, NDF - forward z rozliczeniem netto, FWD - forward.

⁽²⁾ Wartość 0 lub (0) oznacza odpowiednio aktywo lub zobowiązanie nieprzekraczające 500 tysięcy złotych.

Maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe odzwierciedla wartość bilansowa instrumentów pochodnych. Grupa zawiera kontrakty na instrumenty pochodne z wiodącymi instytucjami finansowymi. Grupa ustaliła limity transakcyjne dotyczące każdego z kontrahentów, służące monitorowaniu wielkości ekspozycji na ryzyko kredytowe. W przypadku pogorszenia się kondycji finansowej kontrahenta, Grupa stosuje odpowiednie środki w celu ograniczenia ryzyka utraty jego wypłacalności.

Poniższe tabele przedstawiają analizę zobowiązań finansowych Grupy, które po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej, pogrupowanych w Poziomy 1-3 w zależności od stopnia obserwowalności danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny wartości godziwej (patrz Nota 3.5.12):

(w milionach złotych)		Na dzień 31 grudnia 2011			
		Pomiar wartości godziwej			
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		–	53	–	53
Instrumenty pochodne – przeznaczone do obrotu		–	53	–	53
Zabezpieczające instrumenty pochodne		–	65	–	65
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej razem		–	118	–	118

(w milionach złotych)		Na dzień 31 grudnia 2010			
		Pomiar wartości godziwej			
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		–	145	–	145
Instrumenty pochodne – przeznaczone do obrotu		–	145	–	145
Zabezpieczające instrumenty pochodne		–	245	–	245
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej razem		–	390	–	390

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku nie wystąpiły przesunięcia pomiędzy Poziomem 1 i Poziomem 2 hierarchii pomiaru wartości godziwej oraz nie nastąpiły przesunięcia z/do Poziomu 3.

22. Cele i polityka zarządzania ryzykiem finansowym

22.1. Zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa jest narażona na ryzyka związane przede wszystkim z instrumentami finansowymi emitowanymi i posiadanymi w ramach działalności operacyjnej i finansowej. Ryzyko to można określić jako ryzyko rynkowe (w skład którego wchodzi ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej), ryzyko płynności oraz ryzyko kredytowe. Grupa zarządza ryzykiem finansowym w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu zmian kursów walutowych i stóp procentowych, jak również w celu stabilizacji przepływów pieniężnych oraz zapewnienia odpowiedniego poziomu płynności i elastyczności finansowej.

Zasady zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie zostały zatwierdzone przez Zarząd TP S.A. Finanse Korporacyjne Grupy są jednostką operacyjnie odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem finansowym zgodnie ze strategiami zarządzania ryzykiem opracowanymi przez Komitet ds. Skarbu będący pod bezpośrednim nadzorem Członka Zarządu ds. Finansów.

Polityka zarządzania ryzykiem finansowym Grupy określa zasady oraz zakres odpowiedzialności w obszarze zarządzania ryzykiem finansowym, a w szczególności definiuje następujące obszary:

- miary ryzyka używane do identyfikacji oraz oceny ekspozycji na ryzyka finansowe,
- wybór odpowiednich instrumentów zabezpieczających przed zidentyfikowanymi ryzykami,
- metodologię wyceny wartości godziwej instrumentów pochodnych,
- metody oceny efektywności zabezpieczeń na potrzeby rachunkowości zabezpieczeń,
- limity transakcyjne oraz ratingi kredytowe dla wiodących instytucji finansowych, z którymi Grupa zawiera transakcje zabezpieczające.

22.2. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa zawiera liczne transakcje terminowe w celu zabezpieczania się przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Instrumenty pochodne używane przez Grupę to swapy walutowo-procentowe, swapy walutowe, swapy procentowe, opcje walutowe, walutowe kontrakty forward z dostawą i bez dostawy.

Pewne instrumenty pochodne używane przez Grupę są klasyfikowane jako zabezpieczenie wartości godziwej lub zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Grupa stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 (patrz Nota 3.5.12). Zabezpieczenia wartości godziwej są stosowane w celu zabezpieczenia przed zmianami wartości godziwej instrumentów finansowych, które można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na rachunek zysków i strat. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych pozwala wyeliminować zmienność w przyszłych przepływach pieniężnych wynikającą z danego ryzyka, która mogłaby wpływać na rachunek zysków i strat.

Zgodnie z polityką Grupy, instrumenty pochodne używane są wyłącznie jako narzędzie do zabezpieczania przed ryzykiem finansowym i nie są wykorzystywane do celów spekulacyjnych. Niemniej jednak niektóre transakcje terminowe zawarte przez Grupę są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, ponieważ nie spełniają wszystkich wymagań rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 i zasady rachunkowości zabezpieczeń nie są stosowane w ich przypadku. Instrumenty pochodne klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu są traktowane przez Grupę jako zabezpieczenie operacyjne, ponieważ ekonomicznie zabezpieczają Grupę przed ryzykiem walutowym bądź ryzykiem stopy procentowej.

Szczegółowe informacje o instrumentach pochodnych wykorzystywanych przez Grupę, wraz z opisem powiązań zabezpieczających, znajdują się w Nocie 21.

22. Cele i polityka zarządzania ryzykiem finansowym (ciąg dalszy)

22.3. Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko walutowe, którego źródłem są zobowiązania finansowe denominowane w walutach obcych, w szczególności obligacje i kredyty bankowe denominowane w EUR i USD (patrz Nota 20), należności i zobowiązania handlowe oraz rezerwy, z których znaczącą pozycję stanowią zobowiązania z tytułu koncesji UMTS (patrz Nota 28), rezerwa dotycząca sporu z DPTG (patrz Noty 31.e i 33) oraz rezerwa dotycząca postępowania przed Komisją Europejską (patrz Nota 31.d).

Polityka zabezpieczania Grupy, minimalizująca wpływ wahań kursów walutowych, jest ustalana okresowo. Akceptowalny poziom ekspozycji walutowej jest wynikiem analizy ryzyka dla otwartej pozycji w danej walucie przy uwzględnieniu oczekiwań rynków finansowych co do kształtowania się kursów walutowych w określonej perspektywie czasu.

W ramach obowiązującej polityki zabezpieczeń, Grupa zabezpiecza ryzyko walutowe wykorzystując swapy walutowe, swapy walutowo-procentowe i walutowe kontrakty forward, które pozwalają zamienić kwotę kapitału denominowanego w walucie obcej na kwotę wyrażoną w złotych. W rezultacie zyski/straty kursowe na instrumencie pochodnym kompensują straty/zyski kursowe na pozycji zabezpieczanej. W efekcie zastosowania zabezpieczeń, zmienność kursów walutowych ma ograniczony wpływ zarówno na skonsolidowany rachunek zysków i strat, jak i na skonsolidowane inne całkowite dochody.

Tabela poniżej przedstawia wskaźniki zabezpieczenia ryzyka walutowego dla głównych ekspozycji walutowych Grupy. Wskaźnik zabezpieczenia ryzyka porównuje wartość nominalną zabezpieczonej części ekspozycji walutowej z wartością nominalną całej ekspozycji.

Ekspozycja walutowa	Wskaźnik zabezpieczenia ryzyka walutowego	
	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Obligacje i kredyty bankowe	99,7%	99,8%
Zobowiązania z tytułu koncesji UMTS	54,8%	57,0%
DPTG – rezerwa (patrz Noty 31.e i 33)	75,6%	74,9%
Postępowanie przed Komisją Europejską – rezerwa (patrz Nota 31.d)	77,8%	nie dotyczy

Ponadto Grupa aktywnie zarządza ryzykiem walutowym związanym z wydatkami operacyjnymi oraz inwestycyjnymi.

Do pomiaru ryzyka walutowego Grupa wykorzystuje opisaną poniżej analizę wrażliwości.

W tabeli poniżej zaprezentowane zostały główne ekspozycje walutowe Grupy (po uwzględnieniu zabezpieczeń) oraz potencjalne zyski/straty kursowe na tych ekspozycjach będące wynikiem hipotetycznej dziesięcioprocentowej aprecjacji/deprecjacji złotego względem innych walut.

Efektywna ekspozycja po uwzględnieniu zabezpieczeń wpływająca na skonsolidowany rachunek zysków i strat					Wrażliwość na zmianę kursu PLN względem innych walut			
		Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010		Na dzień 31 grudnia 2011		Na dzień 31 grudnia 2010	
(w milionach w danej walucie)					+10%	-10%	+10%	-10%
Instrument finansowy	Waluta	PLN	Waluta	PLN	PLN		PLN	
Obligacje i kredyty bankowe (USD)	3	10	3	9	1	(1)	1	(1)
Zobowiązania z tytułu koncesji UMTS (EUR)	129	570	129	511	57	(57)	51	(51)
DPTG – rezerwa (EUR) (patrz Noty 31.e i 33)	134	592	136	539	59	(59)	54	(54)
Postępowanie przed Komisją Europejską - rezerwa (EUR) (patrz Nota 31.d)	28	124	–	–	12	(12)	–	–
Razem		1.296		1.059	129	(129)	106	(106)

Analizy wrażliwości w tabeli powyżej dokonano w oparciu o następujące założenia:

- niezabezpieczona część wartości nominalnej zobowiązań stanowi ekspozycję na ryzyko walutowe (efektywna ekspozycja),
- za transakcje ograniczające ryzyko walutowe uważa się zarówno transakcje terminowe spełniające kryteria rachunkowości zabezpieczeń, jak i te transakcje, które klasyfikowane są jako zabezpieczenie operacyjne,
- środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych zostały wyłączone z analizy.

Zmiana wartości godziwej instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych z tytułu planowanych transakcji ma wpływ na skonsolidowane inne całkowite dochody. Analiza wrażliwości przeprowadzona przez Grupę na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku nie wykazała znaczącego wpływu na skonsolidowane inne całkowite dochody będącego wynikiem hipotetycznej dziesięcioprocentowej aprecjacji/deprecjacji złotego względem innych walut.

22.4. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko, że wartość godziwa albo przyszłe przepływy z instrumentu finansowego będą zmieniać się na skutek zmian stóp procentowych. Grupa posiada oprocentowane zobowiązania finansowe składające się głównie z obligacji oraz kredytów bankowych (patrz Nota 20).

Polityka zabezpieczania Grupy przed ryzykiem stopy procentowej, ograniczająca wpływ niekorzystnych zmian stóp procentowych, jest ustalana okresowo. Preferowany podział pomiędzy zadłużeniem opartym na zmiennej stopie, a tym opartym na stałej stopie procentowej, jest wynikiem analizy wpływu potencjalnych zmian stóp procentowych na koszty finansowe.

Według obowiązującej strategii zabezpieczeń, Grupa zabezpiecza ryzyko stopy procentowej wykorzystując swapy procentowe i swapy walutowo-procentowe. W rezultacie zastosowania zabezpieczeń, struktura zobowiązań zmienia się w kierunku struktury docelowej, jako że zobowiązania oparte na zmiennej/stałej stopie procentowej efektywnie zamieniane są na zobowiązania o stałej/zmiennej stopie procentowej.

Na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku stosunek długu opartego na stałej stopie procentowej do długu opartego na zmiennej stopie procentowej (z uwzględnieniem zabezpieczeń) wyniósł odpowiednio 52/48% i 47/53%.

Do pomiaru ryzyka stopy procentowej Grupa wykorzystuje opisaną poniżej analizę wrażliwości.

W tabeli poniżej zaprezentowana została ekspozycja Grupy na ryzyko stopy procentowej (po uwzględnieniu zabezpieczeń) przy założeniu hipotetycznego jednoprocentowego spadku/wzrostu stóp procentowych.

(w milionach złotych)	Potencjalny wzrost/(spadek) wartości wynikający z 1% zmiany stóp procentowych			
	Na dzień 31 grudnia 2011		Na dzień 31 grudnia 2010	
	+1%	-1%	+1%	-1%
Koszty finansowe, netto	29	(28)	53	(53)
Inne całkowite dochody	(1)	1	3	(4)
Wartość godziwa długu finansowego brutto po uwzględnieniu instrumentów pochodnych	(60)	66	(62)	62

Analiza wrażliwości w tabeli powyżej jest oparta o następujące założenia:

- koszty finansowe, netto zawierają następujące elementy narażone na ryzyko stopy procentowej: a) koszty odsetkowe od długu opartego na zmiennej stopie procentowej po uwzględnieniu instrumentów pochodnych spełniających kryteria rachunkowości zabezpieczeń b) zmianę wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń,
- efektywna część zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych klasyfikowanych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest rozpoznawana bezpośrednio w innych całkowitych dochodach,
- na dzień 31 grudnia 2011 roku wartość godziwa długu finansowego brutto po uwzględnieniu instrumentów pochodnych (wyłączając leasing finansowy oraz prowizje aranżacyjne) wynosiła 4.774 miliony złotych (na dzień 31 grudnia 2010 roku 6.382 miliony złotych).

22.5. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia trudności w spłacie zobowiązań finansowych. Proces zarządzania ryzykiem płynności w Grupie polega na prognozowaniu przyszłych przepływów pieniężnych, analizie poziomu aktywów płynnych w relacji do przepływów pieniężnych, monitorowaniu wskaźników płynności opartych na pozycjach bilansowych oraz utrzymywaniu dostępu do różnych źródeł finansowania, w tym do rezerwowych linii kredytowych.

W celu zwiększenia skuteczności, proces zarządzania płynnością jest zoptymalizowany poprzez scentralizowanie funkcji skarbcowych dla Grupy, gdzie płynne nadwyżki środków pieniężnych wygenerowane przez spółki wchodzące w skład Grupy są inwestowane i zarządzane przez skarbiec centralny. Nadwyżki środków pieniężnych Grupy inwestowane są w krótkoterminowe płynne instrumenty finansowe np. depozyty bankowe i bony skarbowe.

Grupa zarządza ryzykiem płynności również przez utrzymywanie otwartych i niewykorzystanych linii kredytowych, które tworzą rezerwę płynności i zabezpieczają wypłacalność i elastyczność finansową. Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa miała następujące niewykorzystane linie kredytowe w kwocie 3.790 milionów złotych (na dzień 31 grudnia 2010 roku było to 3.605 milionów złotych):

- 2.023 miliony PLN w postaci linii kredytowych,
- 400 milionów EUR w postaci rezerwowej linii kredytowej.

Ryzyko płynności jest regularnie mierzone i monitorowane przez Grupę przy wykorzystaniu następujących wskaźników:

- wskaźniki płynności,
- analiza terminów wymagalności niezdyskontowanych umownych przepływów z tytułu zobowiązań finansowych Grupy,
- średni czas spłaty kapitału.

22. Cele i polityka zarządzania ryzykiem finansowym (ciąg dalszy)

22.5. Ryzyko płynności (ciąg dalszy)

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźnik płynności definiowany jako stosunek dostępnych źródeł środków finansowych (środki pieniężne oraz linie kredytowe) do sumy rat kapitałowych płatnych w okresie następnych 12 oraz 18 miesięcy:

(w milionach złotych)	Wskaźnik płynności	
	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Wskaźnik płynności - następne 12 miesięcy	1.036%	429%
Niewykorzystane linie kredytowe	3.790	3.605
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	2.860	2.447
Splata długu ⁽¹⁾	642	1.410
Wskaźnik płynności (z uwzględnieniem instrumentów pochodnych) - następne 12 miesięcy	1.325%	384%
Instrumenty pochodne ⁽²⁾	(140)	166
Wskaźnik płynności - następne 18 miesięcy	572%	398%
Niewykorzystane linie kredytowe	3.790	3.605
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	2.860	2.447
Splata długu ⁽¹⁾	1.163	1.521
Wskaźnik płynności (z uwzględnieniem instrumentów pochodnych) - następne 18 miesięcy	631%	355%
Instrumenty pochodne ⁽²⁾	(109)	185

⁽¹⁾ Niezdyskontowane płatności kapitału.

⁽²⁾ Niezdyskontowane przepływy pieniężne netto od instrumentów pochodnych; ujemna/dodatnia kwota oznacza dodatni/ujemny wynik na przepływach środków pieniężnych.

Analiza wymagalności dla pozostających do zapłaty niezdyktowanych umownych przepływów z tytułu zobowiązań finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku jest przedstawiona w Nocie 19. Średni czas spłaty kapitału dla obecnego portfela zadłużenia na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosił odpowiednio 2,0 lata (2,4 roku na dzień 31 grudnia 2010 roku).

22.6. Ryzyko kredytowe

Celem polityki zarządzania ryzykiem kredytowym jest wspieranie rozwoju Grupy przy jednoczesnej minimalizacji ryzyk finansowych poprzez działania zapewniające, że klienci i kontrahenci są zawsze w stanie zapłacić kwoty należne Grupie.

Podstawowym zadaniem Komitetu Kredytowego podlegającego kontroli Członka Zarządu ds. Finansów jest koordynacja i konsolidacja następujących działań z zakresu zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie:

- ocena ryzyka kredytowego klientów,
- monitorowanie sytuacji biznesowej i finansowej klientów,
- zarządzanie należnościami i złymi długami.

Polityka oraz zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w ramach Grupy zostały zatwierdzone przez Komitet Kredytowy.

W Grupie nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego.

Dodatkowe informacje dotyczące ryzyka kredytowego zawarte są w Notach 16, 17, 18 i 21.

22.7. Ryzyko cenowe

Zgodnie z polskim prawem telekomunikacyjnym, ceny za usługi telekomunikacyjne powinny być wyznaczane w oparciu o przejrzyste i obiektywne kryteria.

W przypadku operatorów o znaczącej pozycji rynkowej UKE określa wymagania w zakresie rachunkowości regulacyjnej oraz kalkulacji kosztów usług telekomunikacyjnych. Opłaty za usługi świadczone na rynkach właściwych, na których TP S.A. i PTK-Centertel posiadają znaczącą pozycję rynkową, wymagają zatwierdzenia przez UKE zanim staną się obowiązujące.

Kalkulacja kosztów usług hurtowych, świadczonych w wyniku obowiązków regulacyjnych, podlega badaniu i zatwierdzeniu przez UKE. Jeżeli opłaty proponowane przez operatora o znaczącej pozycji rynkowej zostaną ocenione jako niezgodne ze stosowanymi regulacjami, UKE może dokonać zmiany opłat.

Prezes UKE zadeklarowała w Porozumieniu (patrz Nota 30.3) utrzymanie opłat hurtowych dla usług regulowanych, przy czym dla Bitstream Access (pod pewnymi warunkami), na niezmiennym poziomie do końca 2012 roku.

Wysokość opłat za usługi na detalicznych rynkach właściwych, na których TP S.A. jest operatorem o znaczącej pozycji rynkowej, podlega akceptacji UKE. TP S.A. w zakresie tych usług może wprowadzać promocje oraz zmiany cen, które nie uzyskały sprzeciwu Prezesa UKE. Ponadto, na rynku detalicznym zmiany cen powinny być ogłaszane z wyprzedzeniem co najmniej jednego okresu rozliczeniowego.

Grupa jest przekonana, iż wypełnia wszystkie wymagania związane z rachunkowością regulacyjną i kalkulacją kosztów usług przewidziane w prawie telekomunikacyjnym.

22.8. Zarządzanie zobowiązaniami do utrzymania określonych wskaźników finansowych

Na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku TP S.A. była stroną umów kredytowych oraz umów gwarancyjnych zawierających warunek, zgodnie z którym Grupa zobowiązana jest do utrzymania wskaźnika finansowego określonego jako stosunek długu netto do EBITDA na poziomie nie wyższym niż 3,5:1 potwierdzanym półrocznie. W latach 2011 i 2010 obowiązek utrzymania opisanego wskaźnika był spełniony.

23. Zarządzanie kapitałem

Grupa zarządza kapitałem poprzez stosowanie zrównoważonej polityki finansowej, której celem jest dostarczenie odpowiednich środków finansowych na rozwój biznesowy przy jednoczesnym zabezpieczeniu właściwej struktury finansowania i płynności finansowej.

Polityka zarządzania kapitałem Grupy uwzględnia trzy kluczowe elementy:

- wyniki działalności w połączeniu z planami inwestycyjnymi i rozwojowymi,
- zasady dystrybucji zysku oraz harmonogram spłat długu zewnętrznego,
- rating kredytowy Grupy oraz warunki rynku finansowego.

W celu połączenia tych czynników, Grupa okresowo ustala ramy dla struktury finansowania. Aktualne cele Grupy w obszarze zarządzania kapitałem są następujące:

- wskaźnik dźwigni finansowej netto – maksymalnie na poziomie 35% - 40%,
- wskaźnik długu finansowego netto do EBITDA – poniżej 1,5.

W tabeli poniżej przedstawiono wskaźniki kapitałowe wyliczone na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku oraz dane liczbowe, które posłużyły do ich kalkulacji. Grupa definiuje kapitał jako sumę kapitału własnego oraz długu finansowego netto.

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Oprocentowane obligacje i kredyty bankowe oraz leasing finansowy	4.937	6.003
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	2.860	2.447
Zbywalne papiery wartościowe	9	9
Dług finansowy netto przed uwzględnieniem instrumentów pochodnych	2.068	3.547
Instrumenty pochodne ⁽¹⁾	(374)	270
Dług finansowy netto	1.694	3.817
Kapitał własny	14.334	14.634
Kapitał własny oraz dług finansowy netto przed uwzględnieniem instrumentów pochodnych	16.402	18.181
Kapitał własny oraz dług finansowy netto	16.028	18.451
EBITDA ⁽²⁾	4.780	5.772
Dźwignia finansowa netto przed uwzględnieniem instrumentów pochodnych ⁽³⁾	12,6%	19,5%
Dźwignia finansowa netto ⁽⁴⁾	10,6%	20,7%
Wskaźnik długu finansowego netto przed uwzględnieniem instrumentów pochodnych / EBITDA ⁽²⁾	0,4	0,6
Wskaźnik długu finansowego netto / EBITDA ⁽²⁾	0,4	0,7

⁽¹⁾ Wycena wartości godziwej portfela instrumentów pochodnych z wyłączeniem efektywnej części zabezpieczenia przepływów pieniężnych; ujemna/dodatnia wartość oznacza dodatnią/ujemną wycenę.

⁽²⁾ Zysk ze sprzedaży TP Emitel oraz spór z DPTG zostały wyłączone z EBITDA, jako operacje nie związane z bieżącą działalnością Grupy.

⁽³⁾ Dźwignia finansowa netto przed uwzględnieniem instrumentów pochodnych = Dług finansowy netto przed uwzględnieniem instrumentów pochodnych / (Dług finansowy netto przed uwzględnieniem instrumentów pochodnych + Kapitał własny).

⁽⁴⁾ Dźwignia finansowa netto = Dług finansowy netto / (Dług finansowy netto + Kapitał własny).

Przyjęta przez Grupę polityka zarządzania kapitałem narzuca utrzymywanie dyscypliny finansowej, zapewniając jednocześnie odpowiednią elastyczność niezbędną do zachowania rentownego rozwoju oraz do realizacji ustalanych corocznie zasad dystrybucji zysku wypracowanego przez Grupę. Głównym celem polityki dystrybucji zysku jest dostarczanie atrakcyjnego wynagrodzenia akcjonariuszom Grupy. Brak jest zewnętrznych wymagań w stosunku do kapitału Grupy.

24. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku wartość bilansowa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, krótkoterminowych należności i zobowiązań handlowych, krótkoterminowych pożyczek i należności własnych oraz krótkoterminowych zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu zbliżona jest do ich wartości godziwej ze względu na krótki okres zapadalności tych instrumentów lub ich gotówkowy charakter.

Na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku wartość bilansowa zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu o zmiennym oprocentowaniu jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Poniżej przedstawione zostało porównanie wartości bilansowej i wartości godziwej tych instrumentów finansowych Grupy, których szacowana wartość godziwa odbiega od wartości bilansowej.

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011		Na dzień 31 grudnia 2010	
	Wartość bilansowa ⁽¹⁾	Szacowana wartość godziwa	Wartość bilansowa ⁽¹⁾	Szacowana wartość godziwa
Obligacje o stałym oprocentowaniu	3.241	3.467	4.118	4.232
Kredyty bankowe o stałym oprocentowaniu	49	46	47	42
Zobowiązania z tytułu koncesji UMTS	888	979	808	870
Razem	4.178	4.492	4.973	5.144

⁽¹⁾ Wartość bilansowa zawiera naliczone odsetki.

Wartość godziwa instrumentów finansowych została ustalona poprzez zdyskontowanie wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu obowiązujących zero-kuponowych stóp procentowych dla danej waluty. Teoretyczna krzywa zero-kuponowa budowana jest w oparciu o krzywą swapową skorygowaną o odpowiednią marżę kredytową. Wartości godziwe obliczone w walutach obcych są przeliczane na złote przy zastosowaniu kursu ogłoszonego przez NBP na koniec okresu sprawozdawczego.

25. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Nagrody jubileuszowe	125	162
Odprawy emerytalno-rentowe oraz pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia	186	198
Wynagrodzenia, pozostałe świadczenia pracownicze i zobowiązania podatkowe z tytułu wynagrodzeń	214	248
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych razem	525	608
W tym krótkoterminowe	240	266
W tym długoterminowe	285	342

Niektórzy obecni oraz byli pracownicy Grupy mają prawo do długoterminowych świadczeń pracowniczych zgodnie z zasadami wynagradzania Grupy (patrz Nota 3.5.16). Świadczenia te nie są wypłacane z określonego funduszu.

Zmiany bieżącej i bilansowej wartości zobowiązań z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych za okresy 12 miesięcy zakończone 31 grudnia 2011 i 2010 roku przedstawiają się następująco:

(w milionach złotych)		12 miesięcy do 31 grudnia 2011				12 miesięcy do 31 grudnia 2010			
	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno-rentowe	Pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno-rentowe	Pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem	
Wartość bieżąca/bilansowa zobowiązania na początek okresu	162	124	74	360	151	103	73	327	
Koszty bieżącego zatrudnienia ⁽¹⁾	9	7	1	17	9	6	1	16	
Koszty przeszłego zatrudnienia ⁽¹⁾	(14)	2	–	(12)	–	–	–	–	
Koszty dyskonta ⁽²⁾	8	7	4	19	8	6	4	18	
Wypłaty świadczeń	(14)	(3)	(6)	(23)	(26)	(3)	(8)	(37)	
(Zyski)/straty aktuarialne za okres	(6) (1)	(3) (3)	14(3)	5	20(1)	12(3)	4(3)	36	
Ograniczenia programów ^{(1) (4)}	(15)	(23)	(2)	(40)	–	–	–	–	
Wyłączenie z bilansu ⁽⁵⁾	(5)	(5)	(5)	(15)	–	–	–	–	
Wartość bieżąca/bilansowa zobowiązania na koniec okresu	125	106	80	311	162	124	74	360	

⁽¹⁾ Ujęte w kosztach świadczeń pracowniczych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

⁽²⁾ Ujęte w kosztach dyskonta w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

⁽³⁾ Ujęte w stratach aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia w skonsolidowanym zestawieniu całkowitych dochodów.

⁽⁴⁾ Ograniczenia programów wynikające przede wszystkim z nowej Umowy Społecznej podpisanej w czwartym kwartale 2011 roku (patrz Nota 27).

⁽⁵⁾ Sprzedaż TP Emitel (patrz Nota 7.1).

Wycena zobowiązań na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku została dokonana przy użyciu następujących założeń:

	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Stopa dyskontowa	6,1%	6,0%
Stopa wzrostu wynagrodzeń	3,0% – 3,5%	3,0%
Oczekiwany przeciętny okres zatrudnienia (w latach)	6,9 – 16,6	9,3 – 21,5

Wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na koniec bieżącego i czterech poprzednich okresów rocznych jest zaprezentowana poniżej:

(w milionach złotych)	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno-rentowe	Pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
Na dzień				
31 grudnia 2011	125	106	80	311
31 grudnia 2010	162	124	74	360
31 grudnia 2009	151	103	73	327
31 grudnia 2008	152	87	94	333
31 grudnia 2007	167	91	78	336

26. Płatności w formie akcji

26.1. Program motywacyjny Grupy

W dniu 28 kwietnia 2006 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy TP S.A. zaakceptowało program motywacyjny („Program”) skierowany do kadry kierowniczej wyższego szczebla („Beneficjenci”) Telekomunikacji Polskiej i wybranych spółek zależnych w celu dalszego motywowania kadry kierowniczej w pracy na rzecz rozwoju Grupy i maksymalizacji jej wartości. W ramach Programu w dniu 9 października 2007 roku TP S.A. dokonała emisji 6.202.408 imiennych obligacji o wartości nominalnej równej cenie emisyjnej i wynoszącej 0,01 złotej każda z prawem pierwszeństwa do subskrybowania akcji Spółki przed dotychczasowymi akcjonariuszami. 6.047.710 obligacji zostało subskrybowanych i przydzielonych Beneficjentom. Pozostałe obligacje, w liczbie 154.698, nie zostały subskrybowane i zostały umorzone.

Prawo pierwszeństwa z obligacji do subskrybowania akcji Spółki może zostać wykonane do dnia 9 października 2017 roku. Jedna obligacja daje prawo do subskrybowania jednej akcji zwykłej. Akcje obejmowane w ramach wykonania prawa pierwszeństwa z obligacji są akcjami zwykłymi na okaziciela i nie podlegają ograniczeniom w obrocie. Prawo subskrybowania akcji przysługuje wyłącznie obligatariuszom. Cena emisyjna jednej akcji wynosi 21,57 złotych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę oraz cenę wykonania instrumentów kapitałowych przyznanych przez TP S.A.:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2011		12 miesięcy do 31 grudnia 2010	
	liczba	cena wykonania (w złotych)	liczba	cena wykonania (w złotych)
Stan na początek okresu	3.935.226	21,57	4.357.425	21,57
Umorzone w ciągu roku	(346.548)	–	(422.199)	–
Stan na koniec okresu	3.588.678	21,57	3.935.226	21,57

W okresie nabywania uprawnień (lata 2007-2010) wartość godziwa otrzymanych usług rozpoznanych w kosztach świadczeń pracowniczych oraz w kapitale własnym wyniosła 17 milionów złotych.

26.2. Program przyznania bezpłatnych akcji przez France Telecom S.A.

W 2007 roku France Telecom S.A. ustanowił program przyznania bezpłatnych akcji („program NExT”). W ramach programu NExT pracownikom i kadrze kierowniczej Grupy przyznano 988.400 akcji France Telecom S.A. Dzień przyznania, tj. dzień, w którym terminy i warunki programu zostały zakomunikowane pracownikom Grupy TP, ustalono na 18 marca 2008 roku. Wartość godziwa instrumentów kapitałowych na dzień przyznania wyniosła 63,57 złotych (równowartość kwoty 17,95 EUR przeliczonej po kursie NBP z dnia 18 marca 2008 roku).

W okresie nabywania uprawnień (lata 2008-2010) wartość godziwa otrzymanych usług rozpoznanych w kosztach świadczeń pracowniczych oraz w kapitale własnym wyniosła 62 miliony złotych.

27. Rezerwy

Zmiany stanu rezerw w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku przedstawiały się następująco:

(w milionach złotych)	Na dzień 1 stycznia 2011	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Różnice kursowe	Efekt zastosowania dyskonta	Na dzień 31 grudnia 2011
Rezerwy na roszczenia i sprawy sądowe (patrz Nota 31), ryzyka i pozostałe koszty	2.194	606	(47)	(30)	273	4	3.000
Rezerwy restrukturyzacyjne	42	172	(45)	–	–	1	170
Rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych	195	65	(8)	–	–	12	264
Rezerwy razem	2.431	843	(100)	(30)	273	17	3.434
W tym krótkoterminowe	2.242						3.130
W tym długoterminowe	189						304

Zmiany stanu rezerw w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2010 roku przedstawiały się następująco:

(w milionach złotych)	Na dzień 1 stycznia 2011	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Różnice kursowe	Efekt zastosowania dyskonta	Na dzień 31 grudnia 2010
Rezerwy na roszczenia i sprawy sądowe (patrz Nota 31), ryzyka i pozostałe koszty	1.098	1.196	(53)	(12)	(35)	–	2.194
Rezerwy restrukturyzacyjne	126	34	(123)	–	–	5	42
Rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych	199	–	(2)	(13)	–	11	195
Rezerwy razem	1.423	1.230	(178)	(25)	(35)	16	2.431
W tym krótkoterminowe	1.208						2.242
W tym długoterminowe	215						189

Stopa dyskontowa wykorzystana do wyliczenia bieżącej wartości rezerw wynosiła 2,75% - 6,18% na 31 grudnia 2011 roku oraz 4,95% - 6,00% na 31 grudnia 2010 roku.

Rezerwy restrukturyzacyjne

Rezerwy restrukturyzacyjne na 31 grudnia 2011 roku obejmują głównie oszacowane kwoty odpraw dla pracowników, z którymi zostaną rozwiązane umowy o pracę w TP S.A. w ramach nowej Umowy Społecznej na lata 2012-2013.

W czwartym kwartale 2011 roku TP S.A. zawarła ze Związkami Zawodowymi nową Umowę Społeczną, na mocy której do 2.300 pracowników będzie mogło skorzystać z pakietu odejść dobrowolnych w latach 2012-2013. Ponadto TP S.A. zawarła odrębne porozumienie precyzujące, iż w roku 2012 z wyżej wymienionego pakietu będzie mogło skorzystać maksymalnie 1.150 pracowników. Wartość pakietu będzie zależała od indywidualnego wynagrodzenia, stażu pracy oraz roku odejścia pracownika. Podstawą do kalkulacji rezerwy na koszty restrukturyzacji zatrudnienia jest szacunkowa liczba, wynagrodzenie oraz staż pracy pracowników, którzy zgodzą się na dobrowolne odejście do końca 2013 roku.

Rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych

Rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych dotyczą demontażu lub usunięcia środków trwałych (głównie słupów telekomunikacyjnych oraz elementów mobilnej sieci dostępowej) oraz przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdowały. Zgodnie z polskimi regulacjami dotyczącymi ochrony środowiska, środki trwałe, które mogą zawierać niebezpieczne materiały, powinny zostać zdemontowane i zutylizowane na koniec okresu użytkowania przez uprawnione do tego jednostki.

Wartość rezerw na koszty likwidacji środków trwałych bazuje na szacowanych: liczbie środków, które powinny podlegać utylizacji / miejsc do renowacji, okresie ich użytkowania / renowacji, bieżącym koszcie utylizacji / renowacji (uzyskanym w procesie przetargowym) oraz inflacji.

28. Zobowiązania handlowe, pozostałe zobowiązania i przychody przyszłych okresów

28.1. Zobowiązania handlowe

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Zobowiązania handlowe	1.810	1.611
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych	1.326	1.488
Zobowiązania z tytułu koncesji UMTS	888	808
Zobowiązania handlowe razem	4.024	3.907
W tym krótkoterminowe	3.199	3.156
W tym długoterminowe ⁽¹⁾	825	751

⁽¹⁾ Dotyczy wyłącznie zobowiązań z tytułu koncesji UMTS.

28.2. Pozostałe zobowiązania

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Zobowiązania z tytułu podatku VAT	124	142
Zobowiązania z tytułu pozostałych podatków	20	56
Pozostałe	73	22
Pozostałe zobowiązania razem	217	220
W tym krótkoterminowe	202	220
W tym długoterminowe	15	–

28. Zobowiązania handlowe, pozostałe zobowiązania i przychody przyszłych okresów (ciąg dalszy)

28.3. Przychody przyszłych okresów

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Abonament (w tym niewykorzystane minuty w ramach abonamentu)	217	257
Niewykorzystane minuty w systemie pre-paid	192	178
Oplaty za przyłączenie do sieci	121	140
Pozostałe	63	24
Przychody przyszłych okresów razem	593	599
W tym krótkoterminowe	545	533
W tym długoterminowe	48	66

29. Kapitał własny

29.1. Kapitał zakładowy

Na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku kapitał zakładowy Spółki wynosił 4.007 milionów złotych i był podzielony na 1.336 milionów w pełni opłaconych akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 3 złote każda. W 2011 roku Spółka nabyła 11 milionów akcji własnych za łączną kwotę 200 milionów złotych (patrz Nota 29.3).

Struktura własnościowa kapitału zakładowego na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku była następująca:

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011			Na dzień 31 grudnia 2010		
	% ogólnej liczby głosów	% ogólnej liczby akcji	Wartość nominalna	% ogólnej liczby głosów	% ogólnej liczby akcji	Wartość nominalna
France Telecom S.A.	50,21	49,79	1.995	49,79	49,79	1.995
Capital Group International, Inc. ⁽¹⁾	5,10	5,06	203	5,06	5,06	203
Pozostali akcjonariusze	44,69	44,30	1.775	45,15	45,15	1.809
Akcje własne	–	0,85	34	–	–	–
Razem	100,00	100,00	4.007	100,00	100,00	4.007

⁽¹⁾ Liczba akcji według stanu na dzień 15 października 2010 roku zgodnie z informacją otrzymaną od spółki Capital Group International, Inc.

Spółka nie posiada informacji o istniejących umowach lub innych zdarzeniach, w wyniku których mogą nastąpić zmiany w strukturze akcjonariatu, z wyjątkiem nabycia akcji własnych (patrz Nota 29.3).

29.2. Dywidendy

Dywidenda zwykła w wysokości 1,50 zł na jedną akcję tj. 2.003 milionów złotych została wypłacona 7 lipca 2011 roku i 1 lipca 2010 roku zgodnie z uchwałami Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy TP S.A.

29.3. Nabycie akcji własnych

W dniu 13 października 2011 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy TP S.A. podjęło uchwałę upoważniającą Spółkę do skupu akcji własnych w celu ich umorzenia („Program”). Program będzie prowadzony do czasu gdy całkowita wysokość środków wykorzystanych na realizację Programu osiągnie 800 milionów złotych, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2012 roku. W dniu 20 października 2011 roku Zarząd Spółki określił szczegółowe warunki Programu. Program dotyczy akcji Spółki notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i jest przeprowadzany przez brokera. TP S.A. otrzymała informację od France Telecom S.A., że spółka ta nie zamierza uczestniczyć w Programie.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka nabyła łącznie 11.313.409 akcji własnych, stanowiących 0,85% kapitału zakładowego Spółki, za łączną kwotę 200 milionów złotych. Spółka nie nabyła dodatkowych akcji własnych do dnia zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

30. Nieujęte zobowiązania wynikające z zawartych umów

Zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku nie występują żadne nieuwjęte zobowiązania wynikające z zawartych umów, oprócz opisanych poniżej, które mogą mieć istotny wpływ na bieżącą lub przyszłą sytuację finansową Grupy.

30.1. Zobowiązania wynikające z umów leasingu operacyjnego

W przypadkach, w których Grupa jest leasingobiorcą, zobowiązania wynikające z umów leasingu operacyjnego dotyczą głównie umów, których przedmiotem są budynki oraz grunty. Koszty z tytułu leasingu wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat wyniosły w okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku odpowiednio 418 milionów złotych i 404 miliony złotych. Większość umów jest denominowana w walutach obcych. Niektóre z powyższych umów indeksowane są wskaźnikami cen dla danej waluty.

Na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku wartość minimalnych przyszłych opłat z tytułu umów leasingu operacyjnego, dla których nie istnieje praktyczna możliwość ich wypowiedzenia wynosiła:

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Do 1 roku	227	211
Od 1 roku do 5 lat	372	233
Powyżej 5 lat	321	55
Minimalne przyszłe opłaty razem	920	499

Wzrost wartości minimalnych przyszłych opłat na dzień 31 grudnia 2011 roku z tytułu umów leasingu operacyjnego, dla których nie istnieje praktyczna możliwość ich wypowiedzenia, wynikał głównie z umowy na budowę i wynajem nowej siedziby Grupy.

W przypadkach, w których Grupa jest leasingodawcą, wartość minimalnych przyszłych opłat z tytułu umów leasingu operacyjnego, dla których nie istnieje praktyczna możliwość ich wypowiedzenia, na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku wyniosła odpowiednio 55 milionów złotych i 100 milionów złotych.

30.2. Podjęte zobowiązania inwestycyjne

Zobowiązania inwestycyjne, które zostały podjęte na dzień bilansowy, lecz nie zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym, przedstawiają się następująco:

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Środki trwałe	609	761
Wartości niematerialne	99	73
Zobowiązania inwestycyjne razem	708	834
Kwoty przypadające do zapłaty w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego	665	695

Podjęte zobowiązania inwestycyjne dotyczą głównie zakupu urządzeń wykorzystywanych w sieciach telekomunikacyjnych, systemów informatycznych oraz innych rodzajów oprogramowania (w tym podjęte zobowiązania inwestycyjne dotyczące Porozumienia z UKE – patrz poniżej).

30.3. Porozumienie z UKE

W dniu 22 października 2009 roku TP S.A. i UKE podpisały porozumienie w sprawie wdrożenia zasad transparentności i niedyskryminacji w relacjach między operatorami („Porozumienie”). W latach 2010 - 2011, TP S.A. podjęła działania w oparciu o harmonogram ustalony z UKE i systematycznie wdrażała techniczne i organizacyjne rozwiązania w celu zapewnienia niedyskryminujących relacji z innymi operatorami, w tym równego dostępu do informacji. Przewiduje się, że jeśli TP S.A. będzie wypełniać zapisy Porozumienia, Prezes UKE odstąpi od zamiarów separacji funkcjonalnej TP S.A., rozważanej przez UKE jako narzędzie regulacyjne służące wdrożeniu efektywnej konkurencji na regulowanych telekomunikacyjnych rynkach hurtowych w Polsce.

TP S.A. miała zainwestować w rozwój 1,2 miliona linii szerokopasmowego dostępu do Internetu do 22 października 2012 roku (0,479 miliona nowych linii i 0,721 miliona zmodernizowanych linii już istniejących), z czego 1 milion linii z przepustowością przynajmniej 6 Mb/s. Do dnia 31 grudnia 2011 roku TP S.A. zakończyła rozwój 0,859 miliona linii szerokopasmowego dostępu do Internetu.

W dniu 30 stycznia 2012 roku TP S.A. i UKE podpisały modyfikację Porozumienia, na podstawie której rozwój pozostałych 0,341 miliona linii szerokopasmowego dostępu do Internetu zostanie zakończony do 31 marca 2013 roku, z czego 0,22 miliona linii będzie miało przepustowość przynajmniej 30 Mb/s.

31. Roszczenia i sprawy sądowe (w tym zobowiązania warunkowe)

a. Kwestie związane z powstaniem Telekomunikacji Polskiej

Telekomunikacja Polska powstała w wyniku przekształcenia państwowej jednostki organizacyjnej Poczta Polska Telegraf i Telefon („PPTiT”) w dwa podmioty - Poczta Polska i Telekomunikacja Polska S.A. W procesie przekształcenia PPTiT oraz przekazywania mienia na rzecz nowo utworzonych podmiotów w dokumentacji zostały pominięte niektóre nieruchomości, a także inne składniki majątkowe, które obecnie są kontrolowane przez Telekomunikację Polską. Ponadto dokumentacja związana z przekształceniem jest w odniesieniu do niektórych nieruchomości niekompletna. W związku z powyższym prawo Telekomunikacji Polskiej do niektórych gruntów, budynków i innych elementów majątku trwałego może być kwestionowane.

Jednocześnie w związku z niejasnością regulacji dotyczących przekształcenia PPTiT rozdział niektórych zobowiązań PPTiT może zostać uznany za bezskuteczny, co może prowadzić do solidarnej odpowiedzialności Telekomunikacji Polskiej za zobowiązania PPTiT istniejące w chwili przekształcenia.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej zawiera, zgodnie z aktem notarialnym z dnia 4 grudnia 1991 roku, kwotę 713 milionów złotych, powstałą w wyniku wniesienia części majątku PPTiT związanego z działalnością telekomunikacyjną. W związku z niejasnością regulacji dotyczących przekształcenia PPTiT rozdział niektórych praw i zobowiązań PPTiT może zostać uznany za bezskuteczny. W konsekwencji zmianie ulec może wartość kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej.

b. Podatkowe zobowiązania warunkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom prawnym (np. kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli różnych organów administracyjnych, które są uprawnione do nakładania kar i innych sankcji oraz naliczania odsetek. Częste zmiany w regulacjach prawnych dotyczących podatku od towarów i usług (VAT), podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych i innych podatków, a także ubezpieczeń społecznych skutkują brakiem stabilności systemu podatkowego. Częste różnice, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno w obrębie organów państwowych jak i pomiędzy organami państwowymi a przedsiębiorstwami, powodują z kolei powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te sprawiają, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe od jego typowego poziomu w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym przypada termin płatności podatku. W wyniku przeprowadzonych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. TP S.A. oraz niektóre jej spółki zależne podlegały kontrolom podatkowym w zakresie zapłaconych podatków. Niektóre z powyższych postępowań kontrolnych nie zostały jeszcze zakończone. W opinii Grupy utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

c. Postępowania prowadzone przez UKE i UOKiK

Zgodnie z Prawem Telekomunikacyjnym, w przypadku nie spełnienia określonych wymogów przewidzianych w Prawie Telekomunikacyjnym, Prezes UKE może nałożyć na operatora telekomunikacyjnego karę w maksymalnej wysokości do 3% przychodów operatora, osiągniętych w poprzednim roku kalendarzowym. Zgodnie z Ustawą o Ochronie Konkurencji i Konsumentów, w przypadku nie zastosowania się do jej przepisów Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) może nałożyć na przedsiębiorstwo kary w maksymalnej wysokości do 50 milionów EUR za niedopełnienie obowiązku udzielenia informacji lub do 10% przychodów podmiotu, osiągniętych w poprzednim roku kalendarzowym za naruszenie przepisów prawa.

Postępowania prowadzone przez UKE w sprawie dostępu szerokopasmowego

W dniu 25 września 2006 roku UKE nałożył na TP S.A. karę w wysokości 100 milionów złotych za naruszenie obowiązku kształtowania ceny usług na podstawie kosztów ich świadczenia oraz na podstawie przejrzystych, obiektywnych i niedyskryminujących kryteriów, na skutek niewdrożenia oferty usługi Neostrada (usługa dostępu do Internetu) oddzielonej od abonamentu za linię telefoniczną (alokowanie kosztów pętli lokalnej w całości do usługi abonamentu).

W dniu 22 lutego 2007 roku, po rozdzieleniu przez TP S.A. świadczenia usługi Neostrada od usług telefonicznych, UKE nałożył na TP S.A. karę w wysokości 339 milionów złotych za niedopełnienie obowiązku dostarczenia do zatwierdzenia cennika usługi Neostrada, jak również za niewypełnienie obowiązku regulacyjnego w zakresie określania ceny usług (w szczególności opłaty abonamentowej za utrzymanie łącza dla usługi Neostrada w przypadku nie korzystania z usługi telefonicznej na tym łączu) na podstawie kosztów ich świadczenia oraz na podstawie przejrzystych, obiektywnych i niedyskryminujących kryteriów.

TP S.A. uważa, że UKE nie ma prawa kwestionować cen usługi Neostrada, ponieważ nie została ona zdefiniowana jako usługa podlegająca regulacji, natomiast kryteria ustalania cen Neostrady były przejrzyste i obiektywne.

TP S.A. nie zapłaciła nałożonych kar i odwołała się do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („SOKiK”).

Postępowania odwoławcze były zawieszone przez SOKiK między innymi w związku z postępowaniem Komisji Europejskiej przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości dotyczącym prób regulacji przez UKE cen usług detalicznych dostępu szerokopasmowego bez uprzedniej analizy rynku. W dniu 6 maja 2010 roku Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że regulując taryfy detaliczne za usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu bez uprzedniej analizy rynku, Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom wynikającym z Dyrektywy o Usłudze Powszechnej w związku z Dyrektywą Ramową.

Po podjęciu postępowań odwoławczych, SOKiK uchylił w dniu 18 kwietnia 2011 roku decyzję UKE nakładającą karę 339 milionów złotych. W dniu 6 czerwca 2011 roku UKE złożył apelację od wyroku SOKiK do Sądu Apelacyjnego, który w dniu 3 lutego 2012 roku oddalił apelację UKE. Wyrok SOKiK uchylający karę jest prawomocny. UKE może złożyć skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego.

W dniu 12 lipca 2011 roku SOKiK powtórnie uchylił karę 100 milionów złotych. UKE odwołało się od tego wyroku w dniu 28 listopada 2011 roku. Spółka nie otrzymała dotychczas powiadomienia o terminie rozprawy przed Sądem Apelacyjnym. Po raz pierwszy SOKiK uchylił tę karę w 2007 roku.

Postępowanie prowadzone przez UOKiK w sprawie ruchu IP

W dniu 20 grudnia 2007 roku UOKiK wydał decyzję uznającą za praktykę ograniczającą konkurencję działanie TP S.A. polegające na dyskryminacyjnym degradowaniu ruchu IP, kierowanego z sieci krajowych operatorów telekomunikacyjnych do sieci TP S.A. za pośrednictwem sieci zagranicznych operatorów i nałożył na Spółkę karę w wysokości 75 milionów złotych. TP S.A. nie zgodziła się z decyzją UOKiK i nie zapłaciła nałożonej kary. W dniu 2 stycznia 2008 roku TP S.A. odwołała się od tej decyzji do SOKiK. W dniu 11 kwietnia 2011 roku SOKiK obniżył karę do kwoty 38 milionów złotych. TP S.A. odwołała się do Sądu Apelacyjnego w dniu 20 czerwca 2011 roku, a UOKiK odwołał się w dniu 19 sierpnia 2011 roku. Spółka nie otrzymała dotychczas powiadomienia o terminie rozprawy przed Sądem Apelacyjnym.

Postępowanie prowadzone przez UOKiK w sprawie telewizji mobilnej

W dniu 21 września 2010 roku UOKiK wszczął postępowanie antymonopolowe przeciwko spółkom PTK-Centertel, Polkomtel S.A., Polska Telefonia Cyfrowa S.A. i P4 Sp. z o.o. twierdząc, że zawarły porozumienie dotyczące ich relacji z Info TV FM Sp. z o.o.

Info TV FM Sp. z o.o. jest operatorem telekomunikacyjnym w obszarze radiodifuzji świadczącym usługi emisji programów radiowych i telewizyjnych. 4MNO Sp. z o.o. (poprzednia nazwa Mobile TV Sp. z o.o.) jest spółką, której współnikami są cztery wymienione powyżej spółki objęte postępowaniem. UOKiK wydał uprzednią zgodę na utworzenie Mobile TV Sp. z o.o. Obydwie spółki ubiegały się o przyznanie przez UKE pasma częstotliwości przeznaczonych do świadczenia audiowizualnych usług medialnych w technologii DVB-H.

W marcu 2009 roku Info TV FM Sp. z o.o. uzyskała uprawnienie do wykorzystywania tych częstotliwości. Jednakże żaden z czterech operatorów komórkowych nie podjął decyzji o wprowadzeniu usługi telewizji mobilnej dla swoich klientów.

W dniu 23 listopada 2011 roku UOKiK wydał decyzję nakładającą kary na tych czterech operatorów komórkowych (na PTK-Centertel – 35 milionów złotych) za rzekome porozumienie ograniczające konkurencję na krajowym detalicznym i hurtowym rynku usług telewizji mobilnej świadczonych w technologii DVB-H. W dniu 7 grudnia 2011 roku PTK-Centertel odwołał się od tej decyzji.

Zarząd PTK-Centertel nie ustalał z innymi spółkami wspólnych działań, których celem miało być utrudnianie wprowadzenia usługi DVB-H w oparciu o ofertę spółki Info TV FM Sp. z o.o. Decyzja o niewprowadzeniu usług telewizji mobilnej została podjęta z powodu sytuacji rynkowej i przyczyn biznesowych.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa utworzyła rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko związane z postępowaniami UKE i UOKiK przeciwko Grupie, które zdaniem Grupy stanowią najlepszy szacunek kwot, których zapłata jest prawdopodobna. W przypadku nałożenia jakichkolwiek kar, ich wysokość uzależniona jest od przyszłych zdarzeń, których wynik jest niepewny, zatem w konsekwencji wysokość rezerw może ulec zmianie w okresach przyszłych. Nie ujawniono informacji o wysokości rezerw, gdyż zdaniem Zarządu Spółki mogłoby to osłabić pozycję Grupy w kontekście rozstrzygnięcia toczących się spraw.

d. Postępowanie przed Komisją Europejską w sprawie dostępu szerokopasmowego

We wrześniu 2008 roku Komisja Europejska przeprowadziła kontrolę w TP S.A. i PTK-Centertel. Celem kontroli było zgromadzenie materiałów i dokumentów, które pozwolą na ocenę, czy TP S.A. naruszyła prawo konkurencji na rynku szerokopasmowego dostępu do Internetu. W dniu 17 kwietnia 2009 roku TP S.A. otrzymała powiadomienie o wszczęciu przez Komisję Europejską postępowania dotyczącego przypuszczalnej odmowy dostępu oraz dyskryminacji pozacenowej na hurtowym rynku szerokopasmowego dostępu do Internetu. W dniu 1 marca 2010 roku TP S.A. otrzymała zgłoszenie zastrzeżeń Komisji Europejskiej w sprawie domniemanego nadużywania pozycji dominującej poprzez odmowę świadczenia dostępu do hurtowych usług szerokopasmowych. Spółka udzieliła odpowiedzi na zastrzeżenia i dostarczyła Komisji Europejskiej wymagane informacje. TP S.A. otrzymała od Komisji Europejskiej pismo z opisem stanu faktycznego, datowane 28 stycznia 2011 roku, przedstawiające dowody zgromadzone po wydaniu zgłoszenia zastrzeżeń, a także ustalenia dokonane przez Komisję Europejską. TP S.A. udzieliła odpowiedzi na to pismo w dniu 7 marca 2011 roku.

W dniu 22 czerwca 2011 roku Komisja Europejska nałożyła na TP S.A. karę w wysokości 127,6 mln EUR (około 508 milionów złotych) za nadużywanie, przed październikiem 2009 roku, pozycji dominującej na rynku dostępu do hurtowych usług szerokopasmowych. TP S.A. utworzyła rezerwę na całą kwotę kary. Zgodnie z decyzją, kara mogła zostać zabezpieczona poprzez tymczasową zapłatę lub ustanowienie gwarancji bankowej. W dniu 27 września 2011 roku TP S.A. przedłożyła Komisji Europejskiej gwarancję bankową.

Spółka zdecydowanie nie zgadza się z decyzją i niewspółmierną wysokością kary, w szczególności ponieważ jest przekonana, że Komisja Europejska nie uwzględniła szeregu znaczących czynników. Sytuacja na hurtowym rynku szerokopasmowym systematycznie poprawia się od 2007 roku. Budując i udostępniając stacjonarną infrastrukturę szerokopasmową, Spółka skutecznie zmniejsza trudności na polskim rynku szerokopasmowym i zwiększa wskaźnik penetracji usług szerokopasmowych. Nieprawidłowości wskazane przez Komisję Europejską zostały w przeszłości dobrowolnie usunięte przez Spółkę.

Decyzja nie jest ostateczna i TP S.A., we współpracy z doradcami prawnymi, złożyła odwołanie od decyzji do Sądu Unii Europejskiej w dniu 2 września 2011 roku. Komisja Europejska udzieliła odpowiedzi na to odwołanie w dniu 13 stycznia 2012 roku. Na podstawie przebiegu podobnych spraw TP S.A. ocenia, że wyrok Sądu może zostać wydany w okresie dwóch – trzech lat. Każda ze stron będzie mogła odwołać się od tego wyroku do Trybunału Sprawiedliwości.

31. Roszczenia i sprawy sądowe (w tym zobowiązania warunkowe) (ciąg dalszy)

e. Spór z DPTG

Informacje o tej sprawie były od 2001 roku systematycznie prezentowane w Skonsolidowanych Sprawozdaniach Finansowych Grupy wraz z opisem przebiegu postępowania.

W 2001 roku powstał spór dotyczący interpretacji postanowień umowy dotyczącej sprzedaży i instalacji przez spółkę duńską DPTG połączenia światłowodowego o nazwie Linia Północ-Południe („NSL”) dla poprzednika prawnego TP S.A. (należącego do Skarbu Państwa przedsiębiorstwa PPTIT). Umowa zawarta w 1991 roku, której prace instalacyjne zostały zakończone w 1994 roku, stanowiła, że część ceny umownej za sprzedaż i instalację NSL, zostanie zapłacona poprzez przeznaczenie dla DPTG 14,8% określonej części z dochodu NSL przez okres 15 lat od momentu instalacji systemu, to znaczy poczynwszy od lutego 1994 roku do stycznia 2009 roku. W 1999 roku nastąpiła pomiędzy stronami rozbieżność dotycząca kalkulacji tego przychodu. W 2001 roku DPTG wystąpiła z żądaniem skierowania sporu do rozstrzygnięcia przez Sąd Arbitrażowy w Wiedniu (według zasad UNCITRAL).

W czerwcu 2008 roku Sąd Arbitrażowy postanowił rozdzielić roszczenie na dwa okresy i wydać w pierwszej kolejności rozstrzygnięcie co do określenia praw DPTG dla okresu od lutego 1994 roku do czerwca 2004 roku (Faza I). W dniu 3 września 2010 roku, Sąd Arbitrażowy wydał wyrok częściowy dotyczący Fazy I. Wyrok ustalał należność DPTG w wysokości 2.946 milionów koron duńskich (około 396 milionów EUR), w tym odsetki. Działając w najlepszym interesie Spółki oraz jej akcjonariuszy, TP S.A. nie dokonała zapłaty zasądzonych kwot i podjęła kroki prawne przeciw wyrokowi wydanemu przez Sąd Arbitrażowy.

W dniu 14 stycznia 2011 roku DPTG wniosła powództwo dotyczące Fazy II, z kwotą roszczenia 2.386 milionów koron duńskich (około 320 milionów EUR) uwzględniającą odsetki.

W dniu 12 stycznia 2012 roku Zarząd TP S.A., działając w najlepszym interesie Spółki i jej akcjonariuszy, podpisał ugodę, która zakończyła spór. Zgodnie z treścią ugody TP S.A. zapłaciła DPTG kwotę 550 milionów EUR (około 2,4 miliarda złotych), a DPTG wycofała wszelkie wnioski o wykonalność wyroku częściowego za Fazę I, jak również roszczenia za Fazę II oraz wszelkie inne roszczenia istniejące w związku ze sporem. DPTG zrzekła się także wszelkich potencjalnych, nowych roszczeń związanych ze sporem.

Na skutek powyższego, Spółka zwiększyła rezerwę o 8 milionów EUR (35 milionów złotych) do 550 milionów EUR (2.429 milionów złotych) na dzień 31 grudnia 2011 roku.

f. Pozostałe zobowiązania warunkowe

Poza kwestiami opisanymi powyżej, działalność operacyjna Grupy podlega prawnym i administracyjnym regulacjom oraz Grupa jest stroną postępowań prawnych i umów handlowych związanych z działalnością operacyjną. Zdaniem Grupy utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane ryzyka, dla których można było dokonać szacunku wysokości rezerwy.

32. Transakcje ze stronami powiązanymi

32.1. Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej

Wynagrodzenia Zarządu przedstawiały się następująco:

(w tysiącach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011		12 miesięcy do 31 grudnia 2010	
	Wyplacone	Naliczone, niewyplacone	Wyplacone	Naliczone, niewyplacone
Świadczenia krótkoterminowe z wyłączeniem składek na ubezpieczenia społeczne płatnych przez pracodawcę ⁽¹⁾	10.545	1.380	9.318	1.472
Świadczenia po okresie zatrudnienia i pozostałe świadczenia	636	–	–	–
Koszty rozwiązania stosunku pracy	636	–	2.225	–
Razem	11.817	1.380	11.543	1.472

⁽¹⁾Wynagrodzenia brutto, nagrody i świadczenia niepieniężne.

Wynagrodzenia i nagrody, odprawy i odszkodowania, w tym z tytułu zakazu konkurencji (w pieniądzu, w naturze lub w formie innych korzyści) wypłacone lub naliczone ale niewypłacone zgodnie z umownymi zobowiązaniami przez TP S.A. na rzecz Członków Zarządu i Rady Nadzorczej TP S.A. w okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku zostały zaprezentowane poniżej.

Osoby będące Członkami Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2011 roku:

(w tysiącach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011		12 miesięcy do 31 grudnia 2010	
	Wypłacone	Naliczone, niewypłacone	Wypłacone	Naliczone, niewypłacone
Maciej Witucki	2.892	382	3.019	495
Vincent Lobry	2.233	215	2.131	297
Piotr Muszyński	2.101	337	1.811	330
Jacques de Galzain	1.732 ⁽¹⁾	232	–	–
Jacek Kowalski	1.141 ⁽¹⁾	214	–	–
Razem	10.099	1.380	6.961	1.122

⁽¹⁾ Od dnia powołania.

Osoby będące Członkami Zarządu Spółki w roku 2011 lub w poprzednich okresach:

(w tysiącach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011		12 miesięcy do 31 grudnia 2010	
	Wypłacone	Naliczone, niewypłacone	Wypłacone	Naliczone, niewypłacone
Roland Dubois	1.718 ⁽¹⁾	–	2.357	350
Richard Shearer	–	–	2.225 ⁽²⁾	–
Razem	1.718	–	4.582	350

⁽¹⁾ Zawiera wynagrodzenia i nagrody do dnia rozwiązania stosunku pracy, odprawy i odszkodowania.

⁽²⁾ Odprawa naliczona w 2009 roku, wypłacona w 2010 roku.

Dodatkowo, oprócz kwot zaprezentowanych powyżej, w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku nie rozpoznano kosztów związanych z programem motywacyjnym TP S.A., ponieważ okres nabywania uprawnień zakończył się w 2010 roku. W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2010 roku oszacowane koszty płatności w formie akcji w związku z programem motywacyjnym TP S.A. dotyczące Zarządu Spółki wyniosły 0,6 miliona złotych.

32. Transakcje ze stronami powiązanymi (ciąg dalszy)

32.1. Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej (ciąg dalszy)

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku spółki zależne, stowarzyszone bądź wspólne przedsięwzięcia Grupy nie wypłaciły Członkom Zarządu TP S.A. żadnego wynagrodzenia, nagród, odpraw lub odszkodowań, w tym z tytułu zakazu konkurencji (w pieniądzu, w naturze lub w formie innych korzyści).

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej przedstawiały się następująco:

(w tysiącach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011	12 miesięcy do 31 grudnia 2010
Prof. Andrzej Koźmiński	350	333
Benoit Scheen ⁽²⁾	–	–
Nathalie Clere ⁽²⁾	–	–
Timothy Boatman	262	250
Thierry Bonhomme ⁽²⁾	–	–
Jacques Champeaux	175	167
Dr. Mirosław Gronicki	175	167
Marie-Christine Lambert ⁽²⁾	–	–
Pierre Louette ⁽²⁾	–	–
Prof. Jerzy Rajski	175	167
Gerard Ries ⁽²⁾	–	–
Dr. Wiesław Rożłucki	175	167
Antonio Anguita ⁽¹⁾⁽²⁾	–	–
Vivek Badrinath ⁽¹⁾⁽²⁾	–	–
Olivier Barberot ⁽¹⁾⁽²⁾	–	–
Olivier Faure ⁽¹⁾⁽²⁾	–	–
Ronald Freeman ⁽¹⁾	262	250
Raoul Roverato ⁽¹⁾⁽²⁾	–	–
Olaf Swantee ⁽¹⁾⁽²⁾	–	–
Razem	1.574	1.501

⁽¹⁾ Osoby nie będące Członkami Rady Nadzorczej Spółki na dzień 31 grudnia 2011 roku, ale będące Członkami Rady Nadzorczej TP S.A. w roku 2011 lub w poprzednich okresach.

⁽²⁾ Osoby nominowane do Rady Nadzorczej Spółki zatrudnione przez France Telecom S.A. nie pobierają wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji.

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku spółki zależne, stowarzyszone bądź wspólne przedsięwzięcia Grupy nie wypłaciły Członkom Rady Nadzorczej TP S.A. żadnego wynagrodzenia, nagród, odpraw lub odszkodowań, w tym z tytułu zakazu konkurencji (w pieniądzu, w naturze lub w formie innych korzyści).

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku Grupa nie zawarła żadnych znaczących transakcji z Członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej TP S.A. lub ich małżonkami, krewnymi lub powinowatymi w linii prostej do drugiego stopnia lub związanymi z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli, bądź z innymi osobami, z którymi mają osobiste powiązania. Grupa nie udzieliła takim osobom żadnych pożyczek, zaliczek ani gwarancji.

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 i 2010 roku Grupa nie zawarła żadnych znaczących transakcji ze spółkami kontrolowanymi lub współkontrolowanymi przez Członków Zarządu lub Rady Nadzorczej TP S.A. lub przez ich małżonków, krewnych lub powinowatych w linii prostej do drugiego stopnia lub związanych z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli, bądź przez inne osoby, z którymi mają osobiste powiązania.

32.2. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Na dzień 31 grudnia 2010 roku France Telecom S.A. był właścicielem 49,79% akcji Spółki i posiadał 49,79% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. W wyniku nabycia akcji własnych Spółki w celu ich umorzenia (patrz Nota 29.3), procent posiadanych głosów wzrósł do 50,21% na dzień 31 grudnia 2011 roku. France Telecom S.A. ma prawo do powoływania większości Członków Rady Nadzorczej TP S.A. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje Członków Zarządu.

Przychody Grupy od podmiotów powiązanych obejmują przede wszystkim usługi badań i rozwoju, rozliczenia międzyoperatorskie oraz transmisję danych. Zakupy od Grupy France Telecom obejmują przede wszystkim koszty poniesione z tytułu rozliczeń międzyoperatorskich, dzierżawy łączny, usług sieciowych, informatycznych i konsultingowych oraz opłat licencyjnych za używanie znaku towarowego.

Przychody Grupy i zakupy od jednostek wycenianych metodą praw własności obejmują głównie transakcje z NetWorkSI! (patrz Nota 4).

(w tysiącach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2011	12 miesięcy do 31 grudnia 2010
Sprzedaż towarów i usług do:	216	197
Jednostek Grupy TP wycenianych metodą praw własności	17	–
France Telecom S.A. (jednostka dominująca)	147	139
France Telecom (grupa)	52	58
Zakupy towarów (w tym zapasów, środków trwałych i wartości niematerialnych) i usług od:	375	323
Jednostek Grupy TP wycenianych metodą praw własności	34	–
France Telecom S.A. (jednostka dominująca)	117	121
France Telecom (grupa)	224	202
– w tym Orange Brand Services Limited (umowa licencyjna na znak towarowy)	125	120
Wypłacone dywidendy:	997	997
France Telecom S.A. (jednostka dominująca)	997	997

W kwietniu 2005 roku PTK-Centertel oraz Orange Brand Services Limited (UK), zwana dalej „Orange”, podpisały umowę licencyjną, na podstawie której PTK-Centertel uzyskał prawo do prowadzenia działalności pod marką Orange. Zawarta umowa licencyjna przewiduje, że opłata licencyjna z tytułu używania przez PTK-Centertel znaku towarowego Orange oraz dostępu do rozwiązań w zakresie roamingu i połączeń międzysieciowych, technologii, zaawansowanych telefonów komórkowych i usług konsultacyjnych wynosi 1,6% przychodów operacyjnych PTK-Centertel. Umowa została podpisana na 10 lat z możliwością przedłużenia.

W dniu 24 lipca 2008 roku TP S.A., France Telecom S.A. oraz Orange podpisały umowę licencyjną, na podstawie której TP S.A. nabędzie prawa do prowadzenia działalności pod marką Orange. Zawarta umowa licencyjna przewiduje, że opłata licencyjna z tytułu używania przez TP S.A. znaku towarowego Orange będzie wynosić 1,6% przychodów operacyjnych Spółki ze sprzedaży usług i produktów pod marką Orange. Umowa została podpisana na 10 lat z możliwością przedłużenia.

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2011	Na dzień 31 grudnia 2010
Należności od:	143	96
Jednostek Grupy TP wycenianych metodą praw własności	10	–
France Telecom S.A. (jednostka dominująca)	108	66
France Telecom (grupa)	25	30
Zobowiązania wobec:	236	189
Jednostek Grupy TP wycenianych metodą praw własności	9	–
France Telecom S.A. (jednostka dominująca)	147	102
France Telecom (grupa)	80	87

33. Zdarzenia po dniu bilansowym

W dniu 12 stycznia 2012 roku Zarząd TP S.A. podpisał ugodę kończącą spór z DPTG (patrz Nota 31.e).

W dniu 27 stycznia 2012 roku TP S.A. podpisała z Comp S.A. umowę sprzedaży wszystkich akcji PayTel S.A. za łączne wynagrodzenie wynoszące 6 milionów złotych.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Do Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Telekomunikacji Polskiej S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego¹ Grupy Kapitałowej Telekomunikacja Polska („Grupa Kapitałowa”), dla której Telekomunikacja Polska S.A. („TP S.A.”, „Spółka”) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Twardej 18, jest Jednostką Dominującą, na które składa się skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2011 roku, skonsolidowany rachunek zysków i strat, skonsolidowane zestawienie całkowitych dochodów, zestawienie zmian w skonsolidowanych kapitałach własnych, skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku oraz informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej odpowiedzialny jest Zarząd Jednostki Dominującej.

Zarząd Jednostki Dominującej oraz członkowie jej Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego z przyjętymi przez Grupę Kapitałową zasadami (polityką) rachunkowości oraz wyrażenie opinii, czy przedstawia ono rzetelnie i jasno, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce, oraz
- Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Jednostkę Dominującą oraz jednostki zależne zasad (polityki) rachunkowości i sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wyrywkowy – podstaw, z których wynikają liczby i informacje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2011 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2011 roku,
- zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a w zakresie nieuregulowanym w tych standardach – stosownie do wymogów ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych,
- jest zgodne z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi Grupę Kapitałową.

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej² za rok obrotowy 2011 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Krzysztof Sowada
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewid. 10944

osoby reprezentujące podmiot

podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych wpisany
na listę podmiotów uprawnionych
pod nr. ewidencyjnym 73
prowadzoną przez KRBR

Warszawa, 13 lutego 2012 roku

¹ jak przedstawiono na stronach 46-103

² jak zawarto w złożonych sprawozdaniach finansowych dla Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie

Telekomunikacja Polska S.A.
ul. Twarda 18
00-105 Warszawa

www.tp-ir.pl